

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

DOMÁCÍ NÁSILÍ V OKRESE ČESKÝ KRUMLOV

Autor práce: Zuzana Křížková

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: prezenční studium

Vedoucí práce: Mgr. František Šnitr

Katedra: Právních oborů a bezpečnostních studií

2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Františku Šnitrovi, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KŘÍŽKOVÁ, Z. *Domácí násilí v okrese Český Krumlov: bakalářská práce.* České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2015. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. František Šnitr

Klíčová slova: domácí násilí, vykázaní, ohrožená osoba, násilná osoba, policie

Hlavním cílem mé bakalářské práce je popsání problému domácího násilí na ženách, dětech, seniorech a mužích jako potencionálních ohrožených osoby, na historický vývoj domácího násilí, jaké byly první kroky podniknuté k řešení tohoto problému. Popisuje psychický vývoj dítěte postiženého domácím násilím a rozklad rodiny a jsou zde i zmíněny násilné osoby. Práce popisuje domácí násilí v okrese Český Krumlov – jaká je zde četnost. Dále práce popisuje, kam se mohou potencionální ohrožené osoby obrátit pro pomoc a jaká by měla být prevence tohoto problému. Vedlejším cílem je dotazníkové šetření na základní a střední škole v okrese Český Krumlov zaměřené na znalost žáků o problematice domácího násilí.

Teoretická část se zaměřuje na pojem domácího násilí. Stěžejní část bakalářské práce poukazuje na pojem domácího násilí, popisuje jeho formy a vývoj. Zmíněné jsou zde i osoby ohrožené a osoby násilné. Popisuje jaký má domácí násilí vliv na rodinu a vývoj dítěte. Praktická část se zaměřuje na výskyt domácího násilí v okrese Český Krumlov, dotazníkové šetření na základní a střední škole, kazuistika s obětí domácího násilí, jaké jsou možnosti řešení domácího násilí a jak postupuje policie v těchto případech. Závěr práce se zaměřuje na shrnutí zjištěných dat a informací.

ABSTRACT

KŘÍŽKOVÁ, Z. *Domestic violence in the distrikt of Czech Krumlov*: Bachelor thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2015. Supervisor: Mgr. František Šnitr

Key words: domestic violence, expelling, threatened person, violent person, police

The main goal of the Bachelor thesis is to describe problem domestic violence on women, children, seniors and men as potential threatened persons, on historical development domestic violence, what were first steps undertaken to address this problem. Describes psychic development of the child affected by domestic violence and family disintegration and are mentioned here violent persons. This thesis describe domestic violence in the district of Czech Krumlov – what is the frequency of here. The thesis also describes, where can potentially threatened persons turn to for help and what should be the prevention of this problem. The secondary goal is the questionnaire survey on primary and secondary schools in the district of Czech Krumlov focused on the knowledge of students about the issue of domestic violence.

The theoretical part focuses on the concept of domestic violence. The main part of this thesis refers to the notion of domestic violence, describes its forms and development. This are also threatened person and violent person. Describes what's is the impact of domestic violence on family and child development. The practical part focuses on the incidence of domestic violence in the district of Czech Krumlov, questionnaire survey on primary and secondary schools, casuistry whit victims of domestic violence, what are the possibilities of dealing whit domestic violence and how to proceeds shelves in these cases. The conclusion focuses on the summary of data and information.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
Teoretická část	
2 Domácí násilí, jeho formy a jeho vývoj	13
2.1 Domácí násilí.....	13
2.1.1 Definice domácího násilí podle Bílého kruhu bezpečí	13
2.1.2 Definice domácího násilí podle Rady Evropy z roku 1985	14
2.1.3 Klíčové znaky domácího násilí	15
2.2 Formy domácího násilí	15
2.2.1 Psychické násilí	15
2.2.2 Fyzické násilí.....	16
2.2.3 Sexuální násilí	17
2.2.4 Ekonomické násilí	17
2.2.5 Sociální násilí	17
2.3 Historie domácího násilí	18
2.3.1 Historie domácího násilí v ČR	19
2.4 Cyklus domácího násilí.....	21
2.5 Vývoj násilného vztahu.....	23
3 Osoby ohrožené, osoby násilné, ohrožení rodiny a vývoje dítěte	24
3.1 Osoby ohrožené domácím násilím.....	24
3.1.1 Ženy jako osoby ohrožené domácím násilím.....	24
3.1.2 Děti jako osoby ohrožené domácím násilím	25
3.1.3 Senioři jako osoby ohrožené domácím násilím.....	25
3.1.4 Muži jako osoby ohrožené domácím násilím.....	26
3.2 Násilné osoby	27
3.2.1 Muži jako násilné osoby	27

3.2.2	Ženy jako násilné osoby.....	28
3.3	Vliv domácího násilí na rodinu	28
3.4	Vliv domácího násilí na vývoj dítěte	29
Praktická část		
4	Výskyt domácího násilí v okrese Český Krumlov.....	32
4.1	Charakteristika okresu Český Krumlov	32
4.1.1	Kriminalita v okrese Český Krumlov	32
4.2	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví úřadu Český Krumlov	33
4.3	Program prevence kriminality 2014 v Českém Krumlově.....	34
4.4	Projekt „Proč zrovna Já?“	35
4.5	Obvodní oddělení Policie České republiky Lipno nad Vltavou.....	35
4.6	Vykázání v okrese Český Krumlov	36
5	Dotazníkové šetření.....	37
5.1	Zhodnocení hypotéz.....	39
6	Kazuistika s obětí domácího násilí.....	40
6.1	Analýza kazuistiky.....	44
6.2	Vlastní reflexe	45
7	Alternativní možnosti řešení domácího násilí	46
7.1	První krok.....	46
7.1.1	Bezpečnostní plán.....	46
7.2	Vykázání	47
7.3	Intervenční centra	47
7.3.1	Intervenční centrum České Budějovice	48
7.4	Azylové domy	48
7.4.1	Domov pro matky s dětmi v Českém Krumlově.....	49
7.5	Bílá stužka – Muži proti násilí na ženách	49
7.6	AVON – Proti domácímu násilí	50
7.6.1	Cíle projektu.....	50

7.7	Prevence domácího násilí.....	51
7.7.1	Výbor pro prevenci domácího násilí.....	51
8	Postup policie při řešení domácího násilí.....	54
8.1	Ochrana před domácím násilím.....	54
8.1.1	Model ochrany.....	54
8.2	Povinnosti a oprávnění Policie České republiky před účinností zákona na ochranu před domácím násilím.....	55
8.2.1	Povinnosti a oprávnění Policie ČR před účinností zákon na ochranu před domácím násilím.....	56
8.3	Úloha Policie České republiky po účinnosti zákona na ochranu před domácím násilím.....	56
8.4	Vykázání.....	57
8.4.1	Povinnosti a práva vykázané osoby.....	58
8.4.2	Práva ohrožené osoby.....	59
8.4.3	Zvláštní případy vykázání.....	59
8.5	Postup policie při řešení domácího násilí.....	60
8.5.1	Postup při podezření na domácí násilí.....	61
8.5.2	Komunikace s ohroženou osobou.....	62
8.5.3	Komunikace s násilnou osobou.....	62
8.6	Skupina Domácí násilí.....	63
	Závěr.....	65
	Seznam použitých zdrojů.....	66
	Seznam zkratk.....	70
	Seznam tabulek.....	71
	Přílohy.....	72

Úvod

Domácí násilí je v dnešní době čím dál tím aktuálnější problém. Mnoho lidí se od tohoto problému distancuje s tím, že se jich toto téma netýká. V novinách, časopisech a v televizi je o domácím násilí skoro každý den zmínka. Domácí násilí není o tom, že muž týrá nebo nějakým jiným způsobem ubližuje ženě, ale začínají se vyskytovat případy, kdy je tomu naopak, kdy žena týrá nebo nějakým jiným způsobem ubližuje muži.

Domácí násilí se netýká pouze žen, v posledních letech slyšíme o domácím násilí páchaném na dětech, seniorech a mužích. Domácí násilí páchané na mužích není tak časté, jelikož se muži k tomu, že je ženy nějakým způsobem týrají, nechtějí přiznat.

Termín domácí násilí (domestic violence) je užíván hlavně v anglicky psané literatuře a spadá pod něj především „násilí mezi partnery – současnými nebo minulými, v sezdaném či nesezdaném soužití.“ V německy mluvících zemích převažuje spíše termín násilí v rodině a domácnosti (Gewalt in der Familie und naher Umgebung), který zahrnuje „široké spektrum rodinných vztahů mezi předky, potomky, sourozenci a manžely současnými nebo minulými, nebo druhem a družkou.“¹

---

¹ Voňková J., Huňková M. a kol., *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*, Praha, Profem, 2004, 194 s. ISBN 80-239-2106-1

1 Cíl a metodika bakalářské práce

V České republice ještě před 8 lety byl termín domácí násilí užíván velice zřídka. Po roce 2007, kdy byl zaveden zákon na ochranu před domácím násilím, kterým se upravily některé zákony, se osobám ohroženým domácím násilím otevřely nové možnosti, jak se proti tomuto problému bránit.

Cílem mé bakalářské práce je popsání domácího násilí v okrese Český Krumlov. Jaké mají ohrožené osoby domácím násilím možnosti se bránit před tímto problémem. Jak postupuje policie v těchto případech a kolik bylo provedeno vykazání v tomto okrese.

Hlavním cílem mé bakalářské práce je popsání problému domácího násilí na ženách, dětech, seniorech a mužích jako potencionálních ohrožených osoby, na historický vývoj domácího násilí, jaké byly první kroky podniknuté k řešení tohoto problému. Popisuje psychický vývoj dítěte postižené domácím násilím a rozklad rodiny a jsou zde i zmíněny násilné osoby. Práce popisuje domácí násilí v okrese Český Krumlov – jaká je zde četnost. Dále práce popisuje, kam se mohou potencionální ohrožené osoby obrátit pro pomoc a jaká by měla být prevence tohoto problému. Vedlejším cílem je dotazníkové šetření na základní a střední škole v okrese Český Krumlov zaměřené na znalost žáků o problematice domácího násilí.

Bakalářská práce je rozdělena do 8 kapitol. V první kapitole je konkretizován cíl a metodika práce. Další kapitola popisuje základní pojetí pojmu domácího násilí, jaké jsou formy tohoto problému a jaký je jeho vývoj. Třetí kapitola této práce se zaměřuje na osoby ohrožené, osoby násilné a ohrožení rodiny domácím násilím a jaký má domácí násilí vliv na vývoj dítěte.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na výskyt domácího násilí v okrese Český Krumlov. V této kapitole je popsána územní charakteristika okresu, a jaká je zde páchána kriminalita. Dále se v této kapitole dovíme, co řeší Odbor sociálních věcí a zdravotnictví a zda se setkává s případy domácího násilí. Jaké přijalo město Český Krumlov opatření v boji proti kriminalitě a zda se na vyšebrodsku vyskytuje domácí násilí. A nakonec, kolik bylo vykazání v okrese Český Krumlov od roku 2007 do roku 2014.

Pátá kapitola se zabývá dotazníkovým šetřením na základní a střední škole. V této kapitole je srovnání těchto dvou škol.

V šesté kapitole je kazuistika s obětí domácího násilí. Je zde popsán pravdivý příběh paní Katky, která domácí násilí zažila na vlastní kůži.

Sedmá kapitola popisuje alternativní možnosti řešení problému domácího násilí. Jsou zde organizace, které pomáhají obětem domácího násilí, a je tu také popsána prevence před domácím násilím.

Osmá a poslední kapitola je zaměřena na postup policie v případech domácího násilí. Jaká měla policie oprávnění před zákonem na ochranu před domácím násilím a jaké má pravomoci teď po novele zákona o PČR. Je zde i zmíněna Skupina Domácí násilí ve městě Brno.

Dotazník pro základní a střední školu byl sestaven za pomoci učitelů z obou dvou škol. Dotazník byl následně dán žákům základní a střední školy. Žáci měli v dotazníku odpovědět na 11 otázek týkající se problému domácího násilí. Celkem bylo vyplněno 91 dotazníků v listopadu 2014. Toto dotazníkové šetření mělo za úkol porovnat informace žáků základní a střední školy. Dotazníkové srovnání by mělo potvrdit nebo vyvrátit 3 stanovené hypotézy.

Stanovení hypotéz pro dotazníkové srovnání základní a střední školy

- **H1:** Vědí žáci střední školy o domácím násilí více než žáci základní školy
- **H2:** Znají žáci obou škol nějaké organizace, které pomáhají ohroženým osobám
- **H3:** Získávají informace o domácím násilí především ve škole

Teoretická část práce využívá analýzu a syntézu dostupných literárních pramenů a dostupné webové stránky zaměřené na domácí násilí, jeho rozdělení, ohrožené osoby domácího násilí a násilné osoby. Ve zpracování praktické části byly použity literární prameny a veřejně dostupné webové stránky, které se týkají problému domácího násilí. Dále byly použity materiály intervenčního centra a policie.

V bakalářské práci používám několik základních metod. V teoretické části byla použita metoda popisná. V praktické části byla použita metoda popisná i metoda komparativní, která porovnává základní a střední školu z hlediska znalostí

o domácím násilí. Při sběru dat jsem použila tyto techniky: dotazník a analýza dokumentů. Tyto techniky byly potřebné k získání potřebných dat pro zpracování bakalářské práce. Získané informace jsou prezentovány formou grafického zobrazení jakými jsou grafy a tabulky.

2 Domácí násilí, jeho formy a jeho vývoj

Domácí násilí je v naší společnosti stále více aktuální problém. A společnost se před tímto problémem uzavírá. A tady nastává otázka, proč se společnost před tímto problémem uzavírá. Někteří lidé si myslí, že se jich tento problém netýká, ale nikdy neví, koho potkají, a kdo jim změní celý život.

Případy domácího násilí se vyskytovaly, ale řešili se teprve tehdy, až nabyly znaků trestného činu. Policie i soudy postupovaly jako v jiných případech násilí. Nepřihlíželo se k tomu, že domácí násilí je specifický fenomén a že násilí mezi blízkými osobami funguje jinak než mezi osobami cizími.²

Lidé si myslí, že obětí domácího násilí jsou pouze ženy, což je sice z jedné strany pravda, jelikož jsou nejčastější obětí domácího násilí. Dále častou obětí se stávají děti, které se nemohou nějak bránit a v poslední době se dozvídáme o páchání domácího násilí na seniorech a na mužích.

2.1 Domácí násilí

Obecná definice domácího násilí

Pod pojmem „domácí násilí“ se většinou rozumí opakované a stupňující se násilí fyzické, psychické či sexuální povahy mezi manželi nebo partnery. Problém „domácího násilí“ však lze pojmout v jeho širším významu jako rodinné násilí. Násilí v rodině totiž může mít různé konkrétní podoby, od týrání a zanedbávání dětí přes trýznění seniorů až po zmíněné psychické a fyzické násilí mezi mužem a ženou.³

2.1.1 Definice domácího násilí podle Bílého kruhu bezpečí

Co je domácí násilí

Domácí násilí je fyzické, psychické nebo sexuální násilí mezi intimními partnery, tj. manžely, druhy apod., ke kterému dochází v soukromí, tedy mimo kontrolu veřejnosti. Intenzita násilných incidentů se zpravidla stupňuje a u oběti vede ke ztrátě schopností včas zastavit násilné incidenty a efektivně vyřešit narušený vztah.⁴

---

² ČÍRTKOVÁ, M. *Moderní psychologie pro právníky: Domácí násilí, stalking, predikce násilí*. PRAHA: Grada Publishing, a.s, 2008, 160 s. ISBN 978-80-247-2207-8

³ A. BUSKOTTE, *ŽENA A DOMÁCÍ NÁSILÍ – Z PEKLA VEN*. CPRESS, 2008, 176 s, ISBN 978-80-251-1786-6

⁴ Bílý kruh bezpečí. *Domácí násilí*. [online]. BENETA, 21. 1. 4. 2007 [cit 2015-01-12]. Dostupné z WWW: < <http://www.bkb.cz/pomoc-obetem/domaci-nasili/co-je-a-co-neni-domaci-nasili/> >

Co není domácí násilí

Domácím násilím není spor, jednorázový incident a vzájemné potyčky mezi partnery. Domácí násilí je jednostranné, násilná osoba a ohrožená osoba si nikdy nemění role!⁵

2.1.2 Definice domácího násilí podle Rady Evropy z roku 1985

Násilné chování v rodině zahrnuje jakýkoliv čin nebo opomenutí spáchané v rámci rodiny některým z jejích členů, které podkopávají život, tělesnou nebo duševní integritu, nebo svobodu jiného člena stejné rodiny, nebo vážně poškozují rozvoj jeho osobnosti.⁶

Jednoduchá definice domácího násilí neexistuje. Termín „domácí“ se používá proto, aby naznačil, že se násilí odehrává v osobním vztahu. Často k němu dochází mezi manželi nebo mezi lidmi, kteří spolu žijí. Někdy je možné definici rozšířit, aby se vztahovala i na další rodinné vztahy. V poslední době například znepokojivě vzrůstá týrání stárnoucích členů rodiny. V jiných případech může být mezi partnery velmi těsný vztah, ale nežijí spolu.⁷

Definování pojmu „násilí“ je ještě problematictější. Je zřejmé, že zahrnuje celou škálu fyzického jednání, které se obecně považuje za násilné. Může to být: fackování, rány pěstí, bití, pálení, kousání, kopání, pokusy o škrcení, třesení nebo zmítání, strkání ze schodů a bodání. Domácí násilí však může zahrnovat i méně obvyklé fyzické akty. Je velmi dobře možné, že se žena stane obětí domácího násilí, aniž by ji její partner udeřil. Existuje mnoho dalších způsobů fyzického týrání, kterým mohou být ženy (osoby ohrožené) vystaveny, jako například: žena je donucená být ve studené lázni a agresor jí drhne kůži až do krve, svázání nebo spoutání, nasazení roubíku nebo pytle přes hlavu, míření zbraní, zamačkávání cigaret na kůži oběti.⁸

---

⁵ Bílý kruh bezpečí. *Domácí násilí*. [online]. BENETA, 21. 1. 4. 2007 [cit 2015-01-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.bkb.cz/pomoc-obetem/domaci-nasili/co-je-a-co-neni-domaci-nasili/>>

⁶ Doporučení Rady Evropy R (85) 4 o násilí v rodině z 26. 3. 1985 z knihy: MARTINKOVÁ, M., MACHÁČKOVÁ, R. *Vybrané kriminologické a právní aspekty domácího násilí*. 1.vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2001, 193 s. ISBN 80-86008-98-3.

⁷ CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

⁸ CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

2.1.3 Klíčové znaky domácího násilí⁹

- **Opakování a dlouhodobost**

Z jednoho útoku jakéhokoli charakteru ještě nelze určit, zda jde o domácí násilí. Může to však být jeho začátek.

- **Eskalace**

Od urážek se stupňuje k psychickému snižování lidské důstojnosti až k fyzickým útokům a závažným trestným činům ohrožující zdraví a život.

- **Jasně a nezpochybnitelně rozdělení rolí osoby ohrožené a osoby násilné**

Domácí násilí nejsou vzájemná napadání, hádky, rvačky, spory, kde se role osoby násilné a osoby ohrožené střídají.

- **Neveřejnost**

Probíhá zpravidla za zavřenými dveřmi bytu či domu, stranou společenské kontroly.

2.2 Formy domácího násilí

Domácí násilí rozdělujeme do pěti základních skupin a to psychické, fyzické, sexuální, ekonomické a sociální.

2.2.1 Psychické násilí

Psychické násilí se může vyskytovat samostatně, ovšem mnohem častěji je úzce spjato ještě s dalšími typy násilí a to s fyzickým, nebo sexuálním. Stejně tak může fungovat jako jejich předchůdce. O psychické násilí se jedná tehdy, je-li žena (osoba ohrožená) ponižována, je-li jí nadáváno, nebo tehdy, říká-li jí její partner (osoba násilná), že je ošklivá, hloupá, neschopná a podobně.¹⁰

Formami psychického násilí jsou, následují typy:¹¹

- **Zastrašování**

Do zastrašování spadají zlé pohledy, výhružná gesta, předvádění zbraní, ničení věcí, ubližování jiným v přítomnosti ohrožené osoby.

---

⁹ Bílý kruh bezpečí. *Domácí násilí*. [online]. BENETA, 21. 4. 2007 [cit 2015-01-12]. Dostupné z WWW: < <http://www.domacinasili.cz/domaci-nasili/> >

¹⁰ A.BUSKOTTE, *ŽENA A DOMÁCÍ NÁSILÍ – Z PEKLA VEN*. CPRESS, 2008, 176 s, ISBN 978-80-251-1786-6

¹¹ Bílý kruh bezpečí. *Domácí násilí*. [online]. BENETA, 21. 4. 2007 [cit 2015-01-12]. Dostupné z WWW: < <http://www.domacinasili.cz/domaci-nasili/> >

- **Zvýšená kontrola**

Zvýšená kontrola všeho, co ohrožená osoba dělá například. kam jde, s kým jde, s kým mluví, co říká, kdy se vrátí, omezování samostatnosti a rozhodování o sobě.

- **Kritizování a ponižování**

Mezi kritizování a ponižování patří například: nadávky, zesměšňování, snižování schopností, zpochybňování duševního zdraví, zlehčování obav, přehlížení přání a tužeb

- **Vyhrožování a vydírání**

Vyhrožování a vydírání je například: nucení k poslušnosti, vyhrožování bytím, přerušování kontaktů, vyhrožování sebevraždou, vydírání přes děti, vnoučata, vyvolání pocitů viny

Psychické násilí se mnohem hůře prokazuje než fyzické, kde jsou modřiny hned vidět, proto často ženy (osoby ohrožené) žijící v psychickém násilí tak snadno na svoji situaci rezignují, zvyknou si a stále nechávají partnery (osoby násilné) stupňovat týrání, časem si už ani sami nedovedou reálně uvědomit celou situaci.¹²

2.2.2 Fyzické násilí

Fyzické násilí je jednoduše to, co oběti fyzicky ubližuje. Pod tímto pojmem se nachází široké spektrum různých a různě nebezpečných forem napadení a zneužívání. Začíná to u „nevinného“ pohlavku, přes facku, postrkování, kopání, škrcení, napadení s různými předměty nebo zbraněmi a končí to pokusem o vraždu, v těch nejhorších případech dokonce zavražděním.¹³

Fyzické násilí na osobě ohrožené domácím násilím poznáme velice snadno, a to díky různým modřinám, řezným ránam, jizev apod. Osoby ohrožené domácím násilím se většinou snaží všechny rány zamaskovat, anebo tvrdí, že si je udělali sami například: pádem ze schodů, uklouznutí, neopatrnost při vaření apod. Jak bylo v předešlém odstavci řečeno, většinou může domácí násilí končit pokusem o vraždu.

---

¹² A.BUSKOTTE, *ŽENA A DOMÁCÍ NÁSILÍ – Z PEKLA VEN*. CPRESS, 2008, 176 s, ISBN 978-80-251-1786-6

¹³ A.BUSKOTTE, *ŽENA A DOMÁCÍ NÁSILÍ – Z PEKLA VEN*. CPRESS, 2008, 176 s, ISBN 978-80-251-1786-6

2.2.3 Sexuální násilí

O sexuálním násilí mluvíme v tom případě, je-li žena (osoby ohrožené) k pohlavnímu styku nucena, čili když je sex ze strany partnera násilný a vynucený.¹⁴ Škála forem sexuálního násilí je široká, sahá od znásilnění (vaginální, orální, anální) k „pouhým“ poznámkám nebo návrhům se sexuálním podtextem. Schopnost odmítnout sexuální kontakt bývá blokován strachem, že osoba násilná: splní své výhrůžky a fyzicky osobě ohrožené domácím násilím, nebo někomu z jejího okolí ublíží, odepře jí svou přízeň, což se stává zejména v partnerském vztahu, poškodí její čest a dobrou pověst a tudíž jí společensky znemožní, negativně ovlivní její pracovní uplatnění např. zabrání povýšení atd. Motivem sexuálního násilí bývá potřeba/touha uplatnit moc nad druhým člověkem skrze narušení jeho intimity.¹⁵

Tento jev úzce souvisí s tím, že je mnoho mužů ale i žen přesvědčeno o tom, že mají na sex se svou partnerkou/partnerem výhradní právo. A to kdykoliv, bez ohledu na její náladu.¹⁶

2.2.4 Ekonomické násilí

Pro ekonomické násilí je charakteristické: neposkytování peněz na provoz domácnosti, znemožnění přístupu k rodinným příjmům, příp. nucení žádat o peníze, každodenní kontrola nákupů, zákaz chození do práce a tím udržování ekonomické závislosti na partnerovi, neplacení nákladů spojených s bydlením, absolutní kontrola nad příjmy a výdaji oběti, zatajování ekonomické situace agresora a rodiny a mnoho dalších variant.¹⁷

Cílem ekonomického násilí je úplná závislost osoby ohrožené domácím násilím na osobě násilné. Osoba ohrožená domácím násilím je tedy zcela odkázaná na finanční podporu násilné osoby a musí ho o peníze žádat. Což vede k ponižování osoby ohrožené domácím násilím a k upevnění moci násilné osoby.

2.2.5 Sociální násilí

Toto násilí je o zákazu styku osoby ohrožené domácím násilím s přáteli, rodinou, známými, kolegyněmi z práce apod. ze strany násilné osoby. Násilná osoba

---

¹⁴ A.BUSKOTTE, *ŽENA A DOMÁCÍ NÁSILÍ – Z PEKLA VEN*. CPRESS, 2008, 176 s, ISBN 978-80-251-1786-6

¹⁵ ŠTOČKOVÁ, V. PROFEM, *Sexuální násilí*. [online]. Praha, 12. 1. 2014, [cit 2015-01-13]. Dostupné z WWW: < <http://www.profem.cz/clanek.aspx?a=265> >

¹⁶ A.BUSKOTTE, *ŽENA A DOMÁCÍ NÁSILÍ – Z PEKLA VEN*. CPRESS, 2008, 176 s, ISBN 978-80-251-1786-6

¹⁷ Intervenční centrum Brno, *Formy domácího násilí*. [online]. Brno. [cit 2015-01-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.ic-brno.cz/formy-domaciho-nasili>>

na osobu ohroženou domácím násilím vyvíjí nátlak, aby se s nikým nestýkala, nikomu netelefonovala ani nepsala a tím si osoba násilná upevňuje svoji moc nad obětí. Což vede k tomu, že osoba ohrožená domácím násilím je fixována pouze na násilnou osobu.

V knize Metodika vyšetřování trestných činů souvisejících s domácím násilím je sociální násilí popsáno jako úmyslné vyvolání sociální izolace osoby ohrožené domácím násilím proti její vůli.¹⁸

Toto násilí se ze všech pěti kategorií nejhůře dokazuje. Osoby ohrožené domácím násilím často spoléhají na svědeckou výpověď příbuzných, kamarádů, že byli zcela izolováni od okolního světa.

Za rizikové faktory domácího násilí bývaly nejčastěji uváděny: nerovnost pohlaví, mladší věk (18-30), chudoba, odluka, kriminální kariéra, etnická otázka, nezaměstnanost, drogy, nesezdané soužití, základní vzdělání, jen z partnerů, eventuálně oba vyrůstali v násilnických rodinných vztazích, předchozí vztahy poznamenané násilím nebo recidivující násilí v současném vztahu.¹⁹

2.3 Historie domácího násilí

Domácí násilí bylo po celá staletí vnímáno jako soukromá záležitost. Žena sňatkem přecházela z moci otcovské do moci manžela, který o ní i o jejím majetku rozhodoval a určoval, co smí a nesmí a mohl ji trestat „za neposlušnost“.²⁰

Po mnoho let bylo domácí násilí skutečností, která byla přehlížena.²¹ Až do 19. století, kdy sílí emancipační úsilí žen, které požadují rovnoprávný přístup ke vzdělání, jako mají muži, volební právo, uplatnění ve veřejném životě a právo na rozvod manželství, se podkrývá přísně střežené soukromí.²²

---

¹⁸ KONRÁD, Z., BANGO, D. *Metodika vyšetřování trestných činů souvisejících s domácím násilím*. PRAHA, 2007, s. 18

¹⁹ GJURIČOVÁ, Š., KOCOuroVÁ, J. *Podoby násilí v rodině*. 1.vyd. PRAHA: Vyšehrad, 2000, 104 s. ISBN 80-7021 416-3.

²⁰ VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. 2.přepřacované vydání PRAHA: Profem, 2008, 244 s. ISBN 978-80-903626-7-3.

²¹ CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

²² VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. 2.přepřacované vydání PRAHA: Profem, 2008, 244 s. ISBN 978-80-903626-7-3.

Zásadní změny vedoucí k emancipaci žen přicházejí až po obou světových válkách a vedou k postupnému otevírání dveří do privátního života.²³

I když fenomén domácího násilí je tak starý jako lidstvo samo, teprve od přelomu 70. a 80. let minulého století se začal používat pojem domácího násilí jako symbol závažných případů týrání druhou osobou. V posledních letech se tento fenomén stává terčem pozornosti nejen u odborné, ale i u laické veřejnosti.²⁴ V době vzniku problému bylo vnímáno jako násilí projevující se v rodině nebo v intimních vztazích, kterého se dopouštějí partneři (muži) na ženách.²⁵

V roce 1971 založila Erin Pizzeyová Chiswick Women's Aid, první útočiště pro týrané ženy ve Velké Británii. Význam této události překročil praktickou stránku věci – pomoc, kterou byla schopna poskytnout ženám ve svém okolí. Byl to začátek kampaně, jejímž cílem je šíření poselství, že domácí násilí je nepřijatelné a musí přestat.²⁶ Začíná se otevřeně hovořit o znásilňování, zneužívání a týrání, ke kterým v intimitě rodiny dochází.²⁷

Již v roce 1985 vstoupila do podvědomí odborné veřejnosti rezoluce o potírání domácího násilí, která byla přijatá v Miláně na VII. kongresu OSN o prevenci kriminality a zacházení s pachatelci, a doporučení výboru ministrů Rady Evropy, R 85 (4) o násilí v rodině.²⁸

V prosinci 1993 byla schválena Valným shromážděním OSN „Deklarace o odstranění násilí páchaného na ženách“. V té době, zejména v odborné právnické veřejnosti, stále přetrvávala tendence považovat domácí násilí za komunikační problém ve vztahu, který lze řešit rodinnou terapií, a nikoli pomocí institucí.²⁹

2.3.1 Historie domácího násilí v ČR

Ještě na konci 90. let minulého století bylo domácí násilí v České republice zcela přehlíženým a bagatelizovaným tématem, o jehož otevření se v rámci svých tehdy

²³ VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen.2.přepracované vydání* PRAHA: Profem, 2008, 244 s. ISBN 978-80-903626-7-3.

²⁴ DAVIDOVÁ, I. *Domácí násilí – stále aktuální téma* [online]. Praha. 16. 1. 2012 [cit 2015-01-17]. Dostupné z WWW: < <http://www.praha12.cz/domaci-nasili-stale-aktualni-tema/d-20233/p1=1915>>.

²⁵ ČÍRTKOVÁ, M. *Moderní psychologie pro právníky: Domácí násilí, stalking, predikce násilí*. PRAHA: Grada Publishing,a.s, 2008, 160 s. ISBN 978-80-247-2207-8

²⁶ CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

²⁷ VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen.2.přepracované vydání* PRAHA: Profem, 2008, 244 s. ISBN 978-80-903626-7-3.

²⁸ VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen.2.přepracované vydání* PRAHA: Profem, 2008, 244 s. ISBN 978-80-903626-7-3.

²⁹ VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen.2.přepracované vydání* PRAHA: Profem, 2008, 244 s. ISBN 978-80-903626-7-3.

poměrně omezených možností snažili jen neziskové organizace a informovaní odborníci. Přestože jsme se v médiích stále častěji dočítali o případech dospělých žen a mužů týraných či utýraných k smrti svými partnery, dětmi či vnuky, stavěla se společnost k domácímu násilí zády a lpěla na mýtech typu „co se doma upeče, má se doma také sníst“.³⁰

V roce 1999 patřila Česká republika k těm několika evropským zemím, kde výklad pojmu domácího násilí prakticky neexistoval. Tušený rozsah problému s jeho tragickými důsledky včetně vražd, sebevražd, trvalého poškození zdraví, traumat, týrání dětí, dospělých a seniorů si uvědomovalo jen několik odborníků. Ti však ve společenském prostředí, které raději problém domácího násilí bagatelizovalo či přehlíželo, měli jen velmi málo prostředků a příležitostí situaci řešit. Neochota společnosti se tímto problémem zabývat se projevovala i v absenci legislativy, chabé reflexi medií i nízké úrovni vzdělání pracovníků sociální sféry. Jednou z organizací, která při své hlavní činnosti – pomoci obětem trestních činů, neustále na problém domácího násilí narážela, byl i Bílý kruh bezpečí (BKB).³¹

Zásadní změnu v pohledu na domácí násilí v České republice přinesl projekt společnosti Philip Morris ČR se spoluprací občanského sdružení Bílého kruhu bezpečí, který odstartoval v roce 2000 a trval celých pět let. Nejdříve než mohli tento projekt uskutečnit, museli si stanovit určité cíle, kterých chtěli dosáhnout např.: změna ve vnímání domácího násilí v Česku, iniciace ve vzniku odpovídající legislativy apod., tento projekt měl 3 etapy.

- **První etapa** proběhla v roce 2000 s názvem Co je domácí násilí, v níž se snažili zjistit výskyt domácího násilí v ČR a připravit pro veřejnost, která by jí přiblížila co to „domácí násilí“ je. Tato kampaň se objevila v tisku, v televizi, v kinech a i v tisku. Díky této kampani vznikla poradenská linka DONA, která je nejvyhledávanějším místem pomoci obětem domácího násilí.
- **Druhá etapa** začala v roce 2002 a jejím cílem bylo prosadit určitou reakci státu na domácí násilí a především chtěli ochranu obětí a určitou prevenci. V této etapě chtěli vytvořit Alianci proti domácímu násilí na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR – koordinačního meziresortního orgánu na vrcholné úrovni, model praktické pomoci

---

³⁰ Bílý kruh bezpečí. *Domácí násilí: Případová studie*. [online]. BENETA, 21. 4. 2007 [cit 2015-01-25]. Dostupné z WWW: < <http://domacinasili.cz/files/uploaded/Archiv/index.html> >

³¹ Bílý kruh bezpečí. *Domácí násilí: Případová studie*. [online]. BENETA, 21. 1. 4. 2007 [cit 2015-01-25]. Dostupné z WWW: < <http://domacinasili.cz/files/uploaded/Archiv/index.html> >

obětí domácího násilí v regionu a nakonec rozsáhlou metodickou a vzdělávací podporu odborné veřejnosti. Což se v roce 2004 povedlo a poslanecká sněmovna i senát se tímto problémem začali zajímat a ve změně vycházeli z rakouského legislativního modelu. Vznikla i Aliance proti domácímu násilí (APDN) a ta připravila určité návrhy na změnu legislativy na ochranu před domácím násilím.

- **Třetí etapa** začala v roce 2005 a měla stanovené tři cíle, a to: přenos modelu interdisciplinární spolupráce do všech regionů v ČR, přijetí zákona na ochranu před domácím násilím a tvorbu metodiky pro aplikaci nové praxe a nové legislativy. V této etapě kontinuálně pokračují aktivity DONA linky a aktivity osvětové a informační.

Tento projekt měl veliký úspěch. Veřejnost se dozvěděla něco více o domácím násilí, upravila se i legislativa na ochranu obětí proti domácímu násilí. Tento projekt dal obětem domácího násilí určitou naději na to, že se mohou nějakým způsobem bránit.

2.4 Cyklus domácího násilí

Domácí násilí se může jevit jako nepředvídatelné, ale ve skutečnosti má určitý typický vzorec – tzv. cyklus domácího násilí, který jako první popsala Lenore Walkerová v roce 1979. Prvky jednotlivých fází lze identifikovat i u jiných typů vztahů, jako je mezigenerační a transgenerační soužití. Zmíněná autorka identifikovala čtyři fáze domácího násilí s různou délkou a časovým intervalem trvání, který se při opakování cyklu zkracuje. Každá fáze se vyznačuje charakteristickým chováním násilné osoby. Fyzické násilí podle Walkerové zpravidla předchází emocionální a psychické násilí, jež posléze fyzické násilí doprovází.³²

Cyklus domácího násilí lze přirovnat k zužující se spirále. Jedna fáze navazuje na druhou, poslední fáze navazuje ihned na první a velice těžko se tento cyklus přerušuje a utíká se z něj. Všechny fáze se neustále opakují, ale jejich intenzita vzrůstá. Vzniká kruh vytváření závislosti oběti na agresorovi.³³

První fáze je pro oběť domácího násilí tou jedinou příjemnou částí. Jedná se o období zamilovanosti, partner je ohleduplný, zamilovaný. Toto období lze přirovnat

---

³² ŠEVČÍK, D., ŠPATENTKOVÁ, N., at. al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

³³ ŠTOČKOVÁ, V. PROFEM, *Domácí násilí*. [online]. Praha, [cit 2015-01-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.profem.cz/clanek.aspx?a=55>>

k novomanželským líbánkám. Pro většinu obětí je toto období nejtěsnějším v jejich životě. Partner je velice pozorný, vyprovází kupříkladu ženu do práce i z práce, tráví spolu všechnu volný čas. Ale ve skutečnosti jen chce mít svou oběť pod kontrolou. Když chce oběť jít ven s kamarádkami, vymlouvá jí to a přesvědčuje ji, že volný čas chce trávit jen s ním. Budoucí oběť pak cítí pocity viny, když tráví čas bez svého partnera, zužuje své sociální kontakty na minimum. Partner nad ní získává pomalu, ale jistě nadvládu. Na veřejnosti však vypadají jako ideální pár.³⁴

V druhé fázi již dochází k vytváření napětí. Partner bývá často podrážděn i pro nepatrný prohřešek. Oběť dává vinu sama sobě a snaží se být dokonalejší, poslušnější a pracovitější, aby se partner choval jako na počátku jejich vztahu. Verbální komunikace mezi partnery je nahrazena z velké části komunikací neverbální. Partnerova verbální a neverbální komunikaci si odporuje. Jinými slovy něco řekne, ale zachová se jinak. Tento stav neustálého napětí má na oběť neblahý vliv, dochází k tzv. destabilizaci, oběť si není jistá, zda to, co vnímá, je skutečně přehnané nebo se jí to jen zdá.³⁵

V třetí fázi se násilí začíná objevovat i na veřejnosti, slovní týrání se může vystupňovat v násilí fyzické. Násilí je chladné a opakující se. Pokud se oběť vzbouří, násilník ji označí za „hysterku“ a upozorní ji na její agresivitu. To vede k tomu, že se oběť cítí vinna a dochází k oslabení jejích obranných reakcí.³⁶

Čtvrtou fázi jsou sliby a líbanky. Partner se omluví a po nějakou dobu se opět chová pěkně. Avšak brzy se situace začne znovu opakovat a často s vyšší intenzitou.³⁷ Koncept cyklu domácího násilí je populární hlavně v USA, přestože má své kritiky, kteří upozorňují na to, že nemusí být univerzálně platný a že k jednotlivým případům domácího násilí je vždy nutné přistupovat individuálně. Většina incidentů domácího násilí má vzestupný charakter. V tomto kontextu by mělo být domácí násilí popisováno spíše jako spirála, nikoli jako kruh.³⁸

---

³⁴ ŠTOČKOVÁ, V. PROFEM , *Domácí násilí*. [online]. Praha, [cit 2015-01-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.profem.cz/clanek.aspx?a=55>>

³⁵ ŠTOČKOVÁ, V. PROFEM , *Domácí násilí*. [online]. Praha, [cit 2015-01-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.profem.cz/clanek.aspx?a=55>>

³⁶ ŠTOČKOVÁ, V. PROFEM , *Domácí násilí*. [online]. Praha, [cit 2015-01-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.profem.cz/clanek.aspx?a=55>>

³⁷ ŠTOČKOVÁ, V. PROFEM , *Domácí násilí*. [online]. Praha, [cit 2015-01-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.profem.cz/clanek.aspx?a=55>>

³⁸ ŠEVČÍK, D., ŠPATENTKOVÁ, N., et. al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

2.5 Vývoj násilného vztahu

Vývoj vztahu si můžeme představit na základě modelu tří N. V rámci tohoto modelu rozlišujeme následující fáze a to: namlouvání, napětí a násilí.³⁹

Fáze namlouvání – zde si násilná osoba namlouvá potencionální osobu ohroženou domácím násilím a to tím že jí: nosí dárky, skládá komplimenty, dvoří se jí, aby násilná osoba vypadala co možná nejlépe. Proto si osoba ohrožená domácím násilím zpočátku nepřipouští varovné signály domácího násilí.

Fáze napětí – v této fázi se pomalu násilná osoba vztahuje k násilnému chování jakým mohou být např. výbuchy vzteku, křikem apod. Ohrožená osoba je z toho celá v šoku a nedokáže si vysvětlit, co se stalo s tím hodným a pozorným partnerem jakým byl na začátku vztahu. Násilná osoba se za své jednání omlouvá a prosí o odpuštění a ohrožená osoba jí odpustí s tím, že to se přeci občas stane každému.

Fáze násilí – v této fázi už je násilí ve velmi pokročilém stavu, kdy ovládá celý život ohrožené osoby. Dochází ke všem možným útokům na ohroženou osobou. Násilná osoba si snaží udržet nad ohroženou osobou moc a kontrolu a právě k tomu jí slouží různé formy násilí. Ohrožená osoba se snaží dělat vše, co jí násilná osoba řekne.

---

³⁹ ŠEVČÍK, D., ŠPATENTKOVÁ, N., et al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

3 Osoby ohrožené, osoby násilné, ohrožení rodiny a vývoje dítěte

3.1 Osoby ohrožené domácím násilím

Domácí násilí nedělá žádné rozdíly mezi lidmi. Může se přihodit komukoliv, kdekoliv a bez závislosti na věku, společenském postavení, národnosti nebo povolání.⁴⁰

Mnoho ohrožených osob se domnívá, že za násilí si mohou samy. Myslí si, že násilnou osobu rozčílilo něco, co udělaly. Nebo si prostě nic lepšího nezaslouží, protože jsou tak neschopné.⁴¹

3.1.1 Ženy jako osoby ohrožené domácím násilím

Nejčastějším terčem domácího násilí jsou ženy. A proto se zájem odborníků upínal hlavně k nim. Nejčastěji se domácí násilí děje mezi: manželem a manželkou, druhem a družkou, partnerem a partnerkou nebo bývalým manželem či partnerkou.⁴² Domácí násilí na ženách si v průběhu posledních 40 let postupně vydobylo status závažného sociálního problému⁴³

Požádáme-li lidi, aby popsali typ ženy, která je obětí domácího násilí, mnoho z nich Vám řekne, že to je matka snažící se vyžít z podpory, žijící v nuzných podmínkách a s nezaměstnaným manželem. Ženy v těchto podmínkách opravdu trpí. Ale spektrum obětí domácího násilí je mnohem širší a jeho oběťmi jsou ženy ze všech společenských vrstev.⁴⁴

Mezi ženy, které jsou ohroženy domácím násilím, patří ženy s vysokoškolským vzděláním, které jsou velice chytré, ale bohužel, zamilovali se do muže, který je chce mít jen pro sebe, a ony se postupem času mění v šedé myšky.

---

⁴⁰ CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

⁴¹ CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

⁴² ŠEVČÍK, D., ŠPATENTKOVÁ, N., et. al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

⁴³ Bílý kruh bezpečí. *Domácí násilí: Případová studie*. [online]. BENETA, 21. 4. 2007 [cit 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.domacinasili.cz/ohrozene-osoby/muzi-jako-obeti-domaciho-nasili/>>

⁴⁴ CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

3.1.2 Děti jako osoby ohrožené domácím násilím

Zažít domácí násilí je extrémně traumatizující zkušenost, jejíž následky si ohrožená osoba mnohdy nese celý život – fyzické i psychické. Dostat se z tak nerovného a děsivého vztahu je náročné pro každého (dospělého) člověka. Pokud jsou oběťmi nebo svědky domácího násilí děti, je jejich situace ještě těžší. To vyplývá nejen z jejich přirozeně závislého vztahu k rodičům, ale i z jejich větší zranitelnosti a omezeným možnostem jak situaci řešit.⁴⁵

Děti, které mají s násilím vlastní zkušenosti, mají sklony mnoho situací interpretovat negativně a nepřátelsky. Velmi rychle se začínají cítit ohroženy a snadněji se dostávají do konfliktních situací, které řeší právě agresí, protože se od nikoho nenaučily řešit problémy i jinou, klidnější a přátelštější cestou.⁴⁶

Ať už jsou děti přítomny nebo ne, domácí násilí na ně může mít velmi dlouhodobý a zhoubný vliv. Děti mohou být krátkodobě bojácné, otažlivé, úzkostlivé, agresivní a zmatené a mohou trpět poruchami spánku, potížemi ve škole a mít problémy s hledáním kamarádů.⁴⁷

3.1.3 Senioři jako osoby ohrožené domácím násilím

Problematika násilí na seniorech je něco, co se jen velmi obtížně podchycuje. Senioři danou skutečnost skrývají, protože se za ni stydí, nebo v důsledku nemoci (demence či deprese) nejsou schopni násilí rozpoznat a oznámit.⁴⁸

O násilí a týrání seniorů se skutečně hovoří jen velmi málo. Zjištěno je podle odborníků pouhých 16 procent případů, zbylé čtyři pětiny této pověstné špičky ledovce zůstávají utajeny. Domácím násilím páchaným na seniorech není jen fyzické násilí, ale i psychické a citové týrání (nadávky, urážky, vyhrožování, omezování), finanční vykořisťování (zneužívání majetku a finančních prostředků seniora, upírání práva přístupu k vlastním financím, vynucování změny závěti) nebo zanedbávání třetí osobou (neposkytování stravy, čistého oblečení, upírání zdravotní péče, hygieny atp.).⁴⁹

---

⁴⁵ Bílý kruh bezpečí. *Domácí násilí: Případová studie*. [online]. BENETA, 21. 4. 2007 [cit 2015-02-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.domacinasili.cz/ohrozene-osoby/deti/>>

⁴⁶ A. BUSKOTTE, *ŽENA A DOMÁCÍ NÁSILÍ – Z PEKLA VEN*. CPRESS, 2008, 176 s, ISBN 978-80-251-1786-6

⁴⁷ CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

⁴⁸ ŠEVČÍK, D., ŠPATEKOVÁ, N., et. al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

⁴⁹ ČESKO. Magistrát hl. m. Prahy, Portál pro oblast města Prahy, *Problematika domácího násilí*. [online]. PRAHA, 2008 – 2011 [cit 2015-02-03]. Dostupné z WWW:

<http://socialni.praha.eu/jnp/cz/nejcasteji_kladene_otazky/problematika_domaciho_nasili/index.xml>

Velmi častým důvodem, proč se v případě násilí na své osobě zdráhají nebo odmítají obrátit o pomoc, jsou obavy a strach, že agresivita ze strany násilníka se poté začne stupňovat. Dalším důvodem neznárodně bývá, že se stydí za jednání svých dětí, vnučat, považují to za své selhání ve výchově a ostudu mnohdy pak považují za horší, než týrání.⁵⁰

3.1.4 Muži jako osoby ohrožené domácím násilím

Dlouhá léta nikdo nevěřil tomu, že muži mohou být také oběťmi domácího násilí. Stále přetrvává důraz na ženy coby oběti, ale je čím dál zřejmější, že muži se jimi mohou také stát. V roce 1994 v Británii Les Davidson založil linku pomoci pro muže postižené domácím násilím.⁵¹

Ve společnosti se dlouho dobu nepovažovalo za možné, že by muži mohli být oběťmi domácího násilí. Není zcela zřejmé, proč tomu tak je. Předpokládalo se, že ženy, vzhledem ke své výšce a síle, nedokážou způsobit zranění. Ale ženy žádnou sílu nepotřebují k tomu, aby muže trýznily duševně. A fyzickou sílu vyvažují použitím zbraně.⁵²

Vedle vědomého skrývání či utajování násilí, které se odehrává doma, se u mužských obětí nápadně často setkáváme s tím, že muži se nedefinují (necítí) jako oběti domácího násilí. Týraný muž sám sebe dlouho nevnímá jako osobu ohroženou domácím násilím. V souvislosti s týranými muži, kteří se stali oběťmi domácího násilí, mluví odborníci o fenoménu dvojích zavřených dveří. První dveře reprezentují bariéry společné všem obětem domácího násilí, druhé dveře představují specifické obavy týraných mužů ze zveřejnění jejich osudu.⁵³

Muži nejsou schopni v takové míře jako ženy vystoupit a přiznat, že mají problém. Muž bývá považován za typ „macho“, který se o sebe dokáže postarat sám, a proto pro něj bývá dvojnásobně těžší přiznat, že je oběť.⁵⁴

---

⁵⁰ ČESKO. Magistrát hl. m. Prahy, Portál pro oblast města Prahy, *Problematika domácího násilí*. [online]. PRAHA, 2008–2011 [cit 2015-02-03]. Dostupné z WWW: <http://socialni.praha.eu/jnp/cz/nejcasteji_kladene_otazky/problematika_domaciho_nasili/index.xhtml>

⁵¹ CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

⁵² CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

⁵³ Bílý kruh bezpečí. *Domácí násilí: Případová studie*. [online]. BENETA, 21. 4. 2007 [cit 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.domacinasil.cz/ohrozene-osoby/muzi-jako-obeti-domaciho-nasili/>>

⁵⁴ CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

3.2 Násilné osoby

Pachatelé domácího násilí jsou na jedné straně velmi často osoby, které mají potřebu druhého kontrolovat a ovládat, a na straně druhé osoby, které se vyznačují velmi nízkým sebevědomím a obavou ze ztráty partnera, které kompenzují tím, tím že se snaží v partnerovi vzbudit pocit co možná nejvyšší závislosti na sobě.⁵⁵

Proč se někteří lidé chovají násilně a jiní ne, je obtížné vysvětlit. Příčiny násilného chování mohou být různé. Násilí nemá jedinou příčinu: pro některé je násilí životním stylem, další jím reagují na stres, někteří mohou být predisponováni specifickou strukturou osobnosti apod.⁵⁶

3.2.1 Muži jako násilné osoby

Podle všech průzkumů, knížek i lidí jsou právě muži považováni za nejčastější násilné osoby. Muži jsou silnější než ženy, a proto jsou nejčastěji považováni za násilné osoby.

Někteří muži jsou svými ženami dočista posedlí. Mají nezkrotnou potřebu je neustále kontrolovat. Někdy mají z čisté žárlivosti dokonce tendence přerhat všechny kontakty své ženy.⁵⁷

3.2.1.1 Typologie násilných mužů⁵⁸

Kontrolor – pro tohoto muže jsou ostatní lidé důležití pouze z hlediska toho, co pro něj mohou udělat. Kontrolor pokládá osobu ohroženou domácím násilím za svůj majetek, za objekt, který může ovládat přesvědčováním, hrozbami či použitím síly. Násilí se objevuje zpravidla tehdy, pokud cítí, že ztrácí nad ohroženou osobou moc a kontrolu.

Obránce – tento muž míchá nenávist a lásku. Je závislý na přijetí a odpuštění osoby ohrožené domácím násilím. Cítí se silný pouze tehdy, když je na něm ohrožená osoba citově závislá a je na něho zcela odkázána. Obránce se neobává toho, že bude kontrolován, ale že mu bude způsobena újma. Bojí se toho, že by ho mohla osoba

---

⁵⁵ MARTINKOVÁ, M., MACHÁČKOVÁ, R. *Vybrané kriminologické a právní aspekty domácího násilí*. 1.vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2001, 193 s. ISBN 80-86008-98-3.

⁵⁶ ŠEVČÍK, D., ŠPATENTKOVÁ, N., et. al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

⁵⁷ A. BUSKOTTE, *ŽENA A DOMÁCÍ NÁSILÍ – Z PEKLA VEN*. CPRESS, 2008, 176 s, ISBN 978-80-251-1786-6

⁵⁸ ŠEVČÍK, D., ŠPATENTKOVÁ, N., et. al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

ohrožená domácím násilím opustit nebo ho nějak potrestat za to, že je vůči ní násilný, proto musí všem v okolí dokázat její neschopnost, aby legitimizoval oprávněnost svého jednání.

Validátor – pochybuje sám o sobě. Hledá nějaké způsoby posílení svého mužského sebeobrazu – jde mu o uznání, ověření, potvrzení jeho sebepojetí. Má vysoká očekávání, ale jeho sebeúcta je závislá na přijetí a potvrzení druhých. Jeho sebeúcta je však velmi nízká, bojí se, že ho všichni odmítnou.

Inkorporátor – tento muž nevidí žádnou oddělenost sebe od ohrožené osoby. Vnímá jí jako rozšíření sama sebe samého. Tento muž je zoufalý, protože nemůže prožívat sám sebe jako celistvou osobnost bez toho, aby osobu ohroženou začlenil do své identity a integrity. Její „přivlastnění“ mu dovoluje získat určitý stupeň sebeúcty, ale zároveň v něm vyvolá strach, co by se stalo, kdyby ji ztratil, přišel o ni.

3.2.2 Ženy jako násilné osoby

Ženy zdaleka nejsou jen něžnými bytostmi. Dokážou být násilné i kruté. Mohou figurovat jako násilné osoby prakticky ve všech druzích a typech domácího násilí. Problém žen jako násilných osob v partnerských vztazích je z velké části neprozkoumaný. Pro tento nedostatek informací existuje mnoho důvodů, hlavní z nich je, že muži se jen neochotně a neradi přiznávají, že jsou svou ženou týráni. Ženy ba jako násilné osoby rozhodně neměly být podceňovány.⁵⁹

Veškeré násilí ze strany žen nemůžeme považovat pouze za formu sebeobranu či odplaty. Je nutné rozlišovat, zda se v daném konkrétním případě jedná o vzájemně násilný vztah, reakci na násilné chování partnera nebo o násilí výlučně ze strany ženy.⁶⁰

Spousta lidí se domnívá, že ženy nejsou schopny domácího násilí, jelikož jsou málo fyzicky zdatné. Jenomže ženy ve většině případů používají sociální nebo psychické násilí. V ojedinělých případech se můžeme setkat s tím, že ženy své muže fyzicky napadají.

3.3 Vliv domácího násilí na rodinu

Podle sociologické definice lze za rodinu považovat skupinu osob navzájem spjatých pokrevními svazky, manželstvím nebo adopcí, jejíž dospělí členové jsou

---

⁵⁹ ŠEVČÍK, D., ŠPATENTKOVÁ, N., et al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

⁶⁰ ŠEVČÍK, D., ŠPATENTKOVÁ, N., et al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

odpovědní za výchovu dětí. Můžeme být i méně precizní a definovat rodinu podle toho co nám osobně přináší, proč ji zakládáme a co od ní očekáváme:⁶¹

- rodina je místo, kde člověk nalezne lásku,
- porozumění,
- podporu,
- úctu k sobě i ostatním,
- přátelství,
- pocit jistoty a bezpečí,
- sebepoznání,
- načerpá novu energii,
- získá zkušenost, že lidský život a city jsou důležitější než vše ostatní.

Základní účel rodiny by měl být jasný – plodit a vychovávat své potomky. Při podrobnějším zkoumání ale zjistíme, že rodina sama o sobě je výjimečné společenské uspořádání.⁶²

Domácí násilí není jev, který by se (do)týkal jen dospělé osoby. Je to natolik propracovaný mechanismus, že naprosto zásadně ovlivňuje fungování celého rodinného systému. Rodina deformovaná domácím násilím si vytvoří vlastní adaptační legendy jak pro okolí, tak sama pro sebe. Výrazný je prvek dlouhodobého skrývání problému. Není nijak výjimečné, že násilná osoba se okolí může jevit jako dobrý rodič a doma ukazuje svou „druhou tvář“ a osoba ohrožená na tuto hru přistupuje.⁶³

Domácí násilí velmi ovlivňuje fungování rodiny. Když jeden z partnerů začne tomu druhému ubližovat tak je to velmi špatné a tím se naruší celé fungování rodiny. Rodina by měla vždy držet při sobě a mít dobré zázemí.

3.4 Vliv domácího násilí na vývoj dítěte

Domácí násilí v primární rodině mnohdy ovlivňuje jak vztah s pečující osobou, tak i vztahové vazby v dospívání a dospělosti. Pokud se v životě setkáme s událostmi, jako je domácí násilí, může dojít ke změně našeho vnitřního pracovního modelu. Tento model zahrnuje naše očekávání ve vztahu, utváření jednání ve vztahu podle minulých

---

⁶¹ČESKO. KDE JSI TÁTO?. *Rodina – základ státu*[online]. © 2015 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.kdejsitato.cz/rodina/rodina-zaklad-statu.html>>

⁶²ČESKO. KDE JSI TÁTO?. *Rodina – základ státu*[online]. © 2015 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.kdejsitato.cz/rodina/rodina-zaklad-statu.html>>

⁶³ BEDNÁŘOVÁ, Z., et al. *Domácí násilí: Zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám*. PRAHA: Acorus, 2009, 92 s. ISBN 978-80-254-5422-0

zkušeností, předvídání chování druhého a zapojování svých vzorců chování podle našich minulých zkušeností.⁶⁴

Až 90 % dětí, které vyrůstají v rodinách s domácím násilím, se stává i jeho svědky. Tyto děti jsou jím poznamenány vždy, i když třeba zrovna spí nebo jsou ve vedlejším pokoji. Samozřejmě, že celkový dopad na jejich zdraví ovlivňuje hned několik faktorů – věk a pohlaví dítěte, míra násilí, reakce okolí, frekvence útoků a výchova. Následky ale můžou být srovnatelné jako v situaci, kdyby děti byly samy obětí týrání.⁶⁵

Domácí násilí ničí u dětí pocit jistoty a bezpečí. Děti mohou být zaplaveny strachem o sebe nebo matku/otce, protože žijí ve stálém napětí. Chování dětí se v důsledku domácího násilí mění. Děti, které byly často svědky fyzického napadání nebo slovních útoků, mnohdy bránily osoby ohrožené. Malé dítě může v těchto situacích plakat, křičet, natahovat ruce k matce/otci, chtít se mazlit atd. U adolescenta může jít o cílenou komunikaci s rodičem, jejímž účelem je snížení napětí a uklidnění. Toto chování má primární účel, a to zajištění ochrany a blízkosti, ať už psychické nebo fyzické. Zajištění ochrany a bezpečí však mnohé děti, svědci domácího násilí, nenacházejí. U dětí, které vyrůstají v rodině, kde dochází k domácímu násilí, nejsou často splňovány všechny jejich potřeby.⁶⁶

Předně se dítě musí potýkat s psychickou újmou, která se může odrážet ve větším sklonu k depresi, úzkosti, nízkému sebevědomí, poruchám pozornosti, které často vedou ke špatným výsledkům ve škole. Trauma se ale skrývá i za psychosomatickými projevy jako nespavost, bolest břicha a hlavy nebo zvýšenou nemocností. U některých dětí se může objevovat i regrese, návrat do předchozích, překonaných vývojových období, která se projevuje například nočním pomočováním nebo řečovými vadami.⁶⁷ Některé děti dokonce začínají kouřit cigarety nebo začnou užívat drogy a alkohol.

---

⁶⁴ BEDNÁŘOVÁ, Z., et al. *Domácí násilí: Zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám*. PRAHA: Acorus, 2009, 92 s. ISBN 978-80-254-5422-0

⁶⁵ ČESKO. TOP LÉKAŘ., TESAŘOVÁ, K. *Domácí násilí – Jaký vliv má na děti* [online]. 26. 12. 2014 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z WWW:<<https://www.toplekar.cz/archiv-clanku/domaci-nasili-jaky-vliv-ma-na-deti.html>>

⁶⁶ BEDNÁŘOVÁ, Z., et al. *Domácí násilí: Zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám*. PRAHA: Acorus, 2009, 92 s. ISBN 978-80-254-5422-0

⁶⁷ ČESKO. TOP LÉKAŘ., TESAŘOVÁ, K. *Domácí násilí – Jaký vliv má na děti* [online]. 26. 12. 2014 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z WWW:<<https://www.toplekar.cz/archiv-clanku/domaci-nasili-jaky-vliv-ma-na-deti.html>>

Všechny děti mají právo na krásné a bezstarostné dětství bez ohledu na to z jaké pocházejí rodiny. Klidné a bezstarostné dětství je pro vývoj dítěte velice důležité a může mít ho ovlivnit na celý život.

4 Výskyt domácího násilí v okrese Český Krumlov

Ještě než bude v této kapitole řešen výskyt domácího násilí v okrese Český Krumlov, tak bychom si měli trochu přiblížit charakteristiku okresu Český Krumlov.

4.1 Charakteristika okresu Český Krumlov

Okres Český Krumlov se rozkládá na nejnižnějším cípu České republiky. Jeho jihozápadní, jižní a jihovýchodní hranice je tvořena státní hranicí s Rakouskem v délce 80 km. Na severu a severovýchodě sousedí s okresem České Budějovice, na severozápadě s okresem Prachatice. Rozloha okresu je 1 615 km². Je třetím největším okresem v Jihočeském kraji a šestým v celé České republice. V 46 obcích okresu žije necelých 62 tis. obyvatel. Hustotu obyvatelstva (37 obyvatel na km²) má okres nejmenší nejen v Jihočeském kraji, ale i jednu z nejmenších v celé České republice. Více než polovina obyvatel okresu žije v některém z 6 měst, z toho v samotném městě Český Krumlov má trvalý nebo dlouhodobý pobyt přes 13 tis. osob. Menší lidnatost okresu se projevuje také v ekonomické oblasti. Okres patří dlouhodobě k oblastem s nejvyšší nezaměstnaností v kraji.⁶⁸

Českokrumlovský region je rájem pro turisty všech věkových kategorií a škálou své nabídky uspokojí každého. Svoji polohou na rozhraní tří zemí, kde se stýkají hranice Čech, Rakouska a Bavorska, je předurčen k rozvoji pěší turistiky a cykloturistiky na mezistátních trasách. Oblíbená je vodní turistika na řece Vltavě a vodní sporty na Lipenském jezeře. I v zimním období je zde řada příležitostí pro zimní sporty.⁶⁹ Českokrumlovský region je také navštěvován hlavně díky nejruznějším památkám. Například Českokrumlovský hrad a zámek, kláštery Zlatá Koruna nebo Vyšší Brod, hrad Rožmberk, zřícenina hradu Dívčí Kámen. Za zmínku stojí i observatoř Klet', která je nejvýše položenou observatoří v České republice a rozhledna na Kleti.

4.1.1 Kriminálnost v okrese Český Krumlov

Okres Český Krumlov je výraznou turistickou a rekreační oblastí. Kriminálně nejzatíženějšími lokalitami jsou zejména historická část města Český Krumlov a oblast v okolí vodní nádrže Lipno. Problémem těchto turistických míst jsou krádeže věcí z vozidel, součástek, ale i samotných dopravních prostředků. Dále pak jde o krádeže

⁶⁸ ČESKO. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika okresu Český Krumlov* [online]. 20. 01. 2015 [cit 2015-02-10]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_ck>

⁶⁹ ČESKO. SDRUŽENÍ OFICIÁLNÍHO INFORMAČNÍHO SYSTÉMU ČESKÝ KRUMLOV. *Základní charakteristika regionu Český Krumlov*. [online]. © 1999 [cit. 2015-02-10]. Dostupné z WWW:<[Http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/soucas/i_zchrck.htm](http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/soucas/i_zchrck.htm)>

v různých objektech (chaty, restaurace, obchody a kiosky) a to jak páchané vloupáním, tak i krádeže prosté na odložených věcech. V okrese se také policisté zabývají problematikou provozování prostituce, a to jak pouliční, tak i v nočních klubech.⁷⁰

4.2 Odbor sociálních věcí a zdravotnictví úřadu Český Krumlov

Informace k výskytu domácího násilí mi poskytl pan Bc. Martin Sýkora, DiS. pan Sýkora je sociální pracovník Odboru sociálních věcí a zdravotnictví v oddělení sociální pomoc.

K nejčastěji řešeným problémům v rámci sociální práce na Odboru sociálních věcí a zdravotnictví úřadu Český Krumlov patří ztráta či hrozba ztráty bydlení, zadlužení, problematika nedostatečného zabezpečení potažmo problematika sociálních dávek, poradenství v oblasti dávek a sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením. Pole působnosti OSVZ (odbor sociálních služeb a zdravotnictví) je však značně širší a zahrnuje též problematiku domácího násilí. Co se právě domácího násilí týče je to podobné jako se závislostmi – setkávají se s tím u klientů nezdědka, nicméně nestřetávají se s ochotou tento problém řešit. Odhadem se jedná jen o desítky případů za rok. Setkávají se především s fyzickým a psychickým násilím. Nikoli nepodstatné také je, že klientelu OSVZ tvoří zejména sociálně slabí a osoby na konci společenského spektra. Je všeobecně známo, že domácí násilí však není doménou jen nízko příjmových skupin či osob v hmotné nouzi.

Pokud řeší přímo problematiku domácího násilí, pak spolupracují s dalšími kolegy, orgány a institucemi či soukromými subjekty. Jsou-li v tom děti tak s OSPODEM (orgán sociálně-právní ochrana dětí), jinak hlavně s azylovými domy (přednostně - dům na půl cesty, azylový dům pro matky s dětmi) a to zejména při snaze akutně izolovat osobu ohroženou (osoby) od násilné osoby, jednak s obcemi, či ubytovny - kdy hledáme možnosti náhradního bydlení. S policií státní i městskou.

Ve všech případech se snaží OSVZ zprostředkovat odbornou psychologickou pomoc a podporu od profesionálů. Zejména dávají kontakty na vyzkoušené služby, jako jsou: BKB a Poradnu Eva - Diecézní charity České Budějovice. Zároveň se snaží navzdory realistickým předpokladům a nedobré zkušenosti z minula znovu a znovu poskytnout pomoc v případech, kdy o ni klientka či klient požádá.

Dále jsem se dozvěděla že OSVZ má případ, kdy z důvodu fyzického násilí podala paní celkem již devětkrát návrh na rozvod a nadále „spokojeně“ žije s manželem

---

⁷⁰ ČESKO. *Koncepce kriminality Jihočeského kraje na období 2009-201.* [online]. [cit. 2015-02-11]. Dostupné z WWW:< <http://www.mvcr.cz/mvcren/docDetail.aspx?docid=9923&docType=&chnum=8>

(v tomto případě se, i přes fyzické útoky z obou stran a opakovaná jednání na našem odboru) jedná spíše o zvláštní druh soužití. Opakovaně řešili klientku, kterou manžel fyzicky napadá, přerazil jí nos, týral její dceru, je podmíněčně potrestán za násilí na její matce, ale i přes několikanásobné umístování po azylových domech, utajené stěhování atd. se k němu vždy vrátí. Dokonce v jednom případě řešili komplikovaný případ týrané krajanky na Krétě a tak museli spolupracovali s ambasádou v Athénách, pracovníky FOKUS, o.s., psychiatrem, azylovým domem, sociálními pracovníci dvojkové obce (Obec s pověřeným obecním úřadem) a sociálními pracovníci z odd. nepojistných dávek ÚP.

Jak je u tohoto problému obvyklé, případy, kdy se týraná osoba vrátí k agresorovi, jsou častější než úspěšně ukončené.

4.3 Program prevence kriminality 2014 v Českém Krumlově

Ministerstvo vnitra ČR vypisuje každoročně dotační řízení Program prevence kriminality, ze kterého mohou obce a kraje čerpat příspěvky např. na vybudování a rozšíření městských kamerových dohlížecích systémů, na vybudování, úpravu a vybavení sportovních hřišť, na mzdy asistentů prevence kriminality a další programy, které mají přispět ke snižování kriminality, k eliminaci kriminálně rizikových jevů, k omezování příležitostí k páčání trestné činnosti, ale i k informování občanů o legálních možnostech ochrany před trestnou činností.⁷¹

Významným projektem, na který město Český Krumlov získalo dotaci z tohoto programu, je vybudování speciální výslechové místnosti ve spolupráci s Policií ČR. Tato výslechová místnost je určena především pro práci s oběťmi a svědky trestné činnosti z řad dětí. Hlavním důvodem pro vybudování speciální výslechové místnosti byla potřeba a snaha nepoškozovat dále oběť nebo svědka trestné činnosti (dětí, mladistvů, oběti závažné sexuálně motivované trestné činnosti, další zvláště zranitelné oběti) a zmírnit jejich traumatizující zážitek.⁷²

Cílem vybudování této místnosti bylo, aby výslech pro oběti trestných činů nebo svědky nebyl tak traumatizující. A aby se s nimi navázal co nejsnadněji kontakt.

---

⁷¹ ČESKO. ČESKÝ KRUMLOV. *Program prevence kriminality 2014 v Českém Krumlově*. [online]. 26. 1. 2015 [cit.2015-02-12].Dostupné

z WWW:<http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/Program_prevence_kriminality_2014.xml>

⁷² ČESKO. ČESKÝ KRUMLOV. *Program prevence kriminality 2014 v Českém Krumlově*. [online]. 26. 1. 2015 [cit.2015-02-12].Dostupné

z WWW:<http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/Program_prevence_kriminality_2014.xml>

4.4 Projekt „Proč zrovna Já?“

Cílem projektu je podpora obětí trestných činů při vyrovnávání se závažnou sociální událostí trestného činu a usnadnění návratu k běžnému životu. S naplněním tohoto cíle souvisí i rozvoj širší a funkční sítě dostupných služeb pro oběti trestných činů, důraz je kladen na komplexnost a individuální přístup k obětem, podporu a posilování obětí při řešení důsledků trestného činu.⁷³ Projekt je realizován ve 40 městech po celé České republice, kde působí více než 80 poradců pro oběti.⁷⁴ Do tohoto projektu se zapojilo i město Český Krumlov.

Pro okres Český Krumlov funguje již čtrnáct let středisko, které po několikerém stěhování sídlí od roku 2004 na adrese Plešivec 251. Za období 2001 až 2014 pracovalo krumlovské středisko s celkem s 3 572 případy. V loňském roce pomáhali čtyři pracovníci střediska klientům, kteří se stali obětí domácího násilí či trestné činnosti. Jednalo se takřka o tři sta případů. Služba pomáhá však i těm, kdo jsou vinni, a chtějí svoji chybu co nejlépe napravit.⁷⁵

4.5 Obvodní oddělení Policie České republiky Lipno nad Vltavou

Jelikož žiji ve městě Vyšší brod, zajímalo mne, zda se v mém okolí řešily nějaké případy domácího násilí. Informace o tomto problému mi poskytli policisté na Obvodním oddělení policie České republiky Lipno nad Vltavou.

Obvodní oddělení PČR Lipno nad Vltavou se od novely zákona 273/2008 o PČR setkala se třemi případy domácího násilí. Dva se odehrály ve Vyšším Brodě a jeden v Lipně nad Vltavou.

První případ řešilo Obvodní oddělení PČR v roce 2011, a to ve Vyšším Brodě. Byl to pro ně první případ vykázání. Vztah mezi osobami byl manžel – manželka. Vykázání bylo uloženo za užití násilí. Násilná osoba byla vykázána na standardní dobu, 10 dní, po podání návrhu na vydání předběžného opatření na soud byla doba prodloužena na šest měsíců. Manželé se rozvedli a násilná osoba, což byl muž, se nesmí s ohroženou osobou stýkat.

Druhý případ vykázání se řešil v roce 2013 ve Vyšším Brodě. Zde byl vztah druh – družka. Násilná osoba užívala ve velké míře alkohol a drogy. Násilná osoba se

---

⁷³ ČESKO. PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA. *Proč zrovna já?*[online]. © 2011-2013 [cit. 2015- 02-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.restorativnijustice.cz/cz/o-projektu/o-nas>>

⁷⁴ POKORNÝ, P. Trpícím po trestném činu pomáhají poradci. *Českokrumlovský deník*. 5. 3. 2015, s.2. ISSN 1802-081

⁷⁵ POKORNÝ, P. Trpícím po trestném činu pomáhají poradci. *Českokrumlovský deník*. 5. 3. 2015, s.2. ISSN 1802-081

na osobě ohrožené dopouštěla domácího násilí ve dvou formách, a to fyzické a psychické. Přičemž psychické týrání převládalo. Násilná osoba osobu ohroženou psychicky týrala přes jejich společného psa.

Třetí případ se stal v roce 2014 na Lipně nad Vltavou. Zde hrál roli alkohol, a to nejen ze strany násilné osoby, ale i ze strany osoby ohrožené. Tito dva jsou tzv. „sociální případy“. Zde bylo ohroženo dítě, a proto zasahující policii musela informovat OSPOD (orgán sociální ochrany dětí). Vše vyvrcholilo tím, že násilná osoba hodila po osobě ohrožené sekyrku, ale netrefil se. Policie dotyčného vykázala na dobu 10 dní, ale on se po uplynulé době opět vrátil do společného obydlí

4.6 Vykázání v okrese Český Krumlov

Vykázání je instituce, která opravňuje policii České republiky k vykázání násilné osoby ze společného obydlí, bytu či domu. Vykázání bude popsáno blíže v kapitole Postup policii při řešení domácího násilí.

Tab. č. 1: Počet vykázání v Jihočeském kraji v jednotlivých okresech od roku 2008 do roku 2014⁷⁶

Počet vykázání v jednotlivých okresech v letech 2007 – 2014							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
České Budějovice	4	11	20	20	21	25	20
Strakonice	7	5	17	12	8	10	14
Písek	10	4	22	12	10	12	8
Tábor	8	7	12	8	7	3	6
Český Krumlov	1	5	5	9	5	5	3
Prachatice	2	1	5	2	5	-	3
Jindřichův Hradec	5	2	4	9	8	8	2

V tabulce jsou uvedeny všechny okresy v Jihočeském kraji. Jak je z tabulky patrné v okrese Český Krumlov je vykázání ve velmi malém množství než například v okrese České Budějovice nebo v Píseckém okrese. V roce 2011 bylo v Českokrumlovském okrese vykázáno 9 lidí, což bylo za 7 let nevyšší číslo. Pro porovnání nejmenší počet vykázání je podle statistik Intervenčního centra v Prachatickém okrese, který dokonce v roce 2013 neměl žádné vykázání.

⁷⁶ Materiály intervenčního centra České Budějovice

5 Dotazníkové šetření

Dotazníkovou metodou jsem oslovila respondenty na základní a střední škole. Dotazník vyplnilo anonymně 42 respondentů základní školy z 8. a 9. třídy a 49 žáků střední školy z 3. a 4. ročníku. Dotazníky byly předloženy a vyplněny v listopadu 2014 a následovně vyhodnoceny a porovnány. V každém odstavci bude uvedena otázka, která byla respondentům v dotazníku položena. Ke každé otázce bude přidán vlastní názor.

Ještě než začali respondenti odpovídat na otázky, měli uvést své pohlaví a věk.

Větší část respondentů tvořily ženy. S věkem je to těžší, jelikož se dotazníkové šetření provádělo na základní a střední škole. Na základní škole převažuje věk 14 let na střední škole je to mezi 16 a 19 lety. Na střední škole byly i výjimky ve věku nejstaršímu respondentovi bylo 22 let. (viz příloha č. I)

Otázka č. 1: Co je domácí násilí?

Jak je z grafu patrné žáci základní a střední školy dobře znají pojem domácí velmi dobře. (viz příloha č. I)

Otázka č. 2: Kde jste o domácím násilí slyšeli?

Je až s podivem, že se děti s pojmem domácí násilí nesetkávají ve škole, ale spíše o tom slyší v televizi, nebo si něco o tomto problému přečtou na internetu. (viz příloha č. I)

Otázka č. 3: Vnímáte domácí násilí jako společenský problém?

Na střední škole si 78% dotazovaných žáků myslí, že ano. Na základní škole je to pouze 52% co si myslí, že je domácí násilí společenský problém a 36% neví, zda je to společenský problém. (viz příloha č. I)

Otázka č. 4: Jakou formu domácího násilí považujete za nečastější?

Na každé škole je to jiné, žáci základní školy zvolili fyzické, což je logické, jelikož tato forma je nejvíce známá. Kdežto žáci střední školy zvolili možnost psychické formy. (viz příloha č. I)

5. Kdybyste se stali obětí domácího násilí, komu byste to řekli?

Na střední škole by se nejvíce žáků svěřilo svým kamarádům, kdežto na základní škole je to půl na půl. Část by se svěřila kamarádům a druhá část by zavolala na linku důvěry nebo na policii. (viz příloha č. I)

6. Myslíte si, že domácí násilí je pouze soukromý problém, který by si členové měli vyřídit sami a nezatahovat do něj okolí?

Na obou školách je to stejné. Žáci si myslí, že to není pouze soukromý problém, který by se měl řešit za zavřenými dveřmi. (viz příloha č. I)

7. Můžeme poznat pachatele domácího násilí?

Na základní škole si děti myslí, že pachatel domácího násilí lze poznat, ale na střední stejný názor nemají. Žáci střední školy tvrdí, že pachatel poznat nejde. Já osobně se přikláním na stranu střední školy, nikdo přece nemůže poznat pachatele domácího násilí. (viz příloha č. I)

8. Kdo se může stát nejčastější obětí domácího násilí?

Za nejčastější oběť domácího násilí obě dvě školy považují ženy, což je pochopitelné, jelikož se právě ženy uvádějí jako příklad obětí domácího násilí. Je zde ale přece jenom vidět rozdíl. Ani jeden z dotazovaných žáků na základní škole nezaškrtl muže jako oběť dom. násilí a na střední ano. Na střední škole nikdo nezaškrtl seniora a na základní škole ano. (viz příloha č. I)

9. Myslíte si, že obětem domácího násilí pomáhá stát?

V této otázce jsou názory zcela odlišné. Žáci základní školy vybrali možnost ANO a žáci střední školy NE. Zde je vidět rozdíl myšlení v 8. a 9. třídě a 3. a 4. ročníkem. Na základní škole tento problém žáci nevnímají až tak moc, kdežto na střední už mají žáci více informací. (viz příloha č. I)

10. Znáte nějaké organizace pomáhající obětem domácího násilí? Pokud ano napište její název.

V obou dvou školách žáci moc organizací neznají. Pouze 12% žáků na základní a 20% na střední nějakou organizaci znají. Nejčastěji byla uvedena linka důvěry a azylové domy. (viz příloha č. I)

11. Znáte někoho ve Vašem okolí, kdo byl obětí domácího násilí?

Na základní škole znát jeden žák někoho, kdo se stal obětí domácího násilí. Na střední škole zná 53% žáků někoho, kdo byl obětí domácího násilí. I když na střední škole zná více jak půlka žáků někoho, kdo se stal obětí domácího násilí, tak v předešlé otázce jich pouze 20% zná nějakou organizaci, která pomáhá obětem domácího násilí. (viz příloha č. I)

5.1 Zhodnocení hypotéz

Před zahájením dotazníkového šetření byly stanoveny tři hypotézy:

- **H1:** Domnívám se, že žáci základní a střední školy mají srovnatelné informace, které se týkají problému domácího násilí.
- **H2:** O organizacích, které pomáhají obětem domácího násilí, žáci mnoho neví.
- **H3:** Žáci se spíše o tomto problému dozvídají z televize a internetu, škola je až na druhém místě. Školy by v tomto ohledu měli začlenit do vyučovacích osnov nějaké přednášky na téma domácí násilí.

Tyto hypotézy se na základě dotazníkového šetření, mohly potvrdit nebo vyvrátit. V následující části jsou hypotézy vyhodnoceny:

- **H1:** Tato hypotéza se nedá zcela potvrdit ani vyvrátit. Např. v otázce č. 7. Na základní škole si myslí, že pachatele poznají a na střední tvrdí, že pachatel domácího násilí nelze poznat. Nebo v otázce č. 4, byla na základní škole označena za nejčastější formu DN fyzická a na střední škole psychická.
- **H2:** Na základě otázky č. 10 byla tato hypotéza vyvrácena. Organizace, které pomáhají obětem domácího násilí, zná pouze minimum z žáků z obou dvou škol.
- **H3:** Tato hypotéza se nepotvrdila na základě otázky č. 2. Žáci jsou více informováni z televize nebo internetu.

6 Kazuistika s obětí domácího násilí

S paní Katkou jsem se setkala dne 4. 3. 2015 v malém městečku na jihu Čech, setkání a rozhovor probíhal v útulné kavárně. Paní Katku znám, dokonce si s ní i tykám a mohu s klidem říci, že je to velice vzdělaná a sečtělá žena. S Katkou jsem se setkala na letní brigádě a pracuji s ní dodnes. Dá se s ní hovořit o čemkoliv a co mě dost překvapilo byla její otevřenost mluvit o tom co se jí stalo.

Paní Katce je 46 let a má čtyři děti, dva syny a dvě dcery. Všechny čtyři děti měla s manželem, který se na ní dopouštěl domácího násilí. Katka se zajímá o historii, ráda čte, ráda poznává Českou republiku a samozřejmě svůj volný čas ráda tráví se svými čtyřmi dětmi.

S bývalým manželem se poznala v roce 1995 a zdálo být se vše v pořádku, bývalý manžel tou dobou byl v ambulantní protialkoholní léčbě. Po absolvování léčby pana V. (z důvodu anonymity budu používat pan V.) se v roce 1996 vzali. Pro ní to bylo první manželství a pro něj druhé. Ještě v tomto roce došlo ke zlomu a pan V. začal znovu pít alkohol, a aby toho nebylo málo začal hrát automaty. Pan V. byl zaměstnaný jako sanitář ale z tohoto zaměstnání odešel a začal pracovat v továrně a v té době se začala jeho závislost na alkoholu a automatech růst. A jelikož nebyl spokojen začal paní Katce vše vyčítat „*Říkal mi, že práci sanitáře zanechal jenom kvůli mně, nadával mi a říkal, že si mě nikdy neměl brát. Chodil denně domu opilý a dokonce pokálel celý byt včetně pračky, kuchyňské linky, oblečení a já musela vše uklidit. Bylo to pro mě dost ponižující. Dokonce na mě i vytáhl nůž s tím, že když se hnu z místa tak mi uřízne hlavu.*“ Pan V. zanechal práce v továrně kvůli závislosti na alkoholu a odjel ke své matce, kde si našel práci a u matky bydlel přes týden. „*Víš, on se tam stýkal se svými kamarády, ti jeho kamarádi měli trestnou minulost a on s nimi dříve kradl a rozbíjel majetek. Za což samozřejmě asi půl roku seděl a dostal podmínku. O jeho trestné činnosti jsem se dozvěděla až po svatbě.*“ Jednoho dne paní Katce zazvonil telefon a po jeho zvednutí jí matka pana V. řekla, že na něj musela zavolat záchranku, jelikož dělal scény, chtěl si podřezat žíly, a proto skončil na psychiatrii. Zde strávil měsíc a domu se vrátil stabilizovaný. Když se mu v roce 2004 stal úraz, kvůli kterému byl 1 rok a 2 měsíce v pracovní neschopnosti, začal opět pít. A právě v té době začal být zase agresivní a na denním pořádku byly hádky. „*Vždy když jsem se ho na něco zeptala, anebo s něčím nesouhlasil, začal na mě křičet, že kvůli mně nemá žádné kamarády. A právě v té době jsme se dohodli na tom, že za mě půjde na rodičovskou dovolenou.*“ Rodičovská dovolená v roce 2005 skončila a pan V. byl z práce pro nadbytečnost

propuštěn a od té doby bylo jejich společné soužití nesnesitelné. Paní Katce vyčítal, že jenom kvůli ní přišel o práci. Po Krátké době si našel jinou práci, blíže k domovu a zde opět začal mít problém s pitím alkoholu. Tuto práci opustil a našel si zase jinou, ze které ho vyhodily kvůli pití alkoholu. „*I když si našel další práci, vždy ho z ní propustili, buď kvůli pití alkoholu, nebo pro nadbytečnost.*“

V roce 2008 se narodilo čtvrté dítě, dcera. „*Když se malá narodila, křičel na mě, že není jeho a že je příčinou jeho neštěstí. K dceři se choval škaredě a dokonce vyhrožoval, že jí zabije. A od té doby jsme se neustále hádali. Vyčítal mi pití alkoholu, prý začal pít kvůli mně. Různě mi nadával a dokonce mě začal srovnávat s jeho bývalou manželkou. Začal mě podezřívát, prý jsem ho podváděla. Nesměla jsem se bavit se svými kamarády mužského pohlaví.*“

Po celou dobu manželství se paní Katka musela zdržovat pouze doma. Nesměla nikam chodit. Dokonce její exmanžel měl konflikt s jejími rodiči, což vedlo k tomu, že jí zakázal se s nimi stýkat. Pan V. začal paní Katku vyhazovat z bytu a ona ze strachu vrátit se domu byla dva dny v práci a přespala u kolegyně. Ale paní Katka mu vše odpustila a vrátila se zpátky domů. Rodinná idyla vydržela pouze měsíc. „*Chtěl po mě sex, jenže mi byl odporný, a když jsem odmítla, začal mě bít pěstmi do obličeje a rukou. Rámus vzbudil nejstaršího syna, který zasáhl. Jenomže ON (jinak mu neřekne) začal tvrdit, že jsem hysterická.*“

Vše se zhoršilo ve chvíli, kdy pan V. nepřinesl peníze z brigády a paní Katka jej tlačila, aby si našel práci, že ona je všechny neživí. „*Tahal ze mě peníze na alkohol a na automaty. Když jsem se mu postavila a žádné peníze mu nedala, začal křičet: „Upíchala sis čtyři děti, abys ze mě tahala prachy, dřív jsem ti byl dobřej“, sdělila jsem mu, že se chci rozvést a on do mě v přítomnosti dětí strčil, až jsem upadla na zem a do toho vykřikoval „Vidíte to děti co je máma za svini“. Raději jsem mu peníze dala, abych měla klid.*“ Nejvíce potupné pro paní Katku bylo, když se doslechla o tom, že její manžel žebrá a o to víc to bylo horší pro její děti, kterým to ve škole řekli spolužáci.

V únoru 2012 se rozvedli, ale napadení ze strany exmanžela se nevyhla, pár měsíců po rozvodu ji napadl. Ještě dnes, když se doslechne, že pan V. je v okolí její bydliště má strach. Dodnes za něj platí dluhy, které stihl udělat ještě v době manželství. Přestěhovala se na jinou adresu nejenom kvůli exekucím, ale hlavně kvůli dětem, aby je měla pod dohledem. Rány na těle se jí časem zahojili, ale rány na duši se jen tak nezacelí.

Kdy jsi toho už opravdu měla dost a řekla si, že už to takhle dál nejde?

Až když jsem měla nůž na krku a to doslovně. Ale ještě tomu předcházela jedna událost.

Stalo se to 8. 11. 2011 když jsem se po práci zdržela u kamarádky, protože jsem se bála jít domů. Po návratu domů mě vyslychal, kde jsem byla, sdělila jsem mu, že jsem byla u kamarádky na kávě. A on mě ihned začal podezřívát, že jsem byla s jiným mužem a že jediný důvod rozvodu je jiný muž. Už jsem nevěděla jak dál, tak jsem přistoupila na jeho hru a s úsměvem jsem mu potvrdila, že někoho mám. ON to nepochopila a začal mě slovně napadat a bít. Bušil mi do hlavy a ramen pěstmi. Tahal mě za vlasy, bouchal hlavou o zem, kopal do mě. Přestal, až když do místnosti vešel nejstarší syn a řekl mu, že jsem hysterická. Po tomto útoku mě začal odprošovat. Já jsem mu řekla, že mu odpouštím. Ale už druhý den mě zase neprávem obvinil z toho, že někoho mám a ukradl mi z peněženky peníze. Ještě před odchodem mi stihl dát ránu přes pusku a já měla rozbitý ret. Po návratu z práce jsem našla doma rozdělenou manželskou postel žehlicím prknem a na mé straně bylo napsáno „černá“ a na jeho „bílá“. Jelikož se mi to zdálo dětinské, šla jsem prkno uklidit, ale to jsme neměla dělat. Chytil za prkno, které mi vyrval z rukou a v předsíni mě začal mlátit. Všechny rány směřovaly do obličeje a těla, v tu chvíli přiběhla nejmladší dcera a chytla se mě za nohu. Ostatní děti začali křičet, ať mě nechá, ale on nepřestával a křičel taky „*Svině se musí zabít*“. Chtěl mě vyhodit z bytu, ale já byla rychlejší a stačila jsem se přemístit k dětem do kuchyně. Bil mě i před dětmi a proto jsem je poslala pryč. V tom okamžiku si ON začal brousit nůž a zkoušel, jestli je ostrý „*Na, šáhni si, je dost ostřej až do tebe pojde*“, dětem začal říkat, že jsme si cizí a že si nerozumíme a proto mě musí odstranit. Vyhržoval, že mi uřízne hlavu a přibije ji na zeď. Potom co řekl dětem „*Ráno až se probudíte, bude hlava na zdi*“ vše utichlo a ON odešel. Ráno po probuzení mě hrozně bolely záda, a proto jsem šla k lékaři a vše nahlásila na policii a podala trestní oznámení.

Ještě dnes slyším ten hlas, jak říká dětem, že mi uřízne hlavu a pověsí ji na zeď a že ženy jsou odpad.

Dřív, ještě před touto událostí tě nenapadlo podat trestní oznámení?

O podání trestního oznámení jsem se rozhodovala, ale nebyla jsem rozhodnutá. Ale na popud bývalého šéfa jsem trestní oznámení po tomto incidentu podala. U lékaře jsem dostala papír a s tím jsem šla na Obvodní oddělení PČR. Policisté okamžitě přijeli, já je pustila do bytu a oni ho zajistili a sebrali mu zbraň, myslím, že to byl nůž, kterým

mi chtěl ublížit. A 10. 11. 2011 byl vykázán na 10 dní z bytu. A já si musela za těch deset dní obstarat všechny doklady. Navštívila jsem i intervenční centrum, ve kterém mi pomohli. Dále jsem musela podat na soud Návrh na vydání předběžného opatření. U soudu si soudce vyžádal znalecký posudek psychologa, kvůli tomu jak jsem zasažená domácím násilím.

V únoru 2012 jsme se rozvedli. Už to jsou tři roky, ale přijde mi to jako by to bylo včera. Po rozvodu následoval ještě jeden soud, kde se řešila otázka týrání, ale můj exmanžel od soudu odešel pouze s podmínkou. U soudu se mě ptali, jak žiji po rozvodu, jestli mam nějakého přítele, což mě dost vytočilo. Mělo se hlavně řešit chování mého exmanžela a né to jak já žiji nebo jestli někoho mám.

Sehrál v tom všem roli alkohol?

Určitě ano. Když si vezmu, že byl na protialkoholní léčbě a nijak mu to nepomohlo. Peníze co vydělal, utratil za alkohol a automaty. Peníze, které vydělal, mu nestačily, a proto mi bral moje a nezajímal ho chod domácnosti, hlavně, že měl na alkohol a automaty. Alkohol mohl za to, že v žádné práci nevydržel nějak dlouho. Dokonce si vzpomínám na to, jak se jednou opil s kamarády na nějaké zahradě, nedošel ani sám domu, byl špinavý a zapáchal.

Jak tuto situaci vnímaly děti?

Děti byly v té době ještě malé. Starší syn se ze začátku ke mně choval chladně a pořád mi říkal, že za to můžu já. Já se ho prý vyhnala. Ale postupem času si začal uvědomovat, že já jsme nic špatného neudělala.

Jediný mladší syn vypovídal proti otci. Čímž potvrdil to, co jsem celou dobu říkala. Starší syn odmítl vypovídat, jelikož měl k otci vřelý vztah. Otec mu kladl na srdce, že ženy jsou odpad a tak by se s nimi mělo zacházet. No a obě dvě dcery byly tehdy moc malé na to, aby vypovídaly.

Stýkají se děti se svým otcem?

Teď už ne. Ze začátku se stýkal se starší syn. Exmanžel ho brával do hospod. Jednou se dokonce stalo i to, že syna zmlátil. A po této události mi syn začal věřit.

Nejmladší dcera otce viděla naposledy minulý rok v létě na pouti. Ale ničeho se od něj nedočkala. Říkala mi, že jí ani nekoupil balónek. Celou dobu s nimi byl mladší syn, který má k mé nejmladší dceři velice krásný a kladný vztah. Ten mi vše potvrdil

a říkal, že se na mě exmanžel vyptával, co dělám, kde pracuji, jestli někoho nemám a tak různě.

Lituješ toho, že jsi podala trestní oznámení a rozhodla se od něj odejít?

Ne. Lituji spíše toho, že to neudělala dříve. Mohla jsem si některé věci ušetřit. Nemusela jsem být tak dlouho ponižována. Po dobu manželství jsem ztrácela sebedůvěru. Vyčítala jsem si, že za to opravdu můžu já.

Lidé se mě ptají, proč jsem od něj neodešla dříve, ale ono to není tak jednoduché. Měla jsem malé děti, já vím vymlouvat se na děti je hloupé, ale já jsem si myslela, že ho to snad přejde. Ale mýlila jsem se. On se nikdy nezmění.

I když je to všechno za mnou nemám pocit zadostiučinění jelikož mu to prošlo jenom s podmínkou. A já, to všechno co jsem si prožila, tak si to ponesu do konce života.

6.1 Analýza kazuistiky

Rozhovor s Katkou byl velmi zajímavý a poučný. Paní Katka zažila nejen fyzické a psychické týrání ale i dokonce sexuální, o kterém se nechtěla moc hovořit. A já jí chápu, je to velice citlivá záležitost. Vše co mi Katka řekla, se shoduje s tím, co jsem se dozvěděla při psaní této práce.

Paní Katka nevěří Našemu zákonodárnému systému. „*Jó holt hajzlové jsou chráněni zákonem.*“ A je to jenom díky tomu, že se jí u soudu ptali na to, jak žije po rozvodu a neřešili jejího bývalého manžela. „*Pořád tam říkaly jaká on má práva a co nemusí a o mých právech se skoro ani nezmínili.*“

S tímto problémem souvisí i syndrom týrané ženy. Jedním ze znaků bylo i to, že se Katka bála chodit z práce domů. Raději se s nikým nestýkala, aby nemusela doma poslouchat věčné urážky ba i dokonce aby nějakou tu ránu nechytla. „*Bála jsem se vrátit domu, vždyť mi vyhrožoval „Rozbiju ti hubu, nevracej se“.*“

Katka by všem ženám, které jsou v podobné situaci, ve které byla, radí, aby od násilného partnera odešly, svěřily se někomu a ten jim s jejich problémem pomůže. „*Když Vás muž uhodí, tak je to zbabělec. Já jsem to bohužel pochopila až po delší době. Radím Vám, okamžitě ho opusťte i přesto, že máte spolu děti. Děti si zaslouží lásku a krásné dětství a né aby byly pořád ve střehu.*“

6.2 Vlastní reflexe

Já sama za sebe mohu říci, že jsem domácí násilí na své osobě nezažila, ale byla jsem svědkem domácího násilí. Mojí tetě totiž její bývalý manžel fyzicky ubližoval. Byly mi 4 roky nebo 5 let a trávila jsem den u své tety a jejího bývalého manžela. Byl to klidný den, ale večer když jsme se šli se sestřenicí dívat na televizi tak „to“ začalo. Pamatuji si to dodnes. Teta udělala svému bývalému manželovi k večeři topinky a asi byly trochu připálený, na to už si nevzpomínám, tak on na ní začal křičet, nadávat jí a dokonce jí i uhodil. Pro mě, jako malou holku, to bylo něco strašlivého, u nás doma se nikdy nic takového nedělo. Vzpomínám si na to, jak můj bývalý strýc vzal na tetu nůž s tím, že jí zabije. V tom jsme se mezi ně postavily já a sestřenice. Sestřenice ho prosila ať mamku (tedy mojí tetu) nechá na pokoji a já jsem mu říkala, ať toho nechá, že můj tatka má doma flintu a přijde na něj (otec je myslivec). Po této hádce se vše uklidnilo. On odešel někam pryč a teta zůstala celou noc s námi. Druhý den ráno bylo vše v pořádku, on přišel s prosíkem a teta mu odpustila. Dnes jsou již rozvedeni.

Ovlivněná tímto zážitkem jsem si vybrala domácí násilí jako téma mé bakalářské práce. Domácí násilí se i mě může jednou týkat, kdo ví. Ale podle mě muž co uhodí ženu, si jí ani nezaslouží. V dnešní době se domácí násilí stává aktuálním tématem. A lidé by se o něj měli zajímat. Jak jsem již napsala v první kapitole, nikdo nikdy neví, koho potká, a kdo mu ovlivní celý jeho život.

7 Alternativní možnosti řešení domácího násilí

Je velmi těžké se s násilím ve vztahu vypořádat bez pomoci. Uvědomění si, že násilí nemusí snášet sama, je jedna věc. Podniknutí nějakých praktických kroků, aby se situace změnila, je něco úplně jiného. Proto mnoho osob ohrožených domácím násilím, které chtějí odejít, má pocit, že z praktických důvodů nemůžou. Kladou si nejrůznější otázky, jako např. kdo je podpoří, kde budou bydlet, z čeho budou žít. Osobám ohroženým domácím násilím žijící v násilném vztahu mohou tyto otázky připadat jako nepřekonatelné překážky.⁷⁷ A právě proto většina osob ohrožených domácím násilím zůstává s násilnou osobou.

7.1 První krok

Nejtěžší na celé této záležitosti je bezpochyby prvotní rozhodnutí.⁷⁸ Zde by si osoba ohrožená domácím násilím měla dobře rozmyslet, jestli chce opravdu nadobro opustit násilnou osobu a provést další kroky k tomu aby jí nebylo ubližováno.

Prvním krokem z domácího násilí může být: telefonát na některou z linek důvěry, telefonát na nepřetržitou DONA linku na tel. č. 2 51 51 13 13 (viz www.donalinka.cz).⁷⁹ Linky důvěry jsou vždy anonymní, a osoby, která na linku důvěry zavolá, musí osobě, co sedí u sluchátka zcela důvěřovat a osoba která přijala hovor od ohrožené osoby jsou vázáni mlčenlivostí. Mlčenlivost mohou porušit, pokud je vážně ohrožen život nebo zdraví. Pracovníci linky důvěry většinou bývají psychologové, sociální pracovníci nebo pedagogové.

Dalším krokem může být že, se osoba ohrožená domácím násilím svěří někomu, komu důvěřuje. Může se jedna např. o kamarády, spolupracovníky, lékaře, rodinné příslušníky.

7.1.1 Bezpečnostní plán

Osoba ohrožená by si měla sestavit individuální plán bezpečnosti (viz příloha č. II). V tomto plánu jsou orientační body, jako např. kde si nechám přichystanou tašku, ke komu půjdu, pokud odejdu, určitý signál pro přátele a mnoho dalšího.

---

⁷⁷ CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

⁷⁸ BUSKOTTE, *ŽENA A DOMÁCÍ NÁSILÍ – Z PEKLA VEN*. CPRESS, 2008, 176 s, ISBN 978-80-251-1786-6

⁷⁹ Bílý kruh bezpečí. *Domácí násilí*. [online]. BENETA, 21. 4. 2007 [cit 2015-02-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.domacinasili.cz/prakticke-rady/prvni-krok/>>

Cílem bezpečnostního plánu je minimalizovat možné nebezpečí pro osobu ohroženou v případech, kdy jí ze strany násilné osoby hrozí riziko napadení. Tento plán je vhodné zpracovat vždy, když osoba ohrožená domácím násilím nadále zůstává s násilnou osobou ve společném bytě nebo obydlí. Bezpečnostní plán se zaměřuje na zmapování zdrojů osoby ohrožené a vytvořením účinných strategií, které může v případě ohrožení využít. Zpracování plánu vychází ze zjištění povahy útoků, okolností, které je vyvolávají, možností ochrany a okamžité pomoci v bezprostředním okolí.⁸⁰

Dále by osoba ohrožená měla mít seznam věcí, které si při odchodu nesmí zapomenout. V seznamu by měli být tyto věci: občanský průkaz, pas, průkaz zdravotní pojišťovny, peníze, kreditní karty, vkladní knížky, náhradní oblečení, rodné listy, lékařské zprávy, léky, klíče od bytu, auta, léky, oddací list, nájemní smlouvu, řidičský průkaz a hračky pro děti.

7.2 Vykázání

O vykázání budu ještě psát v kapitole Postup policie a soudů při řešení domácího násilí a zde popíši jenom znění zákona.

Vykázání je popsáno c zákoně 273/2008 Sb., o Policii České republiky v §44- §47. V §44 je popsáno kdy mohou policisté zasáhnout v případě domácího násilí, na jak dlouho je osoba vykázána ze společného obydlí, jak oznámí vykázání osobě násilné a osobě ohrožené domácím násilím, jak by měli policisté reagovat na námítky podané násilnou osobou. V §45 se dozvídáme jaká má práva a povinnosti vykázaná osoba. V §46 je poučení osoby ohrožené domácím násilím a v § 47 se stanoví rozsah prostoru, na který se vztahuje vykázání, za jak dlouho je kontrola policistou na místě vykázání.

7.3 Intervenční centra

Nezastupitelnou roli v systému pomoci osobám ohroženým domácím násilím mají tzv. intervenční centra (IC). Bez jejich existence by systém jako celek nefungoval. Tato centra jsou obsazována především odborníky z oblasti sociální práce, práva a psychologie.⁸¹

---

⁸⁰ BEDNÁŘOVÁ, Z. *Domácí násilí: Zkušenosti s poskytováním sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám*. Praha: Acorus, 2009, 92 s. ISBN 978-80-254-5422-0.

⁸¹ ŠEVČÍK, D., ŠPATENTKOVÁ, N., et al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

Úkolem intervenčních center je poskytovat fundovanou sociální, psychologickou a právní pomoc konkrétním osobám, které jsou ohroženy domácím násilím. Kromě toho mají intervenční centra plnit i informační a koordinační (a metodické) úkoly ve vztazích mezi orgány sociálně-právní ochrany dětí, zdravotnickými zařízeními, policií a soudy.⁸²

Smyslem intervenčních center je pomoc osobám ohroženým při vyřešení jejich krizové situace a při návratu k běžnému životu.⁸³

7.3.1 Intervenční centrum České Budějovice

Diecézní charita České Budějovice, poskytuje radu či pomoc v oblasti domácího násilí a následného pronásledování. Je specializovaným sociálním zařízením, jehož činnost je zaměřena na přechodnou odbornou pomoc a nehmotnou podporu (bezpečný prostor pro vyslechnutí, rada, podpora, provázení, sdílení) osobám ohroženým zejména v souvislosti s policejním vykázáním násilné osoby ze společného obydlí. Intervenční centrum usiluje o zajištění bezpečí, řešení krizových situací ohrožených osob vzniklých na základě domácího násilí a o navrácení osob do běžného života. Působnost Intervenčního centra je v rámci celého Jihočeského kraje.⁸⁴

Intervenční centrum funguje od 1. 1. 2007 jako jedno z 15 intervenčních center v České republice. V Jihočeském kraji navázalo Intervenční centrum na zkušenost práce s oběťmi domácího násilí v Poradně Eva při Diecézní charitě České Budějovice.⁸⁵

7.4 Azylové domy

Azylový dům je bezpečné místo, kam se může osoba ohrožená domácím násilím uchýlit před násilím – ať už dočasně, nebo ho využít jako odrazový můstek po opuštění vztahu pro vybudování nového života. Azylové domy mohou být zřízeny nezávisle některou charitativní organizací. Azylový dům je místo, kde se osoba ohrožená domácím násilím může zotavit z následků násilí a začít se rozhodovat sama za sebe

---

⁸²ŠEVČÍK, D., ŠPATENKOVÁ, N., et al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

⁸³ŠEVČÍK, D., ŠPATENKOVÁ, N., et al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

⁸⁴ČESKO. Diecézní charita České Budějovice. *Intervenční centrum: O intervenčním centru* [online]. © 2015 [cit. 2015-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.dchcb.cz/sluzby-a-projekty/intervencni-centrum/o-intervencnim-centru/>>

⁸⁵ČESKO. Diecézní charita České Budějovice. *Intervenční centrum: O intervenčním centru* [online]. © 2015 [cit. 2015-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.dchcb.cz/sluzby-a-projekty/intervencni-centrum/o-intervencnim-centru/>>

o tom, co chce dělat v budoucnosti. Pokud chce, dostane se jí rady, a s ní přijde i podpora.⁸⁶

V případě, že je toto zařízení momentálně přeplněno a osoba ohrožená domácím násilím nemůže dostat pokoj zde, pracovnice/pracovníci této instituce osobám ohroženým pomohou co nejrychleji najít jinou přijatelnou alternativu bydlení.⁸⁷

7.4.1 Domov pro matky s dětmi v Českém Krumlově

Sociální služba Domov pro matky s dětmi Český Krumlov je určena pro těhotné ženy a matky s dětmi, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Služba je rovněž poskytována ženám a matkám s dětmi, které se ocitly v krizové situaci či jsou ohroženy sociálně znevýhodněným prostředím nebo jednáním jiných osob.⁸⁸

Zařízení je umístěno v obytné zástavbě, téměř v centru města s kapacitou 18 míst. Klientka společně s dětmi má k dispozici přidělenou bytovou jednotku, která je standardně vybavena vlastním sociálním zařízením. V každé bytové jednotce je kuchyňská linka, která slouží k samostatné přípravě jídla.⁸⁹

7.5 Bílá stužka – Muži proti násilí na ženách

Kampaň Bílá stužka (WhiteRibbonCampaign, WRC) je největším světovým hnutím mužů usilujících o vymýcení násilí na ženách a probíhá ve více než 60 zemích. Toto celosvětové hnutí má kořeny v Kanadě, kde se v roce 1991 skupina mužů rozhodla šířit povědomí o násilí na ženách. Bílá stužka se stala symbolem toho, že se její nositel zavazuje nikdy nepáchat, neomlouvat a netolerovat násilí na ženách. K hnutí se postupně připojily statisíce mužů v mnoha zemích po celém světě. Propagace tématu násilí na ženách také povzbudilo veřejnou debatu v médiích, na úrovni států a v mezinárodních organizacích.⁹⁰ V České republice tuto kampaň započala Liga otevřených mužů a to v roce 2009.

---

⁸⁶ CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

⁸⁷ bukovsky

⁸⁸ ČESKO. ČESKÝ KRUMLOV. *Domov pro matky s dětmi v Českém Krumlově* [online]. © 2006 - 2015 [cit. 2015-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/dmd.xml>>

⁸⁹ ČESKO. ČESKÝ KRUMLOV. *Domov pro matky s dětmi v Českém Krumlově* [online]. © 2006 - 2015 [cit. 2015-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/dmd.xml>>

⁹⁰ ČESKO. MUŽI PROTI NÁSILÍ. *Bílá stužka České republiky: Bílá stužka ve světě* [online]. © 2015 [cit. 2015-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.muziprotinasili.cz/co-je-bila-stuzka/svet/>>

7.6 AVON – Proti domácímu násilí

Společnost AVON se na celém světě věnuje nejen péči o krásu, ale i zlepšení postavení žen ve společnosti, jejich zdraví a životních podmínek. V zemích, kde AVON působí, se zapojuje do různých charitativních projektů. V České republice pomáhá od roku 1997 v prevenci proti rakovině prsu svým charitativním projektem AVON proti rakovině prsu. V roce 2008 se společnost AVON rozhodla rozšířit své charitativní aktivity ve střední a východní Evropě. Otevírá společensky citlivé a mimořádně závažné téma domácího násilí páchaného na ženách. Pod heslem „Mluvme spolu o domácím násilí“ byla spuštěna kampaň, která poukazovala na nutnost hovořit nahlas o věcech, které nás trápí, a najít pro ně vhodná řešení.⁹¹

7.6.1 Cíle projektu

Cíle projektu AVON proti domácímu násilí jsou tyto:⁹²

1. Zlepšit postavení žen ve společnosti, jejich zdraví a životní podmínky.
2. Zlepšit informovanost o problematice domácího násilí páchaného na ženách.
3. Prodejem speciálních symbolů získávat finanční prostředky na podporu konkrétních projektů zaměřených na boj proti domácímu násilí v České republice.
4. Spolupracovat s neziskovými organizacemi, odborníky, kteří jsou kompetentní k řešení jednotlivých problémů.
5. Při osobní konfrontaci se situací týkající se domácího násilí pomáhat doporučením odborné pomoci u partnerů projektu.

AVON v kampani proti domácímu násilí stále pokračuje. Lidé si mohou koupit jak v katalogu AVON tak i na internetových stránkách různé předměty s logem proti domácímu násilí, tyto předměty mají modrou barvu, a koupí přispějí na osoby ohrožené domácím násilím.

---

⁹¹ČESKO. AVON. *Avon proti domácímu násilí* [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.avonprotidomacimunasili.cz/o-projektu/vznik-a-cile-projektu/>>

⁹²ČESKO. AVON. *Avon proti domácímu násilí* [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.avonprotidomacimunasili.cz/o-projektu/vznik-a-cile-projektu/>>

7.7 Prevence domácího násilí

S prevencí domácího násilí se musí vždy začínat v rodině. Rodiče by měli děti od mala učit úcty k druhým lidem. Děti, které vyrůstají v rodině, kde je na denním pořádku násilí, si tento zážitek nesou celý život, a to jak v dobrém tak i zlém.

V knížce *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence* jsou popsány tři prevence domácího násilí a to primární prevence, sekundární prevence a terciární prevence.

Primární prevence – měla by být zaměřena na eliminaci rizik pravděpodobného vzniku domácího násilí. Jde o snížení výskytu nových případů domácího násilí v populaci. Nejúčinnějším opatřením v tomto smyslu je s největší pravděpodobností pečlivý a uvážený výběr partnera, budování dobrého rodinného zázemí, dostatečná informovanost o tom, co je ve vztahu, v rodině a při soužití osob ve společné domácnosti obvykle považováno za „normální“ a co už by rozhodně nemělo být tolerováno (ponižování, nadávání, bití).⁹³

Sekundární prevence – je zaměřená na včasnou identifikaci problému domácího násilí a zahrnuje všechna opatření a intervence s cílem zabránit zhoršování situace, zamezit komplikacím a negativním důsledkům. Jedná se tedy o identifikaci domácnosti, která je z hlediska incidence domácího násilí riziková, a o rychlé rozpoznání tohoto jevu. Mezi časté identifikátory domácího násilí patří především komunikační problémy v rodině, přítomnost vzájemně (spolu) působících stresorů.⁹⁴

Terciární prevence – se snaží zmírnit nepříznivé dopady domácího násilí. Je zaměřena na odstranění či zmírnění následků domácího násilí a snaží se o návrat zasažených osob k „normálnímu fungování“ a také zvýšení kvality jejich života.⁹⁵

7.7.1 Výbor pro prevenci domácího násilí

Výbor pro prevenci domácího násilí je poradním orgánem Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů.

---

⁹³ ŠEVČÍK, D., ŠPATENTKOVÁ, N., et al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

⁹⁴ ŠEVČÍK, D., ŠPATENTKOVÁ, N., et al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

⁹⁵ ŠEVČÍK, D., ŠPATENTKOVÁ, N., et al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.

Výbor zejména:⁹⁶

1. předkládá Radě návrhy opatření směřujících k prevenci domácího násilí a vytváření národní strategie pro prevenci a potírání domácího násilí,
2. za účelem koordinace postupů v oblasti prevence domácího násilí spolupracuje s orgány veřejné správy (státní správy i územní samosprávy), zástupci odborné veřejnosti a zástupci nestátních neziskových organizací,
3. sleduje statistické údaje o různých formách domácího násilí,
4. navrhuje opatření v oblasti prevence domácího násilí,
5. zpracovává pro Radu koncepční podklady, stanoviska a doporučení k návrhům právních předpisů v oblasti prevence domácího násilí,
6. podporuje vzdělávání profesionálů, kteří přicházejí do styku s oběťmi domácího násilí.

Na základě usnesení Vlády ČR ze dne 13. dubna 2011 č. 262 plní Výbor monitorovací roli Národního akčního plánu prevence domácího násilí na léta 2011 – 2014. Výbor každoročně schvaluje Souhrnnou zprávu o plnění Národního akčního plánu prevence domácího násilí, ke které zaujímá stanovisko a formuluje doporučení.⁹⁷

Dne 11. prosince 2014 proběhlo zasedání Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (dále jako „Výbor“), který je zřízen při Radě vlády pro rovné příležitosti žen a mužů. Na svém zasedání Výbor přijal Akční plán prevence domácího násilí a násilí na ženách na léta 2015 – 2018(dále jako „Akční plán“), který by měl ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu Jiří Dienstbier předložit v následujících týdnech vládě ČR. Akční plán definuje komplexní opatření, která by měla v následujících letech přispět k prevenci domácího násilí a násilí na ženách a k pomoci osobám ohrožených domácím násilím. Výbor se na svém zasedání také zabýval přistoupením České republiky k Úmluvě Rady Evropy o prevenci a potírání domácího násilí a násilí na ženách. Česká republika patří k několika málo evropským

---

⁹⁶ČESKO. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *MPSV:Výbor pro prevenci domácího násilí* [online]. MPSV,26.7.2013 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z WWW:<<http://www.mpsv.cz/cs/12159>>

⁹⁷ČESKO. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *MPSV:Výbor pro prevenci domácího násilí* [online]. MPSV,26.7.2013 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z WWW:<<http://www.mpsv.cz/cs/12159>>

zemím, které k Úmluvě dosud nepřistoupily. Cílem Výboru je k odstranění tohoto deficitu přispět.⁹⁸

---

⁹⁸ČESKO. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách přijal Akční plán* [online] 11.12.2014 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z WWW:<<http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/jiri-dienstbier/aktualne/vybor-pro-prevenci-domaciho-nasili-a-nasili-na-zenach-prijal-akcni-plan-125381/>>

8 Postup policie při řešení domácího násilí

Pokud osoba ohrožená domácím násilím, která se s domácím násilím potýká, rozhodne se tím definitivně a jednou provždy skoncovat, může se spolehnout na podporu ze strany státu. Domácí násilí není soukromá záležitost, jak si mnozí mohli myslet. Je povinností jak policie, tak státních orgánů, případy domácího násilí řešit.⁹⁹

8.1 Ochrana před domácím násilím

V České republice je ochrana před domácím násilím upravena zákonem č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím, ve spojení se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Tato právní úprava je postavena na třech vzájemně provázaných pilířích, a to Policii ČR, intervenčních centrech soudech rozhodujících ve věcech civilních.¹⁰⁰

Zákon na ochranu před domácím násilím je účinný od 1. ledna 2007, obsahuje prakticky jen paragrafy, kterými se mění jiné zákony: zákon o Policii České republiky, občanský soudní řád, trestní zákon a zákony o sociálním zabezpečení.¹⁰¹

Tento zákon se vztahuje na všechny osoby ohrožené domácím násilím, které jsou ve vztahu (manželském či partnerském, rodiče a děti atd.) nějakým způsobem zneužívány, nebo je jim nějakým způsobem ubližováno a vyhrožováno.

Zákon na ochranu před domácím násilím nefunguje preventivně, osoby ohrožené domácím násilím se mohou bránit teprve ve chvíli, kdy už k nějakému konfliktu opravdu došlo a postižená osoba již byla prakticky osobou ohroženou domácím násilím.¹⁰²

8.1.1 Model ochrany

Model ochrany je rozdělen na dvě části, které na sebe mohou vzájemně navazovat, ale mohou být realizovány i samostatně.¹⁰³

1. Ve správním řízení se uplatňuje rozhodovací pravomoc Policie ČR a odborná pomoc ze strany intervenčních center. Policejní orgány mohou na základě vykazání zajistit desetidenní teritoriální ochranu ohrožené osoby pouze na konkrétním místě,

⁹⁹ BUSKOTE, A. *Žena a domácí násilí – z pekla ven*. CPRESS, 2008, 176 s. ISBN 978-80-251-1786-6.

¹⁰⁰ BUSKOTE, A. *Žena a domácí násilí – z pekla ven*. CPRESS, 2008, 176 s. ISBN 978-80-251-1786-6.

¹⁰¹ CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.

¹⁰² BUSKOTE, A. *Žena a domácí násilí – z pekla ven*. CPRESS, 2008, 176 s. ISBN 978-80-251-1786-6.

¹⁰³ BUSKOTE, A. *Žena a domácí násilí – z pekla ven*. CPRESS, 2008, 176 s. ISBN 978-80-251-1786-6.

tj. ve společném obydlí, na které se vykázaní / zákaz vstupu vztahuje. Během desetidenního vykázaní je Policie ČR povinna provést fyzickou kontrolu výkonu rozhodnutí na místě. Rozhodnutí o vykázaní přijme Policie ČR bez ohledu na vůli ohrožené osoby, resp. nepotřebuje k tomu její souhlas. Desetidenní lhůtu nelze zkrátit. Vykázaná osoba má právo odvolat se proti tomuto rozhodnutí, odvolání nemá odkladný účinek.¹⁰⁴

2. V soudním řízení, může soud rozhodnout o vydání předběžného opatření v podobě vykázaní / zákazu vstupu či zákazu kontaktování ohrožené osoby poté, co již bylo ve věci rozhodnuto policejním orgánem nebo zcela samostatně. K aktivaci systému soudní ochrany je zapotřebí projev konkrétní vůle ohrožené osoby, tj. návrh; znamená to, že soud o stanovení či případném prodloužení vykázaní nerozhoduje automaticky z úřední povinnosti. Na základě soudního rozhodnutí ve formě předběžného opatření lze zajistit ochranu ohrožené osoby nejen z hlediska teritoriálního, ale také z hlediska personálního, tj. i mimo vymezený prostor na základě zákazu navazování kontaktů s ohroženou osobou.¹⁰⁵

8.2 Povinnosti a oprávnění Policie České republiky před účinností zákona na ochranu před domácím násilím

Právní úprava účinná do konce roku 2006 byla v oblasti nabízených prostředků a možností ochrany před domácím násilím zcela neúčinná. Problematika domácího násilí byla podle této právní úpravy postižitelná až v jeho rozvinutém stádiu, to znamená až tehdy, kdy bylo osobě ohrožené domácím násilím ubližováno natolik, že se takové jednání považovalo za trestný čin. Složky státu reagovaly v těchto případech až na závažné ublížení na zdraví, popřípadě vraždu.¹⁰⁶

---

¹⁰⁴Bílý kruh bezpečí. *Domácí násilí*. [online]. BENETA, 21. 4. 2007 [cit 2015-03-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.domacinasili.cz/statistiky/zakon-na-ochranu-pred-domacim-nasilim-v-cr-ochranil-vice-nez-1-000-primo-ohrozenych-osob/>>

¹⁰⁵Bílý kruh bezpečí. *Domácí násilí*. [online]. BENETA, 21. 4. 2007 [cit 2015-03-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.domacinasili.cz/statistiky/zakon-na-ochranu-pred-domacim-nasilim-v-cr-ochranil-vice-nez-1-000-primo-ohrozenych-osob/>>

¹⁰⁶STRÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázaní jako prostředek ochrany před domácím násilím*. OSTRAVA – PŘÍVOZ:KEY PUBLISHING S.R.O., 2009, 92 s. ISBN 978-8-7418-020-0.

8.2.1 Povinnosti a oprávnění Policie ČR před účinností zákon na ochranu před domácím násilím¹⁰⁷

- § 6 – stanovil povinnosti policisty se zajišťovaným pachatelem (násilnou osobou) a osobou ohroženou domácím násilím jednat tak, aby jim v souvislosti s policejním zákrokem nevznikla bezdůvodná újma, přiměřenost zásahu do práv a svobod osob; v případech domácího násilí byla však typickým problémem spíše absence jakéhokoliv aktivního zásahu ze strany policistů,
- § 7 – stanovil povinnosti policisty provést veškerá nezbytná opatření, je-li páčán trestný čin, přestupek či existuje-li důvodné podezření z tohoto jednání; mnohdy bylo na trestné činy páchané v rámci domácího násilí pohlíženo jako na ryze soukromou záležitost,
- § 12 – oprávnění policisty požadovat vysvětlení, což mohlo přispět k vyjasnění skutečností nezbytných pro následný trestní postih pachatele domácího násilí (násilné osoby); existuje zde ovšem možnost odepřít podání vysvětlení – může tak učinit násilná osoba dopouštějící se domácího násilí, která by tím mohla sama sobě způsobit nebezpečí trestního stíhání, i osoba násilné osobě blízká, zde zavražďovaná ohrožená osoba, která tak činí ze strachu před dalším násilím, ke kterému dojde po odchodu policie,
- § 14 – institut zajištění, na jehož základě mohli policisté zajistit pachatele (násilnou osobu) na dobu 24 hodin; během ní by osoba ohrožená domácím násilím mohla vyřešit základní problém, kterým je potřeba dostat se z dosahu násilné osoby.

8.3 Úloha Policie České republiky po účinnosti zákona na ochranu před domácím násilím

Policie České republiky po novele zákona na ochranu před domácím násilím dostala oprávnění v podobě vykázaní násilné osoby z bytu, obydlí či domu, který obývala společně s ohroženou osobou.

Tato pravomoc jí byla svěřena zejména v návaznosti na její úkoly vyplývající ze zákona a také proto, že je to právě ona, která často vyjížděla k zásahům proti domácímu násilí, aniž měla dostatečné nástroje k tomu, aby zabránila jeho opakování.

---

¹⁰⁷STŘÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázaní jako prostředek ochrany před domácím násilím*. OSTRAVA – PŘÍVOZ:KEY PUBLISHING S.R.O., 2009, 92 s. ISBN 978-8-7418-020-0.

Přítom je ve srovnání s jinými orgány (např. soudy, státními zastupitelstvími, obecními úřady) v tomto směru jediná dostatečně operativní k okamžitému řešení vzniklé situace a disponuje nejširší databází relevantních informací (dřívější výjezdy, přestupky, trestné činy, pobyt obyvatel, držitelé zbraní atd.). Policie České republiky má dostatečné zkušenosti, takže po proškolení a při náležitém metodickém vedení je schopna rychle a spolehlivě posoudit, zda je nutný zákrok v podobě vykázaní či v podobě jiného opatření. Má zkušenosti s vyhodnocováním stop a jiných důkazů svědčících o domácím násilí. Zákon na ochranu před domácím násilím navazuje na stávající instituty umožňující vstup Policie České republiky do obydlí podle § 40 zákona o Policii České republiky.¹⁰⁸

Zákon o Policii České republiky v § 40 odstavec 1 říká: *Policista je oprávněn vstoupit bez souhlasu uživatele do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek a provést tam potřebné úkony nebo jiná opatření jen tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.*¹⁰⁹ Dále je v tomto paragrafu zmíněno jak má policista vstoupit na určené místo a to i za použití určité síly (rozrazit dveře), měl by také zajistit přítomnost zúčastněných osob, ale v případě, že je ohrožen život nebo zdraví může se tohoto úkonu zdržet a nakonec by měl vyrozumět uživatele pozemku nebo jiných prostor a měl by zajistit zabezpečení tohoto místa.

8.4 Vykázání

Institut vykázaní nelze v žádném případě vnímat jako sankci, nýbrž jako reakci preventivního charakteru na nebezpečné chování násilné osoby, jejíž těžiště spočívá v mimotrestní rovině. Jedná se o opatření, která je povinen přímo ze zákona učinit stát, nikoli ohrožená osoba.¹¹⁰

Vykázání najdeme v zákoně č. 273/2008 o PČR v §44 až §47. *Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo proti svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou,*

¹⁰⁸STŘÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. OSTRAVA – PŘÍVOZ:KEY PUBLISHING S.R.O., 2009, 92 s. ISBN 978-8-7418-020-0.

¹⁰⁹ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o policii České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 91 s. 4094 – 4095. Dostupné také z WWW: < www.mvcr.cz/soubor/sb091-08-pdf.aspx >

¹¹⁰STŘÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. OSTRAVA – PŘÍVOZ:KEY PUBLISHING S.R.O., 2009, 92 s. ISBN 978-8-7418-020-0.

*jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je povinen osobu vykázat i v její nepřítomnosti.*¹¹¹

Vykázání se provádí na dobu 10dní. Tato doba začíná běžet následující den, např. policisté vykážou osobu 16.3, tak vykázání začíná od 17. 3. a končí až 10 dnem v 00:00. Vykázání se oznamuje jak osobě vykázané, tak i osobě ohrožené ústně a poté se vyhotoví potvrzení o vykázání, které předá k podpisu.

Musí se určit vymezení prostoru, na který se vykázání vztahuje, toto vymezení prostoru určí policista podle požadavku ohrožené osoby, nemusí jednat pouze o obydlí ale například o nákupní centrum apod.

Policie provádí kontrolu u ohrožené osoby do 3 dnů od vykázání násilné osoby. Buď přijedou na místo vykázání, anebo zavolají ohrožené osobě s tím, jestli se tam násilná osoba neukázala. Jestliže má vykázaná osoba nějaké námitky proti vykázání musí se vše zapsat a poslat do 3 dnů na Krajské ředitelství.

Do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí zašle policista kopii úředního záznamu o vykázání příslušnému intervenčnímu centru a soudu, který je příslušný k rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních. Pokud ve společném obydlí žije nezletilá osoba, zašle kopii úředního záznamu o vykázání ve lhůtě i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.¹¹²

8.4.1 Povinnosti a práva vykázané osoby

Vykázaná osoba má své povinnosti i svá práva. O tomto vykázanou osobu informuje policie.

Mezi povinnosti patří:¹¹³

- Opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázání
- Zdržet se vstupu do prostoru vymezeného v potvrzení o vykázání
- Zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou
- Vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží.

¹¹¹ ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o policii České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 91 s. 4095 – 4097. Dostupné také z WWW: < www.mvcr.cz/soubor/sb091-08-pdf.aspx >

¹¹² ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o policii České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 91 s. 4095 – 4097. Dostupné také z WWW: < www.mvcr.cz/soubor/sb091-08-pdf.aspx >

¹¹³ STRÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. OSTRAVA – PŘÍVOZ:KEY PUBLISHING S.R.O., 2009, 92 s. ISBN 978-8-7418-020-0.

Mezi práva patří:¹¹⁴

- Vzít si ze společného obydlí věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady a to ještě předtím, než prostor vymezený v potvrzení o vykázaní opustí
- Vzít si v průběhu vykázaní ze společného obydlí věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady a věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání: právo lze uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, policista o výkonu tohoto práva ohroženou osobu předem informuje
- Ověřovat provedení o vykázaní zejména o vykázaní na čísle tísňového volání 158
- Vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázaní u příslušného útvaru policie

8.4.2 Práva ohrožené osoby

Policista poučí ohroženou osobu o:¹¹⁵

- možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních
- možnosti využití psychologických, sociálních, nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem násilí a následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při vykázaní přihlíží

8.4.3 Zvláštní případy vykázaní

Podle Metodické příručky č. 1/2010 jsou určeny i případy zvláštního vykázaní:¹¹⁶

- Dojde-li k násilnému jednání mimo společné obydlí, např. v hotelu, na chatě apod., a jsou-li splněny podmínky pro vykázaní, policista vykáže násilnou osobu ze společného obydlí a nikoliv z prostoru, ve kterém tyto osoby pobývají pouze přechodně či krátkodobě, např. hotelový pokoj.

---

¹¹⁴ STŘÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázaní jako prostředek ochrany před domácím násilím*. OSTRAVA – PŘÍVOZ: KEY PUBLISHING S.R.O., 2009, 92 s. ISBN 978-8-7418-020-0.

¹¹⁵ ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o policii České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 91 s. 4095 – 4097. Dostupné také z WWW: < www.mvcr.cz/soubor/sb091-08-pdf.aspx >

¹¹⁶ METODICKÁ PŘÍRUČKA č. 1/2010 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k realizaci závazného pokynu policejního prezidenta č. 166/2009 o provádění vykázaní

- Je-li násilnou osobou nezletilý (osoba mladší 18 let) a jsou-li dány podmínky pro vykázání, policista ji vykáže a předá orgánu sociálně-právní ochrany dětí.
- Je-li ohroženou osobou osoba vysokého věku, nemohoucí nebo nemocná osoba, která je odkázána na péči či pomoc vykázané osoby a nemůže-li péči či pomoc ohrožené osobě poskytnout jiná vhodná osoba, je policista povinen uvědomit příslušný odbor sociální péče obecního (městského) úřadu. Nelze-li např. v nočních hodinách zajistit péči či pomoc ohrožené osobě jinak, policista zajistí převoz ohrožené osoby do zdravotnického zařízení a uvědomí o tom příslušný odbor sociální péče obecního (městského) úřadu.

8.5 Postup policie při řešení domácího násilí

Policie slouží veřejnosti, jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřením jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.¹¹⁷

Policie České republiky představuje od přijetí zákona na ochranu před domácím násilím významný článek řetězce subjektů zúčastněných na řešení problému domácího násilí. Dostala totiž oprávnění, respektive možnost vykázat toho, kdo násilným chováním ohrožuje jinou osobu na životě, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnost, z bytu, obydlí nebo domu společně obývaného s ohroženou osobou, jakož i z jeho bezprostředního okolí.¹¹⁸

Nedá se říci, že by Policie České republiky domácí násilí nějak přehlížela nebo jej tolerovala. A proto byl vydán Metodická příručka č. 1/2010 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k realizaci závazného pokynu policejního prezidenta č. 166/2009 o provádění vykázání a tím se upravil postup policie při zasahování proti domácímu násilí. V této příručce jsou obsaženy body, jak by měl policista postupovat v případech domácího násilí.(viz příloha č. III)

¹¹⁷ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o policii České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 91 s. 4095 – 4097. Dostupné také z WWW: < www.mvcr.cz/soubor/sb091-08-pdf.aspx >

¹¹⁸ STŘÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. OSTRAVA – PŘÍVOZ:KEY PUBLISHING S.R.O., 2009, 92 s. ISBN 978-8-7418-020-0.

8.5.1 Postup při podezření na domácí násilí

O domácím násilí se obvykle příslušníci policie dozví především na základě telefonického oznámení samotné oběti (osoby ohrožené) či jejích (jeho) sousedů na lince 158, z něhož musí zjistit co nejvíce informací. Policie se také může dozvědět o domácím násilí z „klasického“ trestního oznámení, které podáno buď písemně, nebo osoba osobně přijde na Místní nebo Obvodní oddělení Policie.¹¹⁹

V případě výjezdu k domácímu násilí se policista zařazený na operačním středisku snaží vytěžit od oznamovatele v maximální míře informace o místě, kde se incident odehrává, míru aktuálního ohrožení ohrožené osoby, zda je třeba zajistit lékařskou pomoc, jak se násilná osoba jmenuje, zda násilná osoba vyhrožuje dalšími útoky, přítomnost nezletilých dětí na místě, zda je násilná osoba ozbrojena, další informace k dlouhodobému vývoji vztahu mezi ohroženou a násilnou osobou (předchozí incidenty atd.), přítomnost návykových látek.¹²⁰

Po příjezdu na místo je důležitým krokem vyžádání si souhlas se vstupem do obydlí. Toto lze zajistit buď přímo díky oznamovateli, nebo jiné osobě, která obydlí užívá – a vyžádat si jejich souhlas. V případě více uživatelů postačí ke vstupu do obydlí souhlas kteréhokoli z nich. Mnohdy však nastane situace, kdy policista není vpuštěn do obydlí. Měl by trvat na tom, že nutně potřebuje osobu ohroženou vidět a promluvit si s ní.¹²¹

Policisté nemohou předem spolehlivě odhadnout stupeň rizika zákroku, z čehož může pramenit jejich nejistota a obava z výsledku zákroku. Při zákroku musí dbát policista zejména na čest, vážnost a důstojnost osob. Zákon o policii taktéž klade důraz na přiměřenost (adekvátnost) zásahu do práv a svobod osob. Policista by měl jednat profesionálně a nezaujatě.¹²²

Policisté vždy jednají podle zákona 273/2008 o PČR. Při výjezdu k případu domácího násilí musí mít policisté výjezdové desky. Výjezdové desky na domácí násilí obsahují.¹²³

---

¹¹⁹ KRÁLÍČKOVÁ, Z., ŽATECKÁ, E., DÁVID, R., KORNEL, M. *Právo proti domácímu násilí*. 1. vyd. PRAHA: C. H. BECK, 2011, 152 s. ISBN 978-8-7400-381-3.

¹²⁰ STŘÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. OSTRAVA – PŘÍVOZ: KEY PUBLISHING S.R.O., 2009, 92 s. ISBN 978-8-7418-020-0.

¹²¹ KRÁLÍČKOVÁ, Z., ŽATECKÁ, E., DÁVID, R., KORNEL, M. *Právo proti domácímu násilí*. 1. vyd. PRAHA: C. H. BECK, 2011, 152 s. ISBN 978-8-7400-381-3.

¹²² STŘÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. OSTRAVA – PŘÍVOZ: KEY PUBLISHING S.R.O., 2009, 92 s. ISBN 978-8-7418-020-0.

¹²³ METODICKÁ PŘÍRUČKA č. 1/2010 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k realizaci závazného pokynu policejního prezidenta č. 166/2009 o provádění vykázaní

- **Formuláře a podklady:**

1. ÚZ o incidentu se znaky domácího násilí - min. 3x (pracovní formulář do terénu),
2. formulář Otázky SARA DN – min. 3x, (viz příloha č. IV)
3. potvrzení o vykázání včetně poučení vykázané a ohrožené osoby - min. 3x (optimálně průpisový formulář, je-li k dispozici),
4. leták s kontakty pro osoby ohrožené domácím násilím nebo seznam institucí poskytující pomoc obětem domácího násilí – min. 3x,
5. seznam ubytovacích zařízení pro vykázanou osobu – min. 3x.

- **Metodické materiály:**

1. instrukční karta (modrá) - výjezd k domácímu násilí (viz příloha č. V)
2. instrukční karta (žlutá) - postup při vykázání v bodech. (viz příloha č. VI)
3. karta SARA DN

V případě, že policista použije (spotřebuje) formulář nebo jiný metodický materiál z výjezdových desek, je povinen ho neprodleně do desek doplnit.

8.5.2 Komunikace s ohroženou osobou

Pro jednání policisty s ohroženou osobou je důležité znát, co prožívá, co cítí. Emocionální rány zahrnují zejména strach z násilné osoby, nedůvěru, nejistotu, nemožnost soustředit se a rozpomenout se na některé detaily činu, ale také vztek, podrážděnost a lítost. Policista by měl respektovat pocity ohrožené osoby a v žádném případě je neměl zlehčovat či dokonce kritizovat nebo zesměšňovat.¹²⁴

Policisté by měli ohrožené osobě plně důvěřovat to, co jim popisuje. Měl by jí poskytnout útěchu a porozumění. Dále by jí měl předat kontakty na další služby, jako jsou DONA linka, azylové domy a intervenční centra.

8.5.3 Komunikace s násilnou osobou

V situaci, kdy násilná osoba zůstává agresivní i po příjezdu policistů (zpravidla pod vlivem alkoholu), postupuje policista podle možností, které jsou mu stanoveny zákonem o policii. Častěji se policisté setkávají se situací, kdy násilné osoby své jednání po příjezdu Policie České republiky maskují, vysvětlují a ospravedlňují, např. žárlivostí, alkoholem, nepořádností ohrožené osoby apod. s cílem nalézt u policistů porozumění

---

¹²⁴STŘÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. OSTRAVA – PŘÍVOZ:KEY PUBLISHING S.R.O., 2009, 92 s. ISBN 978-8-7418-020-0.

a pochopení pro své jednání. Ani v takovém případě by policisté neměli přistoupit na zlehčující pojmenování (hádky, konflikt, neshoda), ale zdůraznit vážnost situace a mluvit o „násilí“ a jeho nepřipustnosti za všech okolností.¹²⁵

8.6 Skupina Domácí násilí

Skupina vznikla 1. 5. 2005 a to rozkazem ředitele Městského ředitelství Policie České republiky v Brně. Jednalo se o reakci na názor občanů a neziskových organizací, které se ve městě Brně zabývaly pomocí obětem domácího násilí, že Policie ČR neřeší problém domácího násilí, pokud se k němu dostane, a snaží se jej spíše nevidět. Zpočátku šlo o tzv. pracovní skupinu složenou z policistů vybraných z jednotlivých útvarů Městského ředitelství Brno, kteří měli o práci s domácím násilím zájem. Jelikož se práce skupiny ukázala jako užitečná a přínosná, byla 1. července 2007 zařazena v rámci nové systemizace jako pevná součást služby kriminální policie a vyšetřování Městského ředitelství Brno Policie ČR.¹²⁶

Hlavní úkoly skupiny Domácí násilí, kterými jsou:¹²⁷

- odhalování domácího násilí na území města Brna
- preventivní působení proti možnému ohrožení ohrožených osob domácími násilím ze strany násilné osoby, přijímání oznámení o jednání, které má znaky domácího násilím osoby ohrožené i třetích osob
- účast na výjezdech k případům, u nichž je dáno podezření z páčání domácího násilí a vedení policistů, kteří se účastní takového výjezdu
- postup proti pachatelům domácího násilí v souladu s příslušnými právními předpisy
- snaha o zajištění bezpečnosti ohrožených osob a poskytování součinnosti při jejich snaze o zamezení dalšího pokračování domácího násilí
- evidování jednotlivých případů útoků v rámci domácího násilí zjištěných v rámci vlastní činnosti i jejich ohlášením ze strany policistů
- poskytování metodického vedení policistům zařazeným na základních útvarech, kteří se setkávají s domácími násilím

¹²⁵ STŘÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. OSTRAVA – PŘÍVOZ:KEY PUBLISHING S.R.O., 2009, 92 s. ISBN 978-8-7418-020-0.

¹²⁶ Bílý kruh bezpečí. *Dona linka:Šest otázek*. [online]. BENETA, 21. 1. 4. 2007 [cit 2015-02-27]. Dostupné z WWW: <<http://www.donalinka.cz/aktuality/n39-sest-otazek/>>

¹²⁷ STŘÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. OSTRAVA – PŘÍVOZ:KEY PUBLISHING S.R.O., 2009, 92 s. ISBN 978-8-7418-020-0.

- úzká spolupráce se všemi státními i nestátními institucemi při ochraně ohrožené osoby a zákonném postupu proti násilné osobě
- je-li domácí násilí pácháno za přítomnosti dětí, úzce spolupracovat s policisty zařazenými na odboru obecné kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování specializovanými na problematiku trestné činnosti páchané na dětech a s orgánem sociálně-právní ochrany dítěte
- soustavné zvyšování odborné znalosti v oblasti trestního řízení, domácího násilí a psychologie

Skupina Domácí násilí by měla být rozšířena na celé území České republiky. Je to velice dobrá instituce, která se specializuje především na případy domácího násilí a pomáhá ohroženým osobám. Alespoň v každém kraji by měla být jedna Skupina Domácí násilí.

Závěr

V bakalářské práci jsem se snažila přiblížit problematiku domácího násilí. Zabývala jsem se jednotlivými druhy domácího násilí, jeho vývojem. Dále jsem se zabývala osobami ohroženými a osobami násilným a jaký má domácí násilí vliv na rodinu a vývoj dítěte. V práci jsem také řešila, jak je domácí násilí časté v okrese Český Krumlov.

Podle statistik Intervenčního centra v Českých Budějovicích je výskyt domácího násilí v okrese Český Krumlov malý. Řeší se pár případů do roka a to jenom, když se ohrožená osoba nebojí vystoupit z násilného vztahu. Podle informací z Obvodního oddělení Policie České republiky Lipno nad Vltavou byla na Vyššebrodsku řešena tři vykázaní od doby existence institutu vykázaní. Co se týče vykázaní, tak je deset dní poměrně malá doba na to, aby si ohrožená osoba mohla zařídit různé věci např. různé dokumenty ohledně bydlení. Tato doba by měla být prodloužena alespoň na 14 dní. Azylové domy, které pomáhají ohroženým osobám, ale nejenom jim, tak fungují celkem dobře. V Českokrumlovském deníku jsem se dočetla, že by v každém kraji měl být zřízen jeden tajný azylový dům, což si myslím, že je dobře.

Dotazníkové šetření, které bylo provedeno na základní a střední škole je zajímavým porovnáním v některých otázkách, a to že s věkem se mění i postoj k této problematice. Jenom co mě zarazilo, moc oslovených žáků nevědělo, jaké máme pomáhající organizace. Zde by školy měly zavést nějaké přednášky na toto téma, aby byli žáci více informováni.

Policie České republiky v případech domácího násilí postupuje především podle zákona 273/2008 o Policii České republiky a Metodické příručky č. 1/2010.

„Domácí násilí je nejrozšířenější formou násilí vůbec, přičemž je současně formou nejméně kontrolovanou a co do své frekvence a závažnosti nejvíce podceňovanou.“
Schneider, H. J. (německý kriminolog)

Tento citát je k problému domácího násilí velice výstižný. Domácí násilí by nemělo být přehlíženo a tolerováno, každý má právo na svobodný a klidný život podle toho, co sám uzná za vhodné a co sám chce.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BEDNÁŘOVÁ, Z., et al. *Domácí násilí: Zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám*. PRAHA: Acorus, 2009, 92 s. ISBN 978-80-254-5422-0
2. BUSKOTTE, A. *Žena a domácí násilí – z pekla ven*. CPRESS, 2008, 176 s, ISBN 978-80-251-1786-6
3. CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: Příručka pro současné i potencionální oběti*. 1.vyd. ALBARTOS, 2007, 160 s. ISBN 978-80-00-01550-7.
4. ČÍRTKOVÁ, M. *Moderní psychologie pro právníky: Domácí násilí, stalking, predikce násilí*. PRAHA: Grada Publishing, a.s, 2008, 160 s. ISBN 978-80-247-2207-8
5. GJURIČOVÁ, Š., KOCOUROVÁ, J. *Podoby násilí v rodině*. 1.vyd. PRAHA: Vyšehrad, 2000, 104 s. ISBN 80-7021 416-3.
6. KONRÁD, Z., BANGO, D. *Metodika vyšetřování trestných činů souvisejících s domácím násilím*. PRAHA, 2007, s. 18, ISBN 80-7251-023-1
7. KRÁLÍČKOVÁ, Z., ŽATECKÁ, E., DÁVID, R., KORNEJ, M. *Právo proti domácímu násilí*. 1.vyd. PRAHA: C. H. BECK, 2011, 152 s. ISBN 978-8-7400-381-3.
8. MARTINKOVÁ, M., MACHÁČKOVÁ, R. *Vybrané kriminologické a právní aspekty domácího násilí*. 1.vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2001, 193 s. ISBN 80-86008-98-3.
9. POKORNÝ, P. *Trpícím po trestném činu pomáhají poradci*. Českokrumlovský deník. 5. 3. 2015, s.2. ISSN 1802-081
10. STRÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. OSTRAVA – PŘÍVOZ: KEY PUBLISHING S.R.O., 2009, 92 s. ISBN 978-8-7418-020-0.
11. ŠEVČÍK, D., ŠPATENTKOVÁ, N., et al. *Domácí násilí – Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, 192s. ISBN 978-80-7367-690-2.
12. Voňková J., Huňková M. a kol., *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. Praha, Profem, 2004, 194 s. ISBN 80-239-2106-1
13. VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. 2.přepracované vydání PRAHA: Profem, 2008, 244 s. ISBN 978-80-903626-7-3.

Elektronické zdroje

1. Bílý Kruh Bezpečí. *Domáci násilí*. [online]. BENETA, 21. 1. 4. 2007 [cit 2015-01-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.bkb.cz/pomoc-obetem/domaci-nasili/co-je-a-co-neni-domaci-nasili/>>
2. Bílý Kruh Bezpečí. Domáci násilí. *Domáci násilí*. [online]. BENETA, 21. 4. 2007 [cit 2015-01-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.domacinasili.cz/domaci-nasili/>>
3. Bílý Kruh Bezpečí. DONA. *Dona linka:Šest otázek*. [online]. BENETA, 21. 1. 4. 2007, [cit2015-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.donalinka.cz/aktuality/n39-sest-otazek/>>
4. <<http://www.donalinka.cz/aktuality/n39-sest-otazek/>>
5. ČESKO. AVON. *Avon proti domácímu násilí* [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.avonprotidomacimunasili.cz/o-projektu/vznik-a-cile-projektu/>>
6. ČESKO. ČESKÝ KRUMLOV. *Domov pro matky s dětmi v Českém Krumlově* [online]. © 2006 - 2015 [cit. 2015-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/dmd.xml>>
7. ČESKO. ČESKÝ KRUMLOV. *Program prevence kriminality 2014 v Českém Krumlově*. [online]. 26. 1. 2015 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z WWW: <http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/Program_prevence_kriminality_2014.xml>
8. ČESKO. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika okresu Český Krumlov* [online]. 20. 01. 2015 [cit 2015-02-10]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_ck>
9. ČESKO. Diecézní charita České Budějovice. *Intervenční centrum: O intervenčním centru* [online]. © 2015 [cit. 2015-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.dchcb.cz/sluzby-a-projekty/intervencni-centrum/o-intervencnim-centru/>>
10. ČESKO. KDE JSI TÁTO?. *Rodina – základ státu* [online]. © 2015 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.kdejsitato.cz/rodina/rodina-zaklad-statu.html>>
11. ČESKO. Koncepce kriminality Jihočeského kraje na období 2009-201. [online]. [cit. 2015-02-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/mvcren/docDetail.aspx?docid=9923&docType=&chnum=8>>

12. ČESKO. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. MPSV. *Výbor pro prevenci domácího násilí* [online]. MPSV,26.7.2013 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z WWW:<<http://www.mpsv.cz/cs/12159>>
13. ČESKO. PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA. *Proč zrovna já?*[online]. © 2011-2013 [cit. 2015- O2-11]. Dostupné z WWW:<<http://www.restorativnijustice.cz/cz/o-projektu/o-nas>>
14. ČESKO. SDRUŽENÍ OFICIÁLNÍHO INFORMAČNÍHO SYSTÉMU ČESKÝ KRUMLOV. *Základní charakteristika regionu Český Krumlov.* [online]. © 1999 [cit. 2015-O2-10]. Dostupné z WWW:<Http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/soucas/i_zchrck.htm>
15. TESAŘOVÁ, K., TOP LÉKAŘ. *Domácí násilí – Jaký vliv má na děti* [online]. 26. 12. 2014 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z WWW:<<https://www.toplekar.cz/archiv-clanku/domaci-nasili-jaky-vliv-ma-na-deti.html>>
16. ČESKO. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách přijal Akční plán* [online] 11. 12. 2014 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z WWW:<<http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/jiri-dienstbier/aktualne/vybor-pro-prevenci-domaciho-nasili-a-nasili-na-zenach-prijal-akcni-plan-125381/>>
17. DAVIDOVÁ, I. *Domácí násilí – stále aktuální téma* [online]. Praha. 16. 1. 2012 [cit 2015-01-17]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha12.cz/domaci-nasili-stale-aktualni-tema/d-20233/p1=1915>>
18. ČESKO. INTERVENČNÍ CENTRUM BRNO. *Formy domácího násilí.* [online]. Brno. [cit 2015-01-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.ic-brno.cz/formy-domaciho-nasili>>
19. ŠTOČKOVÁ, V. PROFEM , *Domácí násilí.*[online]. Praha, [cit 2015-01-26]. Dostupné z WWW:<<http://www.profem.cz/clanek.aspx?a=55>>
20. ČESKO. MUŽI PROTI NÁSILÍ. *Bílá stužka České republiky: Bílá stužka ve světě* [online]. © 2015 [cit. 215-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.muziprotinasili.cz/co-je-bila-stuzka/svet/>>
21. ČESKO. Magistrát hl. m. Prahy, Portál pro oblast města Prahy, *Problematika domácího násilí.*[oline]. PRAHA,2008–2011[cit2015-02-03].

Dostupné z WWW:

<http://socialni.praha.eu/jnp/cz/nejcasteji_kladene_otazky/problematika_domaciho_nasili/index.xhtml>

22. ŠTOČKOVÁ, V. PROFEM, *Sexuální násilí*. [online]. Praha, 12. 1. 2014, [cit 2015-01-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.profem.cz/clanek.aspx?a=265>>
23. Bílý kruh bezpečí. *Domácí násilí: Případová studie*. [online]. BENETA, 21. 4. 2007 [cit 2015-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://domacinasili.cz/files/uploaded/Archiv/index.html>>
24. DAVIDOVÁ, I. *Domácí násilí – stále aktuální téma* [online]. Praha. 16. 1. 2012 [cit 2015-01-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.praha12.cz/domaci-nasili-stale-aktualni-tema/d-20233/p1=1915>>

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o policii České republiky. In Sběrka zákonů České republiky. 2008, částka 91, s. 4094 – 4095. Dostupné také z WWW: < www.mvcr.cz/soubor/sb091-08-pdf.aspx>

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- Materiály Intervenčního centra České Budějovice
- Informace od Policie České republiky z Obvodního oddělení Policie České republiky Lipno nad Vltavou
- Informace z Odboru sociálních věcí a zdravotnictví
- Kazuistika s obětí domácího násilí
- Metodická příručka č. 1/2010 ředitele ředitelství pořádkové policie Policejního prezidenta České republiky

Seznam zkratek

OSPOD – Orgán sociálně – právní ochrany dětí

ÚZ – úřední záznam

Např. – například

Tj. – to je

Tzn. – to znamená

DN – domácí násilí

PČR – Policie České republiky

Sb. – sbírky

Apod. – a podobně

OSN – Organizace spojených národů

BKB – Bílý Kruh Bezpečí

ČR – Česká republika

APND – Aliance proti domácímu násilí

Tzv. - tak zvaně

USA – United States of America – Spojené státy americké

Km – kilometr

km² - kilometr čtvereční

tis. – tisíc

Bc. – bakalářský titul

DiS. – diplomovaný specialista

OSVZ – Odbor sociálních služeb a zdravotnictví

FOKUS, o.s. – občanské sdružení pro pomoc a podporu lidem s duševní poruchou

ÚP – úřad práce

IC – intervenční centrum

Atd. – a tak dále

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Vykázání v Jihočeském kraji v jednotlivých okresech od roku 2008 do roku 2014

Přílohy

Příloha č. I – Vzor a vyhodnocení dotazníku ze základní a střední školy

Vzor dotazníku

Dotazník: Domácí násilí

Věk:

Pohlaví:

1. Domácí násilí je:

- a) hádka partnerů, manželů (či jejich vzájemné napadání)
- b) takové jednání jednoho z partnerů, které za použití moci a kontroly v druhém vzbuzuje strach. Má podobu fyzickou, psychickou, ekonomickou i sexuální.

2. Kde jste se o domácím násilí slyšeli?

- a) televize, rádio, internet
- b) noviny, letáky, brožury
- c) škola, domov

3. Vnímáte domácí násilí jako společenský problém?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

4. Jakou formu domácího násilí považujete za nejčastější?

- a) psychické (ponižování, zesměšňování...)
- b) fyzické (bití, kopání ...)
- c) sociální (zákaz chození do zaměstnání, zákaz styku s rodinou ...)
- d) ekonomické (kontrola účtů, zabavení výplaty ...)
- e) sexuální (znásilnění...)

5. Kdybyste se stali obětí domácího násilí, komu byste to řekli?

- a) kamarádům

- b) učitelům
- c) policie nebo linka důvěry

6. Myslíte si, že domácí násilí je pouze soukromým problémem, který by si členové rodiny měli vyřídit sami a nezatahovat do něj okolí?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

7. Můžeme poznat pachatele domácího násilí?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

8. Kdo se může stát nejčastěji obětí domácího násilí?

- a) ženy
- b) děti
- c) muži
- d) senioři

9. Myslíte si, že obětem domácího násilí pomáhá stát ?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

10. Znáte nějaké organizace pomáhající obětem domácího násilí? Pokud ano napište její název.

- a) ano
- b) ne

11. Znáte někoho ve vašem okolí, kdo byl obětí domácího násilí?

- a) ano
- b) ne

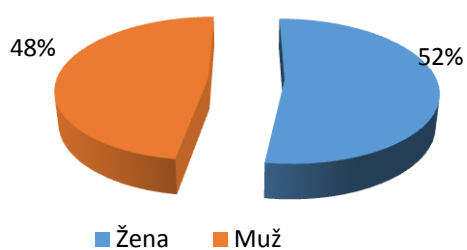
Vyhodnocení dotazníků ze základní a střední školy

Srovnání škol

Základní škola

Vaše pohlaví?

Graf č. 1: Pohlaví respondentů

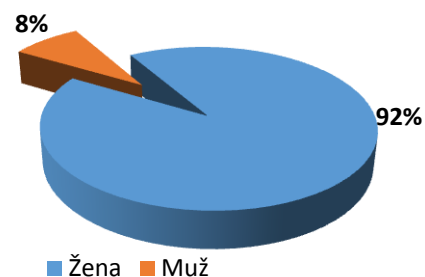

Tab. č. 1: Pohlaví respondentů

Pohlaví	Počet
Žena	22
Muž	20

Střední škola

Graf č. 2: Pohlaví respondentů

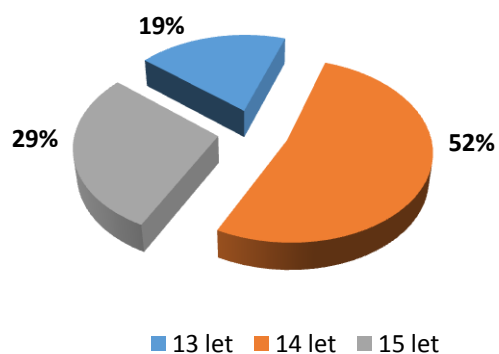

Tab. č. 2: Pohlaví respondentů

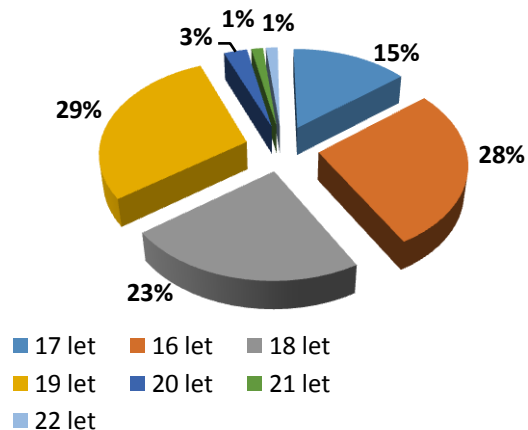
Pohlaví	Počet
Žena	45
Muž	4

Váš věk?

Graf č. 3: Věk respondentů

Graf č. 4: Věk respondentů

Tab. č. 3: Věk respondentů

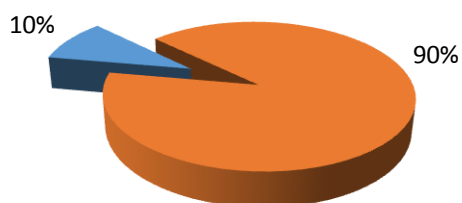
Věk	Počet
13 let	8
14 let	22
15 let	12

Tab. č. 4: Věk respondentů

Věk	Počet
17 let	10
16 let	19
18 let	16
19 let	20
20 let	2
21 let	1
22 let	1

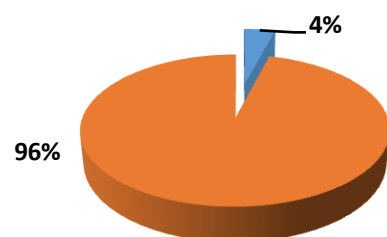
1. Domácí násilí je?

Graf č. 5: Co je domácí násilí

- Hádka partnerů, manželů (či jejich vzájemné napadání)
- Jednání jednoho z partnerů, které za použití moci a kontroly v druhém vzbuzuje strach.

Graf č. 6: Co je domácí násilí

- Hádka partnerů, manželů (či jejich vzájemné napadání)
- Jednání jednoho z partnerů, které za použití moci a kontroly v druhém vzbuzuje strach.

Tab. č. 5: Co je domácí násilí

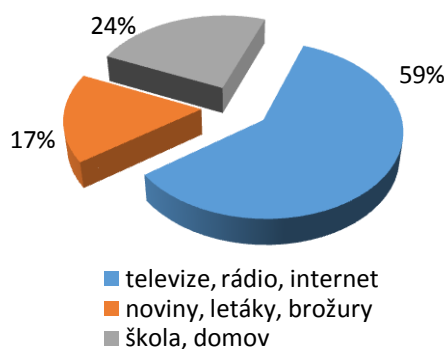
Co je domácí násilí	Počet
Hádka partnerů, manželů (či jejich vzájemné napadání)	4
Jednání jednoho z partnerů, které za použití moci a kontroly v druhém vzbuzuje strach.	38

Tab. č. 6: Co je domácí násilí

Co je domácí násilí	Počet
Hádka partnerů, manželů (či jejich vzájemné napadání)	2
Jednání jednoho z partnerů, které za použití moci a kontroly v druhém vzbuzuje strach.	47

2. Kde jste o domácím násilí slyšeli?

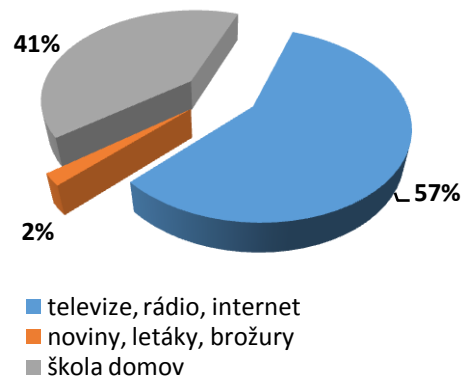
Graf č. 7: Kde jste o dom. násilí slyšeli?

Tab. č. 7: Kde jste o dom. násilí slyšeli?

Kde jste o dom. násilí slyšeli	Počet
televize, rádio, internet	25
noviny, letáky, brožury	7
škola, domov	10

Graf č. 8: Kde jste o dom. násilí slyšeli?

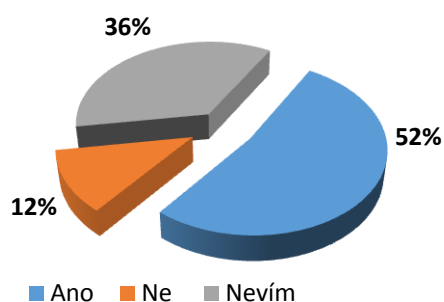

Tab. č. 8: Kde jste o dom. násilí slyšeli?

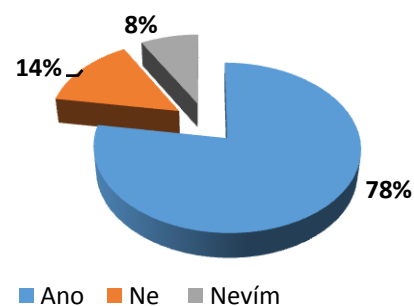
Kde jste o dom. násilí slyšeli	Počet
televize, rádio, internet	28
noviny, letáky, brožury	1
škola domov	20

3. Vnímáte domácí násilí jako společenský problém?

Graf č. 9: Domácí násilí jako společenský problém

Graf č. 10: Domácí násilí jako společenský problém

Tab. č. 9: Domácí násilí jako společenský problém

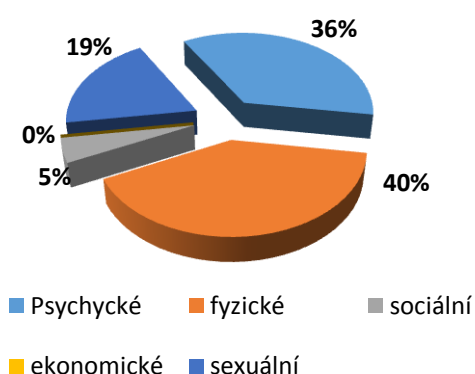
Vnímáte dom. násilí jako spol. problém	Počet
Ano	22
Ne	5
Nevím	15

Tab. č. 10: Domácí násilí jako společenský problém

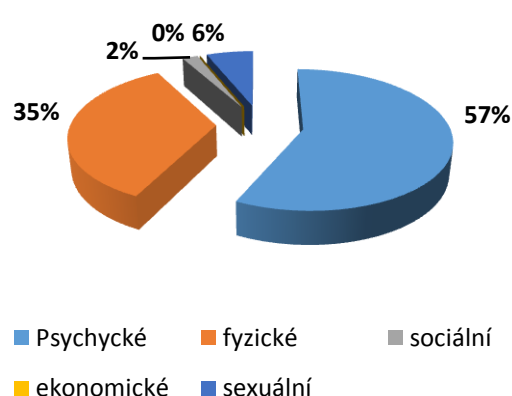
Vnímáte dom. Násilí jako spol. problém	Počet
Ano	38
Ne	7
Nevím	4

4. Jakou formu domácího násilí považujete za nejčastější?

Graf č. 11: Nejčastější forma domácího násilí

Graf č. 12: Nejčastější forma domácího násilí

Tab. č. 11: Nejčastější forma domácího násilí

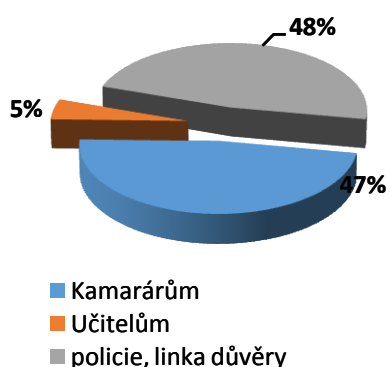
Jakou formu dom. Násilí považujete za nejčastější?	Počet
Psychické	15
fyzické	17
sociální	2
ekonomické	0
sexuální	8

Tab. č. 12: Nejčastější forma domácího násilí

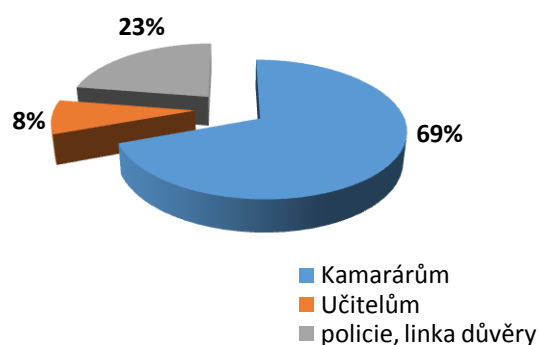
Jakou formu dom. Násilí považujete za nejčastější?	Počet
Psychické	28
fyzické	17
sociální	1
ekonomické	0
sexuální	3

5. Kdybyste se stali obětí domácího násilí, komu byste to řekli?

Graf č. 13: Komu byste se svěřili

Graf č. 14: Komu byste se svěřili

Tab. č. 13: Komu byste svěřili

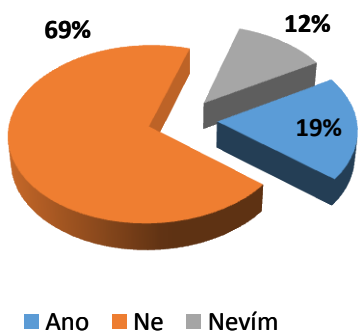
Kdybyste se stali obětí dom. násilí , komu byste to řekli?	Počet
Kamarádům	20
Učitelům	2
policie, linka důvěry	20

Tab. č. 14: Komu byste svěřili

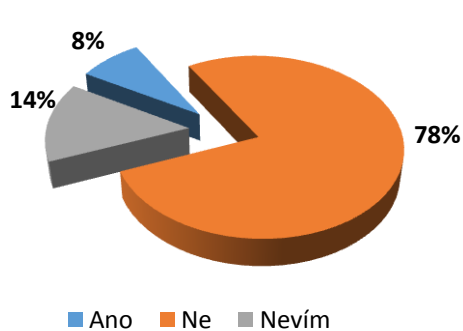
Kdybyste se stali obětí dom. násilí , komu byste to řekli?	Počet
Kamarádům	34
Učitelům	4
policie, linka důvěry	11

6. *Myslíte si, že domácí násilí je pouze soukromým problémem, který by si členové měli vyřídit sami a nezatahovat do něj okolí?*

Graf č. 15: Je domácí násilí soukromý problém

Graf č. 16: Je domácí násilí soukromý problém

Tab. č. 15: Je domácí násilí soukromý problém

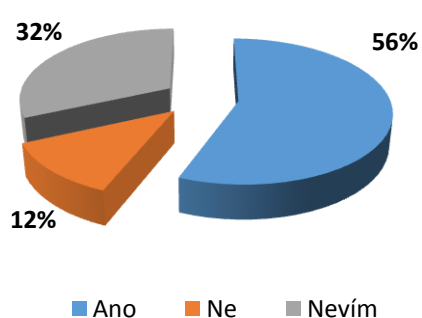
Myslíte si že dom. násilí je pouze soukromý problém?	Počet
Ano	8
Ne	29
Nevím	5

Tab. č. 16: Je domácí násilí soukromý problém

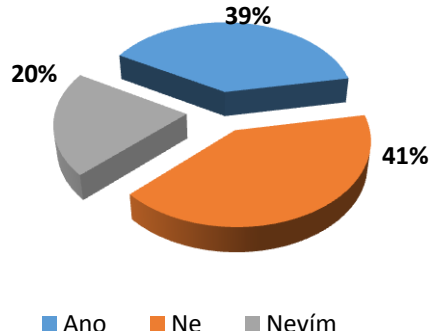
Myslíte si že dom. násilí je pouze soukromý problém?	Počet
Ano	4
Ne	38
Nevím	7

7. *Můžeme poznat pachatele domácího násilí?*

Graf č. 17: Poznáme pachatele dom. násilí

Graf č. 18: Poznáme pachatele dom. násilí

Tab. č. 17: Poznáme pachatele dom. násilí

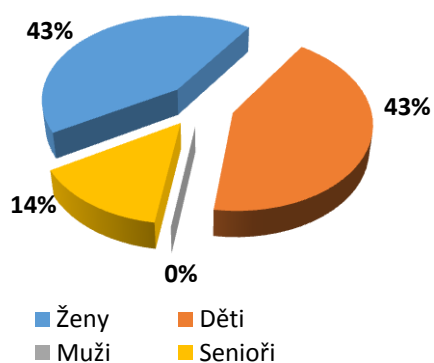
Můžeme poznat pachatele dom. násilí	Počet
Ano	23
Ne	5
Nevím	13

Tab. č. 18: Poznáme pachatele dom. násilí

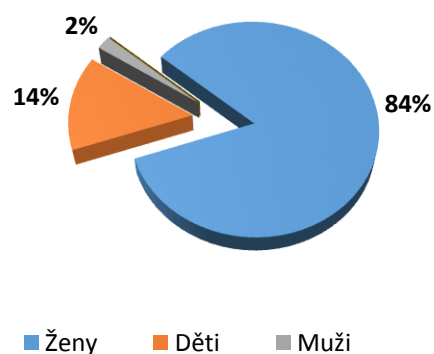
Můžeme poznat pachatele dom. násilí	Počet
Ano	19
Ne	20
Nevím	10

8. Kdo se může stát obětí domácího násilí?

Graf č. 19: Nejčastější obětí domácího násilí

Graf č. 20: Nejčastější obětí domácího násilí

Tab. č. 19: Nejčastější obětí domácího násilí

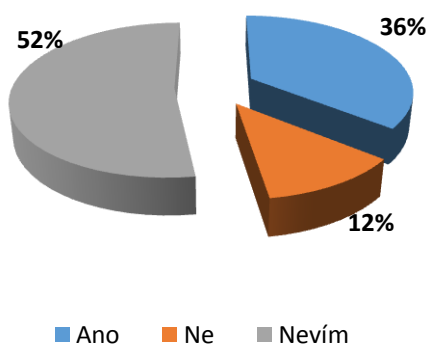
Nejčastější obětí domácího násilí	Počet
Ženy	18
Děti	18
Muži	0
Senioři	6

Tab. č. 20: Nejčastější obětí domácího násilí

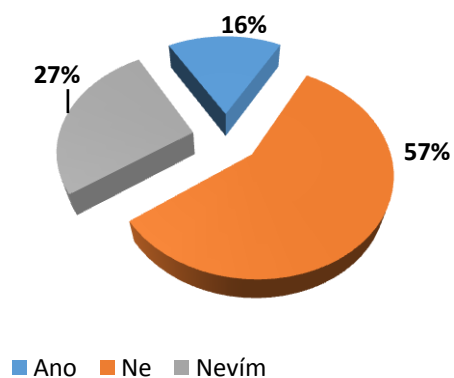
Nejčastější obětí domácího násilí	Počet
Ženy	41
Děti	7
Muži	1
Senioři	0

9. Myslíte si, že obětem domácího násilí pomáhá stát?

Graf č. 21: Pomoc státu

Graf č. 22: Pomoc státu

Tab. č. 21: Pomoc státu

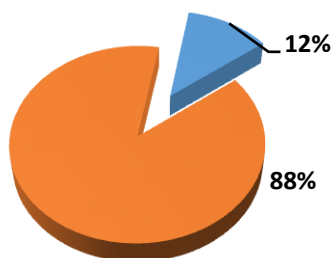
Pomoc státu	Počet
Ano	15
Ne	5
Nevím	22

Tab. č. 22: Pomoc státu

Pomoc státu	Počet
Ano	8
Ne	28
Nevím	13

10. Znáte nějaké organizace pomáhající obětem domácího násilí? Pokud ano napište její název.

Graf č. 23: Pomáhající organizace

■ Ano ■ Ne

Graf č. 24: Pomáhající organizace

■ Ano ■ Ne

Tab. č. 23: Pomáhající organizace

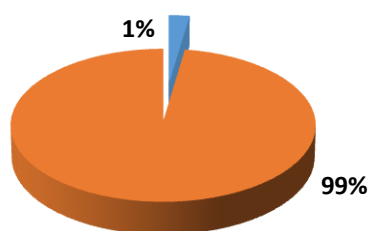
Pomáhající organizace	Počet
Ano	5
Ne	37

Tab. č. 24: Pomáhající organizace

Pomáhající organizace	Počet
Ano	10
Ne	39

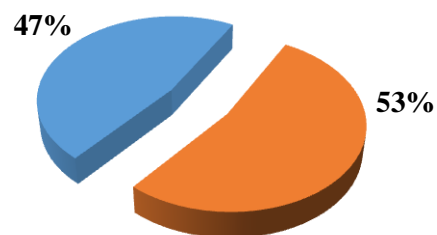
11. Znáte někoho ve Vašem okolí, kdo byl obětí domácího násilí?

Graf č. 25: Znáte někoho, kdo byl obětí dom. násilí

■ Ano ■ Ne

Graf č. 26: Znáte někoho, kdo byl obětí dom. násilí

■ Ano ■ Ne

Tab. č. 25: Znáte někoho, kdo byl obětí domácího násilí   **Tab. č. 26: Znáte někoho, kdo byl obětí domácího násilí**

Znáte někoho, kdo byl obětí dom. násilí	Počet
Ano	1
Ne	41

Znáte někoho kdo byl obětí dom. násilí	Počet
Ano	23
Ne	26

Příloha č. II – Individuální bezpečnostní plán

INDIVIDUÁLNÍ BEZPEČNOSTNÍ PLÁN

Vytiskněte si následující stránku a vyplňte volná místa tak, aby odpovědi vycházely z Vaší současné situace. K vyplněnému bezpečnostnímu plánu se pravidelně vracíte a aktualizujete ho podle toho, jak se Vaše situace bude vyvíjet. Uschovejte si ho raději v práci nebo u někoho, komu věříte.

Co mohu udělat pro své bezpečí ve chvíli akutního ohrožení?

- A. Bezpečnostní tašku si nechám přichystanou _____ tak, abych se k ní kdykoli dostal/a a mohl/a rychle odejít.

- B. O násilí v mé rodině mohu říci _____ a požádat jí/jej aby zavolal/a policii, pokud dojde k násilí.

- C. Mohu naučit svoje děti jak vytočit 158 a přivolat policii nebo záchrannou službu.

- D. Slovo _____ budu se svými přáteli, rodinnou nebo dětmi používat jako kód pro násilí a proto, že potřebuji pomoc.

- E. Pokud bych musel/a z domu narychlo utéci, půjdu _____
_____. (Tuto variantu si připravte i v případě, že máte pocit, že ji nebudete muset nikdy využít).

- F. Pokud by došlo k násilí, budu se snažit dostat se blíž ke dveřím nebo na bezpečnější místo v bytě jako je _____.

- G. Co dalšího mohu udělat pro zajištění svého bezpečí _____
_____.

- H. Budu se řídit svou intuicí a odhadem situace. Budu se snažit ochránit sebe a děti, až dokud nebudeme v bezpečí.

Jak zvýšit své bezpečí, pokud se chystám násilného partnera opustit?

Mohu použít následující strategie:

- A. Peníze a náhradní klíče od bytu, auta apod. si nechám schované u

_____

_____.

- B. Důležité doklady a dokumenty budu mít schované

_____

_____.

- C. Mezi další kroky, kterými mohu zvýšit svou nezávislost patří

_____

_____.

- D. Číslo na poradnu pro oběti domácího násilí je _____

_____.

- E. Číslo na azylový dům je _____ .

- F. Neustále u sebe budu mít mobilní telefon s kreditem nebo drobné na telefon. Pokud bych používal/a sim kartu na paušál a vyúčtování mi chodí domů, mohl by partner/ka zjistit, kam jsem telefonoval/a a zjistit, kde jsem. Proto si buď vyměním sim kartu, nebo budu volat od známých nebo z telefonní budky.

- G. Požádám _____ a _____
_____, zda bych u nich mohl/a v krizovém případě na přechodnou dobu přespát.

- H. Požádám _____ a _____
_____, zda by mi v krizovém případě mohli půjčit nějaké peníze.

- I. Založím si vlastní bankovní účet.

- J. Nechám si preposílat poštu na _____
nebo si zřídím P.O.BOX.

- K. Změnu doručovací adresy musím nahlásit na _____
a _____ a _____
_____. (doplňte dle potřeby)
- L. Oblečení nebo jiné osobní věci si mohu nechat u _____
.
- M. Naplánuji si únikovou cestu z bytu a seznámím s ní i děti.
- N. Abych si zajistil/a co největší ochranu, budu svůj bezpečnostní plán aktualizovat _____ (doplňte časový údaj). Proberu svůj bezpečnostní plán i únikovou cestu s _____ (doplňte svou poradkyni, právníka, kamarády apod.)
- O. O plánování odchodu a dalších krocích, které chci učinit nebudu svého partnera/ku informovat.

Jak mohu zvýšit své bezpečí po odchodu od partnera?

- A. Vyměním si sim kartu a promyslím si, komu mohu své nové telefonní číslo sdělit.
- B. Budu nakupovat v jiných obchodech a nákupních centrech, případně v jiném čase než doposud.
- C. V zaměstnání mohu o násilí říci _____, aby mi pomohl/a zajistit mé bezpečí pokud by mě tam partner/ka vyhledal/a.
- D. Když jedu autem ze zaměstnání, mohu parkovat _____
_____.
- E. Pokud jsou děti svěřeny do mé péče, budu informovat všechny, kteří se starají o děti, kdo je oprávněn vyzvedávat děti a předám jim kopii soudního rozhodnutí.
Budu informovat:
Školu _____
Paní na hlídání _____
Učitelku, vychovatelku _____

Školku _____

Vedoucí zájmových kroužků _____

Další osoby, jako např. _____.

F. Naučím děti jak používat mobil a spojit se mnou nebo s _____
(známí, rodina apod.) v případě, že by je chtěl partner odvézt.

G. Poradím se s právníkem nebo ve specializované poradně pro oběti násilí, zda
mohu vyměnit zámek a jaká další opatření mohu učinit.

H. Pro zajištění bezpečí ještě mohu udělat _____

Co mohu udělat proto, abych se cítila lépe?

A. Když se cítím slabá, depresivní, znejistěná nebo když zvažuji, že bych se vrátila
k násilnému partnerovi, mohu udělat _____
nebo mohu zavolat _____
_____.

B. Pokud se musím s partnerem setkat, požádám _____
_____, aby šel/a se mnou a vyberu místo, kde je hodně lidí a budu moci snadno
odejít tak, aby mě partner nemohl sledovat.

C. Pokud by se ke mně někdo choval manipulativně nebo se snažil mě mít pod
kontrolou, mohu si říci _____
_____.

D. Pokud potřebuji podpořit nebo si popovídat o své situaci, mohu zavolat
_____ nebo mohu jít _____.

E. Obtížné situace mi pomáhá překonat _____

F. Radost si mohu udělat _____

G. Cítím se silnější, když _____

Příloha č. III – Metodická příručka č. 1/2010

METODICKÁ PŘÍRUČKA č. 1/2010

ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k realizaci závazného pokynu policejního prezidenta č. 166/2009 o provádění vykázání

Čl. 1

Výklad pojmů

Pro účely řešení incidentů se znaky domácího násilí (dále jen „incident“) se rozumí:

a) typickými znaky domácího násilí

1. přítomnost některé z forem násilí mezi osobami žijícími ve společném obydlí
2. dlouhodobost (cyklus násilí se opakuje: růst napětí – násilný incident – zklidnění)
3. jasně rozpoznatelné role (lze rozlišit násilnou a ohroženou osobu, vzájemné postavení je nerovné a role se v průběhu incidentů nemění)
4. nárůst intenzity násilí (lze pozorovat, že incidenty jsou častější a krutější nebo hrozí, že se tak stane)

b) incidentem

událost mezi osobami žijícími ve společném obydlí vykazující do různé míry naplněné typické znaky domácího násilí,

c) násilnou osobou

osoba, která ohrožuje ohroženou osobu na životě, zdraví anebo svobodě nebo lidské důstojnosti, žije s ohroženou osobou ve společném obydlí a lze důvodně předpokládat, že se tato osoba bude dopouštět i nadále nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti,

d) ohroženou osobou

osoba, která je ohrožena nebezpečným útokem proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažným útokem proti lidské důstojnosti, ze strany násilné osoby,

- e) vykázanou osobou
násilná osoba, která byla vykázána ze společného obydlí,
- f) hrozbou nebezpečného útoku
důvodný předpoklad, že se násilná osoba dopustí nebezpečného jednání majícího za následek přímé ohrožení života, zdraví anebo svobody ohrožené osoby, např. útok za použití zbraně,
- g) hrozbou zvlášť závažného útoku
důvodný předpoklad, že se násilná osoba dopustí nebezpečného jednání majícího za následek zvláště závažné ponížení lidské důstojnosti ohrožené osoby, jedná se zejména o hrozbu hrubého ponižování psychického, sexuálního rázu apod.,
- h) společným obydlím
byt, dům nebo jiný objekt, jehož prostory násilná a ohrožená osoba obývají společně, přičemž se vyžaduje jen faktický stav společného bydlení, nikoliv vedení společné domácnosti; právním titulem společného bydlení může být např. vlastnictví nemovitosti, nájemní či podnájemní vztah, ale i faktické společné bydlení na základě rodinných i jiných vztahů,
- i) vykááním
využití oprávnění policisty, na základě něhož je násilná osoba povinna na dobu 10 dnů opustit společné obydlí a jeho bezprostřední okolí, zdržet se vstupu na tato místa (teritoriální ochrana)¹²⁸⁾ a zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou (personální ochrana)¹²⁹⁾.

Čl. 2

Základní zásady pro úkony a zákroky policisty při uplatnění institutu vykáání

- 1) Úkolem Policie České republiky (dále jen „policie“) v případech oznámení incidentu je nejen šetření v rámci přestupkového nebo trestního řízení, ale

---

¹²⁸⁾ § 44 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

¹²⁹⁾ § 45 odst. 1 písm. c) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

zejména ochrana ohrožené osoby. Pozornost policisty musí být proto přednostně zaměřena na pomoc ohrožené osobě a na zastavení dalšího nebezpečného útoku.

- 2) Vykázání je opatřením netrestního charakteru, které je preventivní reakcí na nebezpečné chování násilné osoby z hlediska rizika hrozby budoucích útoků. Nenahrazuje sankci za chování násilné osoby.
- 3) Vykázání lze vykonat i bez souhlasu ohrožené osoby.

Čl. 3

Obecná pravidla postupu policisty po oznámení incidentu

- (1) Každý policista je vždy povinen přijmout oznámení incidentu (pokud není věcně příslušný, předá ihned oznámení věcně příslušnému policistovi), vyhodnotit hrozbu nebezpečného útoku a hrozbu zvláště závažného útoku, zajistit provedení všech nezbytných úkonů a získat k incidentu (např. cestou dozorčí služby nebo operačního střediska) maximum potřebných informací lustrací v dostupných evidencích (zejména v IS ETR, KSU, Událost a D-Zbraně, EKTR) za účelem zjištění, zda u daných osob byl v minulosti řešen incident či vykázání, zda ohrožená nebo násilná osoba nejsou držiteli střelných zbraní či pachateli násilné trestné činnosti, případně další relevantní skutečnosti. Zjištěné informace předá policista přijímající oznámení neprodleně policistům vyslaným na místo incidentu
- (2) Policista ověří totožnost násilné a ohrožené osoby, nezúčastněných osob, oznamovatele incidentu, pokud jím není ohrožená osoba, svědků incidentu a zjištěné údaje zapíše do úředního záznamu (příloha č. 1).
- (3) Je-li oznamovatelem incidentu přímo ohrožená osoba nebo jiný uživatel společného obydlí, policista si od nich vyžádá souhlas ke vstupu do společného obydlí. V případě více uživatelů postačí ke vstupu do společného obydlí souhlas kteréhokoliv z nich.
- (4) Pokud ke vstupu do společného obydlí nebude dán souhlas podle odstavce 3, policista posoudí možnost užití oprávnění podle právních předpisů. Nebude-li

možné učinit objektivní závěr o existujícím ohrožení, policista kontaktuje z místa incidentu operační středisko policie (případně také dozorčí službu), které se pokusí navázat kontakt s ohroženou osobou.

- (5) Z důvodů ukončení dalšího napadání ohrožené osoby ze strany násilné osoby, k zamezení ovlivňování výpovědi ohrožené osoby násilnou osobou a k uklidnění situace na místě incidentu policista zajistí oddělení násilné osoby od ohrožené osoby co do viditelnosti a slyšitelnosti (pokud je to možné). Budou-li splněny podmínky podle právních předpisů, policista přijme opatření k omezení osobní svobody násilné osoby.
- (6) Policista zjistí, zda ve společném obydlí žijí nezletilé osoby, kde se nacházejí, v jakém jsou stavu a zda byly přímo dotčeny násilným jednáním. Policista dbá vždy na to, aby nezletilé osoby byly odděleny od násilné osoby.
- (7) V případě zranění osob zajistí policista jejich lékařské ošetření.
- (8) Zjistí-li policista, že násilná osoba setrvává v obydlí ohrožené osoby neoprávněně, vyzve násilnou osobu, aby obydlí opustila; v tomto případě se nejedná o vykázaní. Zároveň násilnou osobu poučí, že neoprávněným setrváním v obydlí ohrožené osoby se může dopustit trestného činu¹³⁰).

Čl. 4

Postup při vyhodnocování hrozby nebezpečného útoku

a zvláště závažného útoku a přítomnosti typických znaků domácího násilí

- (1) Policista při vyhodnocování hrozby nebezpečného útoku (čl. 1 písm. f)) zvažuje zejména
  - a) předcházející útoky, jejich intenzitu a počet,
  - b) míru agrese násilné osoby (fyzické a slovní útoky proti ohrožené osobě za přítomnosti policistů, vyhrožování fyzickou újmou),
  - c) stav ovlivnění alkoholem nebo jinými návykovými látkami a samotný vztah násilné osoby k alkoholu nebo k jiným návykovým látkám (četnost a intenzita požívání alkoholu nebo jiných návykových látek),

---

¹³⁰⁾ § 178 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

- d) tendence používat zbraně,
- e) držení střelné zbraně násilnou osobou a pravděpodobnost jejího budoucího užití proti ohrožené osobě.

(2) Policista při vyhodnocování hrozby zvláště závažného útoku (čl. 1 písm. g)) zvažuje zejména

- a) tendence k absolutní sociální izolaci ohrožené osoby,
- b) znemožňování uspokojování základních potřeb (např. kontrola ohrožené osoby v intimních situacích),
- c) ničení, špinění oblečení a rozbíjení předmětů ve vlastnictví ohrožené osoby s cílem ji ponížit,
- d) schválnosti; jedná se o jiné obdobně závažné jednání, než které je uvedeno v písmenech a) až c).

(3) Při vyhodnocování, zda jsou přítomny typické znaky domácího násilí, policista použije jako pomůcku při komunikaci s násilnou a ohroženou osobou formulář „Otázky SARA DN“ (příloha č. 6), který vyplní a poté založí jako pomocný materiál do spisu (otázky již nejsou součástí úředního záznamu o výjezdu k incidentu).

(4) Informace potřebné pro vyhodnocení typických znaků domácího násilí a rovněž rizikových faktorů domácího násilí, zjišťuje také prohlídkou prostor, kde došlo k násilnému jednání, z vysvětlení podaných ohroženou osobou a násilnou osobou a svědky incidentu a z dostupných evidencí.

Čl. 5

Postup při vykázání

- (1) Při provádění úkonů souvisejících s vykázáním je policista povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby. Tuto povinnost však nemusí splnit, jestliže hrozí nebezpečí z prodlení, zejména pak v případě, pokud by v souvislosti se zajišťováním přítomnosti nezúčastněné osoby hrozila eskalace konfliktu nebo pokud by zajišťování přítomnosti nezúčastněné osoby bylo spojeno s nepřiměřenou čekací dobou. Nezúčastněnou osobou přítom nemůže být jiný policista.

- (2) Vykázání je policista povinen oznámit ústně násilné a ohrožené osobě, přitom je poučí o jejich právech a povinnostech; vyhotoví potvrzení o vykázání, jehož vzor je uveden v příloze č. 3 a je dostupný v informačním systému ETR a jako propisovací formulář tvoří obsah výjezdových desek. Potvrzení o vykázání s písemným poučením policista předá ohrožené osobě a vykázané osobě proti podpisu a jeden podepsaný výtisk vykázanou a ohroženou osobou založí do spisu. Zároveň poučí vykázanou osobu o tom, že si může převzít kopii úředního záznamu o vykázání (příloha č. 7) u příslušného útvaru policie.
- (3) Pokud vykázaná či ohrožená osoba odmítne podpisem stvrdit převzetí potvrzení o vykázání či poučení, nebo je odmítne převzít, policista to poznamená v potvrzení o vykázání.
- (4) Policista vyzve vykázanou osobu, aby mu vydala všechny klíče od společného obydlí, které má v držení a zároveň ji poučí o následcích neuposlechnutí výzvy k vydání klíčů. Vydání klíčů policista poznačí v potvrzení o vykázání. V případě, že vykázaná osoba odmítne klíče vydat, policista do potvrzení o vykázání uvede důvody, proč vykázaná osoba klíče nevydala.
- (5) Vykázání trvá po dobu 10 dnů, přičemž desetidenní lhůta začíná běžet dnem následujícím po dni, v němž došlo k vykázání, a končí ve 24.00 hodin desátého dne, pokud nedošlo k prodloužení vykázání na základě návrhu ohrožené osoby na vydání předběžného opatření, popř. vydání tohoto předběžného opatření. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby.
- (6) Policista jasně specifikuje prostor, na který se vykázání vztahuje, a to včetně rozsahu bezprostředního okolí společného obydlí, s přihlédnutím k potřebě ochrany ohrožené osoby.
- (7) Před vykázáním policista poučí vykázanou osobu zejména o tom, že
- a) využívá zákonného oprávnění vykázat ji ze společného obydlí a jeho bezprostředního okolí, které jasně vymezí,
  - b) jí z vykázání vyplývají práva a povinnosti,
  - c) vykázání bude trvat 10 dní, a že bylo učiněno bez ohledu na vůli ohrožené osoby a je nutné jej pod hrozbou sankce respektovat.

- (8) Před tím, než vykázaná osoba opustí prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázání, může si vzít z tohoto prostoru věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady. Poté musí tento prostor neprodleně opustit. Věcmi osobní potřeby jsou zejména
- a) hygienické potřeby,
  - b) běžné oděvní součásti,
  - c) léky a zdravotní pomůcky, které osoba užívá,
  - d) mobilní telefon.
- (9) Odmítne-li vykázaná osoba opustit prostor, na který se vykázání vztahuje, je policista oprávněn použít, po předchozí marné výzvě, všech oprávnění a zákonných prostředků za účelem prosazení vykázání.
- (10) Pokud nedošlo k vykázání, policista poučí násilnou osobu o právních následcích v případě, že bude násilné jednání vůči osobě ohrožené opakovat, zejména o tom, že může být vykázána. Policista poučí též ohroženou osobu o možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci osobám, které se staly obětí násilí a předá jí k tomuto účelu zejména kontakt na instituce poskytující pomoc obětem domácího násilí, jejichž seznam je uveden v příloze č. 4.

Čl. 6

Postup při vykázání ve zvláštních případech

- (1) Dojde-li k násilnému jednání mimo společné obydlí, např. v hotelu, na chatě apod., a jsou-li splněny podmínky pro vykázání, policista vykáže násilnou osobu ze společného obydlí a nikoliv z prostoru, ve kterém tyto osoby pobývají pouze přechodně či krátkodobě, např. hotelový pokoj.
- (2) Je-li násilnou osobou nezletilý (osoba mladší 18 let) a jsou-li dány podmínky pro vykázání, policista ji vykáže a předá orgánu sociálně-právní ochrany dětí.
- (3) Je-li ohroženou osobou osoba vysokého věku, nemohoucí nebo nemocná osoba, která je odkázána na péči či pomoc vykázané osoby a nemůže-li péči či pomoc ohrožené osobě poskytnout jiná vhodná osoba, je policista povinen uvědomit příslušný odbor sociální péče obecního (městského) úřadu. Nelze-li např. v nočních hodinách zajistit

péči či pomoc ohrožené osobě jinak, policista zajistí převoz ohrožené osoby do zdravotnického zařízení a uvědomí o tom příslušný odbor sociální péče obecního (městského) úřadu.

Čl. 7

Činnost policisty po vykázání

(1) Policista po vykázání

- a) předá ohrožené osobě informace o institucích, které poskytují pomoc obětem domácího násilí, včetně příslušného intervenčního centra¹³¹⁾, a to i v případě, že k vykázání nedošlo; za vyhotovení seznamu institucí v místě bydliště a nejbližším okolí, včetně kontaktů na tyto instituce, je odpovědný nadřízený služební funkcionář s personální pravomocí,
- b) poskytne vykázané osobě bez zbytečného odkladu informace o možnostech jejího dalšího ubytování a v souvislosti s tím i nezbytnou součinnost, zejména jí předá seznam ubytovacích zařízení v místě bydliště a nejbližším okolí, za jehož vyhotovení je odpovědný nadřízený služební funkcionář s personální pravomocí, dále např. umožní vykázané osobě, aby si z policejní služebny telefonicky zajistila jiné ubytování.

(2) Pokud došlo v průběhu vykázání k jakékoliv změně; např. k ukončení vykázání nebo k prodloužení 10 denní lhůty v důsledku podání návrhu na předběžné opatření, musí ten, kdo změnu provedl zajistit, aby byla neprodleně informována vykázaná i ohrožená osoba, příslušný soud, který bude rozhodovat v případě podání návrhu na předběžné opatření, příslušné intervenční centrum a pokud žily s vykázanou a ohroženou osobou ve společné domácnosti nezletilé děti, orgán sociálně-právní ochrany dětí a policista, který vykázání zpracovává.

Čl. 8

Kontrola dodržování povinností vyplývajících z vykázání

(1) Ve lhůtě 3 dnů od vykázání provede policista, který osobu vykázal, kontrolu, zda osoba vykázaná dodržuje povinnosti vyplývající z vykázání, zda se nezdržuje v prostoru vymezeném policistou v potvrzení o vykázání a zda se zdržuje styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou (dále jen „kontrola“). Ke kontrole může policista též

---

¹³¹⁾ § 60a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb.

využít výpovědi ohrožené osoby, případně jiných osob a informací od intervenčního centra.

(2) Nemůže-li kontrolu podle odstavce 1 provést policista, který osobu vykázal, pověří jeho nadřízený služební funkcionář provedením kontroly jiného policistu.

(3) O kontrole vyrozumí policista ohroženou osobu, přičemž ji požádá o součinnost, zejména v souvislosti se vstupem do společného obydlí. Pokud ohrožená osoba odmítne, nemůže být k součinnosti při kontrole dodržování povinností vykázané osoby spojených s vykázáním nijak nucena.

(4) Zjistí-li policista, že se vykázaná osoba nachází v prostoru, odkud byla vykázána, vyzve ji, aby tento prostor opustila. Pokud tak vykázaná osoba neučiní, je policista oprávněn použít po předchozí marné výzvě donucovací prostředky za účelem prosazení vykázání.

(5) Policista, který se dozví o neuposlechnutí uloženého vykázání ze strany vykázané osoby, dá podnět k zahájení přestupkového řízení, nebo s ohledem na závažnost či opakovanost jednání směřujícího ke zmaření vykázání, podnět k zahájení trestního řízení.

(6) Policista není oprávněn za účelem kontroly otevírat uzavřené společné obydlí a vstupovat do něj, nejsou-li současně splněny podmínky uvedené v právním předpise¹³²⁾.

(7) O provedené kontrole a jejích výsledcích je policista povinen sepsat formulář úřední záznam o provedení kontroly dodržování povinností vyplývajících z vykázání (dále jen „úřední záznam o provedení kontroly“), jehož vzor je uveden v příloze č. 5.

Čl. 9

Obsah výjezdových desek

Výjezdové desky na domácí násilí obsahují:

Formuláře a podklady:

- 1) ÚZ o incidentu se znaky domácího násilí - min. 3x (pracovní formulář do terénu),

---

¹³²⁾ Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

- 2) formulář Otázky SARA DN – min. 3x,
- 3) potvrzení o vykázaní včetně poučení vykázané a ohrožené osoby - min. 3x (optimálně průpisový formulář, je-li k dispozici),
- 4) leták s kontakty pro osoby ohrožené domácím násilím nebo seznam institucí poskytující pomoc obětem domácího násilí – min. 3x,
- 5) seznam ubytovacích zařízení pro vykázanou osobu – min. 3x.

Metodické materiály:

- 1) instrukční karta (modrá) - výjezd k domácímu násilí
- 2) instrukční karta (žlutá) - postup při vykázaní v bodech.
- 3) karta SARA DN
- 4)

V případě, že policista použije (spotřebuje) formulář nebo jiný metodický materiál z výjezdových desek, je povinen ho neprodleně do desek doplnit.

Tato metodická příručka nabývá účinnosti dnem 4. ledna 2010.

plk. Mgr. Petr SEHNOUTKA v. r.
ředitel

Příloha č. IV – Otázky SARA DN

Otázky SARA DN:

U všech položek následujících v této části v případě ANO upřesnit.

Oddíl 1: Násilí ve vztahu k blízké osobě

Dopouští se násilná osoba závažného fyzického nebo sexuálního násilí:

ANO – NE - NEZJIŠTĚNO^{*)} (např. fyzické útoky a sexuální násilí, pokusy o ně, použití zbraně)

Vyhrožuje závažným násilím, sděluje své úmysly:

ANO – NE - NEZJIŠTĚNO^{*)} (např. vyjadřuje vražedné nebo agresivní myšlenky, plány, ničí oblíbené věci ohrožené osoby)

Dochází ke stupňování fyz. nebo sex. Násilí nebo výhružek a úmyslů ze strany násilné osoby: **ANO – NE – NEZJIŠTĚNO^{*)}** (např. zvyšuje se krutost, četnost nebo různorodost násilných činů, výhružek nebo úmyslů)

Porušuje násilná osoba příkazy soudu a jiná nařízení: **ANO – NE – NEZJIŠTĚNO^{*)}**

(např. podmínky kauce, zkušební doby, podmíněčného propuštění, trestu zákazu pobytu, společenské záruky, probace apod.)

Má násilná osoba názory a postoje, které schvalují násilí: **ANO – NE – NEZJIŠTĚNO^{*)}**

(vyznává a omlouvá zneužívání moci a různé formy násilí, trpí chorobnou žárlivostí, má potřebu ovládat blízké osoby, zlehčuje nebo popírá domácí násilí)

Oddíl 2: Obecné sklony k násilné osobě k násilí

Dopouští se násilná osoba obecné kriminality: **ANO – NE – NEZJIŠTĚNO^{*)}**

(jedná násilná osoba antisociálně na veřejnosti (tj. mimo domácí násilí), existují informace o takovém chování, je držitelem zbraně)

Jsou informace o problémech v předchozích vztazích: **ANO – NE – NEZJIŠTĚNO^{*)}**

(měla násilná osoba problém vytvořit a udržet dlouhodobý důvěrný vztah (opakovaně opouští partnera), násilí ve vztahu)

Má násilná osoba pracovní nebo finanční problémy: **ANO – NE – NEZJIŠTĚNO^{*)}**

(např. je dlouhodobě bez zaměstnání, často mění zaměstnání, má výrazné finanční obtíže)

Má násilná osoba problémy s toxikomanií a jinými závislostmi:

ANO – NE – NEZJIŠTĚNO^{*)} (např. problémy spojené s užíváním nelegálních drog, alkoholu nebo předepsaných léků, s hráčkou závislostí např. na automatech)

Má násilná osoba problémy v oblasti duševního zdraví: **ANO – NE – NEZJIŠTĚNO^{*)}**

(např. evidentní známky narušení kontaktu s realitou, extrémní chování vybočující mimo normu)

Oddíl 3: Zranitelnost ohrožené osoby

Chová se ohrožená osoba rozporuplně ve vztahu k násilné osobě:

ANO – NE – NEZJIŠTĚNO^{*)} (přestože se chce od násilné osoby odpoutat, udržuje s ní pravidelné nebo nepravidelné kontakty, popírá a omlouvá akce násilníka, svaluje vinu na sebe)

Má z násilné osoby extrémní strach: **ANO – NE – NEZJIŠTĚNO^{*)}**

(tzn. hladina strachu výrazně ovlivňuje její sebeobrané chování, strach ohroženou osobu traumatizuje a ochromuje její jednání)

Má ohrožená osoba problém se zajištěním svého bezpečí: **ANO – NE – NEZJIŠTĚNO^{*)}**

(riziko je veliké, pokud ohrožená osoba nemá znalost o tom, kde a jak hledat pomoc, není schopna zajistit své bezpečí, nezná svá práva, má malé nebo žádné kontakty s přáteli a s původní rodinou)

Existují objektivní překážky, které brání zajištění bezpečí pro ohroženou osobu (nejenom v místě bydliště, ale i v zaměstnání): **ANO – NE – NEZJIŠTĚNO^{*)}**

(tato místa nezaručují bezpečnost, chybí podpora od jiných osob, zdroje pomoci nejsou rychle a lehce dosažitelné, existuje problém s dopravní obsluhností)

Má ohrožená osoba závažné osobní problémy: **ANO – NE – NEZJIŠTĚNO^{*)}**

(např. problémy se zaměstnáním, s financemi, problémy právního rázu, mentální problémy, problémy s užíváním návykových látek)

Byly splněny podmínky pro vykázání násilné osoby? **ANO – NE^{*)}**

Když ANO tak Odůvodnění vykázání:

Zpracoval: .....

^{*)} Nehodící se škrtněte

(hodnostní označení, jméno příjmení)

Příloha č. V – Praktická doporučení pro výjezd k případům domácího násilí. Doporučení ke komunikaci s účastníky incidentu.

Praktická doporučení pro výjezd k případům domácího násilí

Ještě před zahájením výjezdu k domácímu násilí se na něj připravte

Pro případ potřeby by každá hlídka, která jede k incidentu se znaky domácího násilí, měla být vybavena dokumentací potřebnou k řádné evidenci, a to včetně všech podkladů pro vykázaní násilné osoby (úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí, potvrzení o vykázaní, poučení vykázané a ohrožené osoby a potvrzení o převzetí klíčů).

Domluvte se s kolegou na taktice postupu

Cestou k incidentu dohodněte zejména jednotlivé kroky po vstupu do obydlí, rozdělení rolí, tzn., kdo bude mluvit s ohroženou a kdo s násilnou osobou. Předchozí dohoda o vstupu Vám umožní na místě již jednat bez potřeby si s kolegou ujasňovat kroky a působí na účastníky incidentu profesionálně. Taktéž znalost kompetencí, práv a povinností umožní, že si budete v kontaktu s osobami jistější a nebude možné Vás zastrašovat (např. stížnosti na postup).

Jednou započatý výjezd nikdy nerušte

Informace od ohrožené osoby, že již je vše v pořádku, může být vynucená násilnou osobou. V případě navázání kontaktu vždy požadujte vstup do obydlí, možnost s ohroženou osobou mluvit o samotě a osobně se přesvědčit, jak na místě situace vypadá.

Často se stává, že Vás násilná osoba nechce vpustit a tvrdí, že se zde nic nestalo. V takovém případě sdělte, že Vás zavazují předpisy k provedení kontroly případného násilného jednání, a že, aniž byste se na vlastní oči přesvědčili o situaci v bytě, nemůžete z místa odejít. Tato argumentace neumožní další logické zdůvodnění nevpuštění do bytu. Pokud ani poté nebudete vpuštěni, můžete pohrozit povinností předvolat všechny zúčastněné a svědky k výslechu na služebnu, popř. i násilným vstupem do obydlí, protože existuje podezření, že zde došlo k násilnému jednání.

Vysvětlete nejprve stranám, proč jste se dostavili a co je zde Vaším úkolem, tzn. zajistit bezpečí a zjistit co se stalo

Vhodné je oddělit účastníky incidentu, aby bylo možné získat více informací. Požádejte oba aktéry, zda by bylo možné s nimi hovořit zvlášť (v případě neochoty upozorněte, že jde o Vaši povinnost a že v opačném případě bude nutné podezřelou osobu předvést či předvolat k podání vysvětlení na služebnu). Neodvolávejte se na zdroj oznámení.

Pozor na bezpečnost osob, ale též vlastní!!!

Při výjezdu k domácímu násilí provádíte úkony v obydlí, které neznáte a nevíte, kde mohou být uloženy zbraně. I ohrožená osoba může napadnout policisty (jedná se o snahu před násilnou vystupovat tak, že je na její straně, aby se tím ochránila pro okamžik, až policie odejde). Pokud se domníváte, že je to zapotřebí (např. agresivní či fyzicky zdatná násilná osoba, nebezpečné prostředí), přivolejte na místo posily.

Po celou dobu na místě incidentu ovládejte svou psychiku a zůstaňte nestranný

Výjezdy k případům domácího násilí patří mezi nejobtížnější, pokud jde o zvládnutí profesionální role policisty bez osobních projevů a vynášení soudů ohledně chování či jednání násilné a ohrožené osoby. Jedna ani druhá strany se Vám osobně nemusí zamlouvat (násilná osoba může ospravedlňovat své jednání apod., zatímco ohrožená osoba se může jevit jako hysterická nebo naopak apatická). I přesto je třeba mít na paměti, že nelze rozhodovat na základě sympatií k aktérům

Ověřte přítomnost dětí na místě incidentu

Pokud ano, vždy se po příjezdu přesvědčte o jeho fyzickém a psychickém stavu. Děti na místě mohou situaci zkomplikovat, ale také Vám mohou pomoci zjistit, co se stalo před Vaším příjezdem (malé plačící dítě může být známkou předchozího incidentu, větší může spontánně vypovídat, co vidělo).

Ověřte poškození inventáře obydlí nejen s ohledem na vzniklou škodu, ale též na vztah ohrožené osoby ke zničeným věcem

Psychické násilí může mít řadu podob. Jedním z projevů této formy násilí může být i snaha násilné osoby ublížit ohrožené osobě zničením oblíbeného předmětu, usmrcením domácího mazlíčka apod.

V případě zjištění poranění se zajímejte o typ a mechanismus zranění

Dle umístění a typu zranění lze usuzovat na mechanismus jeho vzniku. Lze odlišit zranění aktivní (např. údery, kopy) a pasivní (např. pády). Pokud uváděný způsob poranění neodpovídá možnému mechanismu, zřejmě něco není v pořádku.

Nepodceňujte význam evidence

Věnujte pozornost zpracování úředního záznamu a rozsahu informací zde zachycených, získané informace mají velký význam při dalším výjezdu na stejné místo, kdy může být důležitým podkladem pro odhalení historie a eskalace domácího násilí a tvořit i podklad pro rozhodnutí o vykázání.

Doporučení ke komunikaci s účastníky incidentu

Policista, který na místě výjezdu jedná sebestjistě (avšak nikoliv nadřazeně) má výrazně lepší podmínky pro úspěšné splnění svého úkolu na místě. Sebestjistotu však může mít, jen pokud zná svá oprávnění i správný postup.

Policista by v žádném případě neměl projevovat své osobní názory či postoje – usnadní to jeho komunikaci s účastníky incidentu a vyhne se tak případným stížnostem.

Úkolem policisty na místě incidentu není urovnání sporu či vyřešení vztahu mezi stranami, ale získání informací o tom, co se stalo, zajištění pořádku a bezpečnosti ohrožené osoby, popř. motivace ohrožené osoby k řešení její situace. To by měl mít policista na paměti, jelikož hrozí, že bude ze strany aktérů snaha jej postavit do role soudce. I proto je vhodné držet se následujících doporučení.

Komunikace s násilnou osobou

S násilnou osobou by měl hovořit fyzicky zdatnější policista z důvodu vyšší míry hrozícího rizika napadení.

Násilná osoba bývá často **člověk „dvou tváří“**, tzn. navenek slušný a spořádaný občan. Nenechte se takovou maskou oklamat. I tento člověk se může po Vašem odchodu chovat zcela jinak než za Vaší přítomnosti. Násilná osoba mívá **tendenci** situaci zlehčovat, poskytovat omluvy pro své násilné jednání a **manipulovat** s policistou tak, aby jej přesvědčil, že jeho chování bylo v pořádku. Na takovou snahu nesmí policista přistoupit.

Policista by měl nejprve násilnou osobu vytěžit a bude-li podezření z páchaní domácího násilí i nadále trvat (z dalších zjištěných informací včetně obsahu výpovědi ohrožené osoby), měl by násilné osobě **sdělit že:**

- násilné chování je nepřijatelné za všech okolností a není pro něj žádná omluva
- má-li násilná osoba s ohroženou osobou spory, musí je řešit bez použití násilí – v opačném případě se vystavuje násilná osoba nebezpečí postihu

Nenechte se zastrašit případnými hrozbami, násilná osoba může mít tendenci před ohroženou osobou vystupovat způsobem ukazujícím, že „na ni jsou policisté kratší“.

Doporučená asertivní věta: „*Zatím nemám důvod Vám nevěřit a chápu co mi říkáte, ale Vy zase musíte pochopit, že já jako policista musím jednat podle zákona a služebních předpisů ...*“

Komunikace s ohroženou osobou

Při dodržení následujících doporučení lze **vytvořit podmínky pro:**

- Získání maxima informací pro důkazní účely
- Motivaci ohrožené osoby k řešení její situace
- Spolupráce ohrožené osoby při dalších úkonech

Ptejte se ohrožené osoby, odpovědi Vám poskytnou přesnější o skutečnosti:

- „*Byla jste již dříve napadána?*“, „*Byly proti vám nebo vašim dětem použity (věci jako) zbraně?*“
- „*Byly napadány děti?*“, „*Kde jsou děti v této chvíli?*“
- „*Popište mi dřívější násilné incidenty?*“
- „*Pozorujete, že se násilí zhoršuje, dochází k němu častěji a je více intenzivní?*“
- „*Došlo i poškození věcí? Jaké vznikly škody?*“

Zjistěte míru hrozícího rizika pomocí metody SARA DN – může se jednat o podklad pro další opatření (např. vykázaní).

Věřte ohrožené osobě, když Vám říká, že ji blízká osoba týrá a jinak ubližuje. Skutečné osoby ohrožené domácím násilím zpravidla ve vyprávění minimalizují to, co se u nich doma děje. Realita bývá mnohem horší.

Poskytněte ohrožené osobě důvěru a porozumění. Jednání s osobou ohroženou domácím násilím vyžaduje citlivou a trpělivou komunikaci. Představte se a dejte ohrožené osobě eventuálně Vaši vizitku či spojení na příslušný útvar. Vysvětlete jí, co je Vaší úlohou v tuto chvíli. Potvrďte, že chápete, jak je její situace náročná. Povzbudte ji.

Předejte ohrožené osobě kontakty na další služby, zejména na intervenční centrum. Veškeré kontakty oběti předá v kteroukoliv dobu též **DONA** na telefonním čísle **2 5151 1313**. Na této lince získají potřebné informace i profesionálové, například adresu nejbližšího azylového domu, poradenského centra a jiných služeb.

Myslete na bezpečí ohrožené osoby – nabídněte oběti základní informace k bezpečnostnímu plánu.

Lze doporučit použití „zlatých vět“ k motivaci ohrožené osoby:

- „*Bojím se o Vaše bezpečí a bezpečí Vašich dětí.*“
- „*Bude se to zhoršovat.*“
- „*Jsmo připraveni Vám pomoci, pokud budete chtít situaci řešit.*“
- „*Zasloužíte si něco lepšího.*“

Ohrožená osoba nečeká od policisty lítost, ale radu a pomoc. Tu lze poskytnout i vhodnou informací o možnostech řešení, dalších místech pomoci a motivace k řešení.

Další doporučení pro komunikaci s ohroženou osobou:

- Řádné poučení o právech a možných postupech
- Poskytnutí informací o dalším postupu policie (např. při šetření přestupku,
- tr. činu či při vykázání)
- Zajištění bezpečí ohrožené osoby (přítomnost jiné osoby, převoz do bezpečí, azylové ubytování, vykázání, vazba, popř. poskytnout bezpečnostní plán či kontakt na organizaci, kde jej vytvoří – např. intervenční centrum, Bílý kruh bezpečí) - pokud bud ohrožená osoba cítit bezpečí, bude i ochotněji spolupracovat
- Empatické vystupování (představte si, že by se jedna o Vaši setru, matku apod.)

Pokud se jedná o rané stádium (zatím nikoliv pro Policii ČR), lze přesto ohroženou osobu motivovat. Doporučená zlatá věta:

- „Zdá se, že je to vážné a mohlo by se to zhoršovat. Věřím Vám. Je dobře, že o tom mluvíte. Bylo by chybou to skrývat. Zatím to není práce pro policii. Určitě dnes (zítra) hledejte pomoc u ...(letáky), zavolejte, navštivte, poradte se ... Pokud by se situace i nadále zhoršovala, zavolejte nám.“

Pokud zjistíte, že e nejedná o domácí násilí (např. jde o vzájemné napadání), doporučte aktérům řešení situace jinými prostředky s upozorněním na možný postih obou stran v důsledku spáchání přestupku či trestného činu. Doporučená zlatá věta:

- „Váš vztah zřejmě nefunguje. Měli byste svou situaci řešit, ale toto není práce pro policii. Měli byste hledat pomoc např. v rodinné poradně, krizovém centru, na lince důvěry apod. Jsme tu, protože rušíte noční klid.“

Příloha č. VI – Postup při vykázání dle § 44 a násl. zák. č. 273/2008 Sb.

Postup při vykázání dle § 44 a násl. zák. č. 273/2008 Sb.

Po příjezdu na místo

1. **získat informace o situaci** na místě (poškození bytu), chování osob, zranění, přítomnost nezletilých osob atd., tyto uvést následně v ÚZ o incidentu se znaky domácího násilí (DmN), **oddělit násilnou a ohroženou osobu** (pokud tím nedojde k ohrožení), zajistit dle potřeby lékařské ošetření, **ověřit přítomnost osob, zjistit zda násilná osoba obývá společné obydlí s ohroženou osobou**
2. **získat informaci k přítomnosti znaků DmN**
3. **rozhodnout o dalším opatření** (předvolání k podání vysvětlení/ zajištění/ zadržení/

vykázání/ záchytky/ odkaz na jiné organizace) – **zvážit zejména:**

- aktuální situaci na místě (intenzita útoku, jeho průběh dle zjištěných poznatků, míra agresivity NO, alkohol)
- tendence k absolutní sociální izolaci ohrožené osoby, znemožnění uspokojování základních potřeb, ničení věcí ohrožené osoby
- předchozí výjezdy (počet, zjištění skutečnosti, výsledek)
- informace získané k násilné historii z jiných zdrojů (intenzita předchozích útoků a jejich frekvence)
- míru rizika a dalšího útoku pro ohroženou osobu po odjezdu PČR z hlediska
  - vyhodnocení SARA DN
  - nebezpečnosti násilné osoby a rizika eskalace dle vlastního posouzení

4. **posoudit naplnění podmínek pro vykázání**

POLICISTA SE ROZHODNE PROVÉST VYKÁZÁNÍ

5. **zajistit přítomnost nezúčastněné osoby** (není nutné, hrozí-li prodlení, např. v noci, pokud by zůstal 1 policista v obydlí sám s ohroženou a násilnou osobou a vzniklo tak nebezpečí – nutno následně zdůvodnit do ÚZ)
6. **vypsat potvrzení o vykázání** dle vzoru ZP PP 200/2008 (Závazný pokyn policejního prezidenta) a předat jej oproti podpisu násilné a ohrožené osobě (+1 podepsaný výtisk do spisu)
7. **předat oproti podpisu poučení** vykázané a ohrožené osobě

8. **vyzvat násilnou osobu, aby odevzdala klíče**, převzetí poznamenat do potvrzení o vykázaní
9. **pokud vykázaná osoba nesouhlasí s vykázaním**, poskytnou možnost podat **námítky**
  - a) **ústně na místě** – poznamenat do potvrzení o vykázaní (lze na samostatný papír)
  - b) **písemně do 3 dnů** od převzetí potvrzení o vykázaní u vedoucího místně příslušného územního odboru
10. **poskytnout ohrožené osobě informace o místech pomoci**, např. prostřednictvím letáku
11. **vyzvat násilnou osobu, aby si vzala věci osobní potřeby** (hygienické potřeby, oděvy, léky a zdravotnické pomůcky, mobil, osobní cennosti a dokumenty), k tomu stanovit přiměřenou dobu (max. 30 minut – část potřebný ke sbalení zavazadla na kratší dovolenou) **a opustila neprodleně obydlí**
  - odmítne-li násilná osoba opustit obydlí, popř. nedůvodně protahuje svůj pobyt – upozornit ji na **možnost donucení** za použití donucovacích prostředků a zajištění soby k prosazení vykázaní
  - pokud ani pak násilná osoba neuposlechne výzvy, **vyvést ji** za použití donucovacích prostředků (+ hrozí-li nerespektování vykázaní a snaha o návrat, zajištění násilné osoby - §26/1 písm. f)
12. **předat vykázané sobě seznam ubytovacích zařízení**
13. **není-li vykázaná soba vykázaní přítomna** v místě vykázaní, zjistit místo jejího možného výskytu k předání poučení o jejích právech a povinnostech a potvrzení o vykázaní
14. **o vykázaní ihned informovat dozorčí službu**, která
  - a) ihned vloží informace o vykázaní do IS ETR pod samostatné č. j., pod kterým bude veden spisový materiál
  - b) informuje o vykázaní informační středisko
15. **v případě existence námitek informovat bezodkladně vedoucího územního odboru vnější služby**
  - a) v pracovní době cestou dozorčí služby či svého přímého nadřízeného
  - b) mimo pracovní dobu cestou operačního střediska
16. **pokud vykázaním ohrožen provoz objektu nebo znemožněn výkon zaměstnání** – bezodkladně vyrozumět příslušné osoby (provozovatele objektu, zaměstnavatele) za účelem přijetí opatření

Na útvaru

17. vyhodnotit pod příslušným č. j. v IS ETR úřední záznam o incidentu se znaky DmN

18. tento úřední záznam doručí (nelépe faxem) **do 24 hodin od vstupu do obydlí**

- na příslušné **intervenční centrum**
- na příslušný **okresní soud**
- na příslušný **OSPOD**, pokud žije v rodině nezletilá osoba

19. uložit klíče do zapečetěné obálky opatřené číslem jednacím